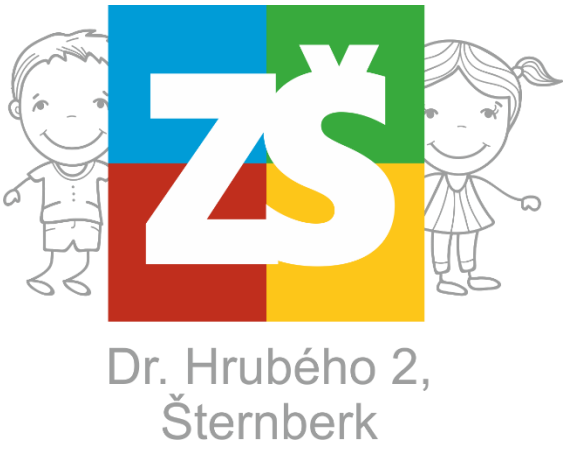
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Základní školy Dr. Hrubého 2, Šternberk

Obsah

1. **Identifikační údaje**
2. **Charakteristika školy**
3. **Charakteristika ŠVP**
4. **Učební plán**
5. **Učební osnovy**
6. **Hodnocení žáků**

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Dr. Hrubého 2, Šternberk, příspěvkové organizace

Předkladatel:
Název školy: *Základní škola Dr. Hrubého 2, Šternberk, příspěvková organizace*
Adresa školy: *Dr. Hrubého 2, 785 01 Šternberk*
Jméno ředitelky školy: *Mgr. Lenka Hlaváčková, MBA*
Tel.: *585 094 031, 604 849 658*
E-mail: *sekretariat@ zshrubeho.cz; hlavackova@zshrubeho.cz*
www: *zshrubeho.cz*
IČ: *61 989 991*
IZO: *102 320 667*

Koordinátor tvorby ŠVP: *Mgr. Jana Vytřísalová*

Zřizovatel:
Název: *Město Šternberk*
Adresa: *Horní náměstí 16, 785 01 Šternberk*

Platnost dokumentu od: 1. září 2025

Datum: 28. srpna 2025

Podpis ředitelky a razítko školy: Mgr. Lenka Hlaváčková, MBA v.r.

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Dr. Hrubého 2, Šternberk je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání žákům v 1. až 9. postupném ročníku. Výuka probíhá na 1. i 2. stupni zpravidla ve 2 paralelních třídách v ročníku. Budova školy je umístěna téměř ve středu města. Ke škole patří velká a malá tělocvična, které jsou s hlavní budovou propojeny. Areál školy doplňuje prostorné hřiště s umělým tartanovým povrchem a školní dvůr s venkovní přírodovědnou učebnou.

Škola je spádovou školou pro okolní neúplné školy (u školy je autobusová zastávka).

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické a jiné podmínky)

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety a sbírky učebních pomůcek.

Vyučování probíhá v učebnách a odborných pracovnách, které jsou funkčně zařízené.

Škola má k dispozici novou učebnu pro výuku přírodovědných předmětů, moderní cvičnou kuchyni a jazykovou laboratoř, školní dílnu, dále učebnu pro výuku výtvarné výchovy a keramickou dílnu s vypalovací pecí.

V podkroví školy se nacházejí prostory pro činnost školní družiny.

Škola má dobré podmínky pro výuku tělesné výchovy vzhledem ke dvěma tělocvičnám a prostornému hřišti s umělým povrchem. Tělocvičny a hřiště jsou využívány nejen k výuce tělesné výchovy, ale také k mimoškolnímu využití volného času žáků a veřejnosti v době mimo školní provoz. Na školním dvoře se nachází doskočiště a venkovní přírodovědná učebna.

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Ve všech prostorách školy je přístupný internet. Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů jsou určeny dvě počítačové učebny. Kmenové třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a dataprojektory. Ve výuce jsou velkou měrou využívány pokročilé digitální pomůcky.

Velký důraz klade škola také na výuku cizích jazyků. Anglický jazyk je do učebního plánu zařazen již od 1. ročníku. Od 7. ročníku je realizován Německý jazyk jako druhý cizí jazyk. Do výuky jsou pravidelně zařazovány mimoškolní aktivity na podporu rozvoje cizích jazyků, například výjezdy do zahraničí. Žáci se také účastní různých jazykových soutěží.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupci ředitelky, učitelé, vychovatelky školní družiny, asistenti pedagoga a školní psycholog. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen.

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště pro školní psycholožku, výchovnou poradkyni a školní metodičku prevence.

Pedagogové naší školy se neustále vzdělávají, využívají nabídek DVPP a dle potřeb a možností školy se účastní vzdělávacích seminářů s různým tematickým zaměřením.

Kromě žáků ze Šternberka tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních vesnic - Babice, Mladějovice, Štarnov, Krakořice, Řídeč, Komárov, Lužice, Stádlo, Štěpánov, Hnojice a Huzová.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svými učiteli.

2.5 Spolupráce se školskou radou, rodiči žáků, místními i regionálními partnery, PPP a jinými institucemi

Školská rada při ZŠ Dr. Hrubého 2, Šternberk, zřízena k 1.9.2006, se školou spolupracuje velmi dobře stejně jako Spolek rodičů a přátel školy při ZŠ Dr. Hrubého 2, Šternberk. Každá třída školy má možnost mít ve výboru spolku svého zástupce. Výbor spolku zve na své schůzky zástupce tříd a vedení školy. Spolek také organizuje neformální setkávání pedagogů s rodiči a podílí se na organizaci některých školních akcí, například ples školy, cyklovýlet dětí s rodiči, dětský den. Sama škola organizuje nejméně třikrát do roka třídní schůzky, mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků.

Vedení školy a výchovná poradkyně úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP a SPC v Olomouci a s OSPOD MěÚ Šternberk, s Hasiči, Městskou policií ve Šternberku a s Policií ČR (za dobu několikaleté spolupráce se vytvořila mezi těmito subjekty a jejími představiteli i řada velmi funkčních neformálních vztahů, které tuto spolupráci ještě více zefektivňují). Se zřizovatelem se vedení školy pravidelně setkává na poradách s řediteli subjektů zřízených Městem Šternberk a úzce spolupracuje s Odborem personalistiky, školství a kultury MěÚ Šternberk.

Škola spolupracuje s Geriatrickým oddělením Nemocnice ve Šternberku a Domovem seniorů ve Šternberku a v Komárově (navštěvují je žáci naší školy se svým kulturním programem). Dále škola spolupracuje se sportovními kluby ve Šternberku (atletickým, volejbalovým) a s Aquacentrem Šternberk.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání.

Náš ŠVP se opírá o cíle základního vzdělávání uvedené v RVP ZV a usiluje o to, aby žáci v průběhu základního vzdělávání postupně získali takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi, zapojovat se do celoživotního vzdělávání a aktivně se podílet na životě společnosti.

Školní vzdělávací program naší školy je zaměřen na podporu a tvořivost žáků, na vytváření prostoru pro rozvoj jejich přirozeného nadání a seberealizaci. Dále se snaží o vytvoření pozitivního přístupu žáků k učení a motivuje je pro další vzdělávání, čehož lze dosáhnout budováním partnerského vztahu mezi žáky a učiteli a zároveň je žákům umožněno zažít pocit úspěchu alespoň v některém předmětu.

Náš ŠVP je zaměřen všeobecně. K obecným cílům školy patří:

- výběr takového vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, který zajistí žákům kvalitní všeobecné základní vzdělání zaměřené na životní praxi a další studium
- využívání vzdělávacích postupů, metod a forem práce, jež směřují k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků
- poznávání individuálních vzdělávacích potřeb žáků a přizpůsobení se jim – podporujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky nadané a mimořádně nadané
- poskytnutí široké nabídky volitelných vyučovacích předmětů, která umožní diferencovanou výuku žáků podle jejich talentu, nadání a zájmů
- spolupráce se všemi partnery školy, zejména s rodiči – zaměřujeme se na utváření kvalitních vztahů školy a rodičovské veřejnosti; rodič je chápán jako partner, který může pozitivně ovlivnit dění ve škole

Přestože se naše škola specificky neprofiluje, považujeme za své **priority ve vzdělávání** vzhledem k podmínkám školy následující:

- zaměřit se na rozvoj pohybových dovedností, tělesnou výchovu a vést žáky ke zdravému životnímu stylu využíváním moderní tělocvičny a venkovního sportovního areálu, nabídkou volitelných předmětů zaměřených na sportovní hry a pořádáním a účastí na sportovních akcích v rámci školy či s účastí dalších škol
- podporovat zavádění a využívání informační a komunikační technologie do výuky všech předmětů s cílem osvojit si a rozšiřovat dovednosti žáků v ovládání a využití

informační techniky a moderních informačních technologií jako důležitý předpoklad pro uplatnění na trhu práce a pro efektivní rozvoj profesní i zájmové činnosti

- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v cizích jazycích nejen kvalitní výukou anglického jazyka, který je jako povinný předmět zařazen do učebního plánu již od 1. ročníku, ale i nabídkou volitelných předmětů zaměřených na komunikaci v cizích jazycích, konkrétně v jazyce německém a ruském

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

- Usilujeme o vytvoření takových podmínek a situací, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a kterými jej motivujeme ke snaze získávat nové zkušenosti.
  Žák volí vhodné metody pro vlastní učení a je motivován pro další studium a celoživotní učení.

- Vedeme žáka k seberealizaci a podněcujeme jeho tvořivost.
  Žák má možnost samostatně organizovat některé akce mimo vyučování (dětský den) a realizovat vlastní nápady (starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky - Den Země, projektové dny).

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, a umožňujeme tak žákovi uvádět věci do souvislostí.
  Žák si vytváří komplexnější pohled na jevy kolem sebe.

- Žáka vedeme k plánování úkolů a postupů, společně formulujeme cíl činnosti.
  Žák se zapojuje do diskuse.

- Vedeme žáka k sebehodnocení.
  Žák posuzuje vlastní práci a pokrok, podílí se na vytváření kritérií hodnocení a promýšlí, jak své učení zdokonalit.

Kompetence k řešení problémů

- Při výuce motivujeme žáka volbou metod a forem práce k hledání řešení problémů, s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí jak ukázat cestu ke správnému řešení.
  Žák se v co největší míře setkává s problémovými úlohami z praktického života, hledá různá řešení problému a učí se obhajovat vlastní řešení.

- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy, organizujeme projektové dny a miniprojekty v jednotlivých ročnících.
  Žák se dle svých schopností a dovedností zapojuje do olympiád a soutěží a podílí se na přípravě projektů a rozvíjí své schopnosti tvořivě myslet a logicky uvažovat.

- Zadáváme žákům zajímavé úkoly, při nichž kombinují informace z různých zdrojů.

  Žák pracuje s informacemi z různých zdrojů, třídí je, posuzuje a vhodným způsobem využívá.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u žáka schopnost vyjadřovat své myšlenky a názory ve výuce, využíváme aktivity související s praktickým životem.

  Žák se učí argumentovat a vhodnou formou obhajovat vlastní názor, naslouchat názoru jiných a respektovat jej, ve výuce se setkává s dramatizací, diskusí, řeší modelové situace, prezentuje výsledky své práce.

- Vedeme žáka ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.

  Žák si osvojuje základní pravidla komunikace, své myšlenky vyjadřuje také prostřednictvím neverbální komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Vhodným výběrem metod (skupinová práce) vedeme žáka k získávání zkušeností v oblasti spolupráce a ke schopnosti ocenit sebe i druhé.

  Žák se učí základům kooperace a týmové práce, učí se vhodně reagovat, argumentovat, diskutovat a organizovat činnost, je schopen střídat role ve skupině, je hrdý na výsledky své práce i na úspěchy svého okolí.

- Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme sociální vazby v kolektivu a používáním modelových situací podporujeme vytváření dobrých vztahů mezi učitelem a žákem a žáky vzájemně.

  Žák si vytváří vztah důvěry k učiteli i třídnímu kolektivu, při praktických cvičeních se učí vzájemné toleranci a pozitivním vztahům v kolektivu. Pro žáky 6. tříd organizujeme adaptační pobyt s cílem vytvoření pozitivních vazeb v kolektivu.

- Nabízíme žákovi projekty a aktivity z různých oblastí.

  Žák se zapojuje do projektů, získává smysl pro tradice, kulturní a historické dědictví, je veden k zodpovědnosti za vlastní práci na projektu; setkává se s projekty zaměřenými na environmentální výchovu (Den Země, sběr papíru, sbírka pro psí útulek a záchrannou stanici, třídění odpadu, zapojení do Recyklohraní), na vztahy v kolektivu, na prevenci negativních jevů.

- Motivujeme žáka zajímavou přípravou akcí pro své spolužáky i pro veřejnost, posilujeme sociální chování a sebeovládání žáka.

  Žák se zapojuje do přípravy akcí, vytváří si vazbu ke své škole i městu, prezentuje výsledky své práce před veřejností (žáci 9. tříd každoročně vítají nové prvňáčky a ti se s nimi na konci školního roku slavnostně loučí, starší žáci se podílejí na přípravě soutěží i projektů pro mladší žáky a mladší žáci pracují na přípravě kulturních vystoupení pro seniory a při vítání občánků).

Kompetence občanské

- Vhodnými metodami práce vedeme žáka k ohleduplnosti a respektování druhých.
  Žák se učí akceptovat názory učitele i spolužáků, respektuje společně dohodnutá pravidla chování ve třídě, navazuje přátelské vztahy se všemi spolužáky, učí se zaujímat odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (miniprojekt 1. tříd „Tvoříme třídní pravidla“).

- Do výuky zařazujeme témata, jejichž prostřednictvím žák poznává vlastní kulturu a seznamuje se s kulturou jiných národů.
  Žák se zúčastňuje dle svých schopností, dovedností a zájmů do soutěží a besed (městská knihovna, Dům dětí a mládeže, Expozice času, Ekologické centrum Sluňákov, KHS Olomouc, Pevnost poznání) a zapojuje se do evropských projektů, kde se prakticky seznamuje s kulturou jiných národů (mezinárodní sportovní dny, družba mezi školami).

- Vytváříme vhodnou atmosféru pro osobnostní rozvoj žáka, vedeme jej k aktivní účasti v životě školy.
  Žák rozvíjí své zájmy a potřeby - využívá pestré nabídky zájmových útvarů ve škole a prezentuje se vlastní aktivitou (výstavy, vánoční jarmark, den otevřených dveří, zápis do 1. tříd, vystoupení na akcích partnerů, prezentace školy na veřejnosti – příspěvky do Šternberských listů, vývěska na městském úřadu, webové stránky školy, účet školy na Facebooku a Instagramu).

- Dbáme na vytváření psychohygienických podmínek pro zdravý vývoj žáka a vedeme jej k poznání vlastních fyzických a duševních možností, spolupracujeme s městskou policií, zdravotníky, učíme žáka pravidlům silničního provozu i bezpečnosti osobní.
  Žák důsledně dodržuje stanovená pravidla a dbá na pořádek, je seznámen s problematikou negativních jevů a se zásadami zdravého životního stylu, učí se chránit zdraví své i druhých (besedy, přednášky, zážitková pedagogika).

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáka s možnostmi uplatnění na trhu práce, do výuky zařazujeme témata k volbě povolání a zajišťujeme poradenské služby ve škole.
  Žák využívá získané znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání, oporu hledá u učitelů, výchovného poradce a dalších pracovníků poradenských služeb (exkurze v místních podnicích a firmách, návštěvy úřadu práce, Dny kariérového poradenství).

- Vedeme žáka k bezpečnému a účinnému používání materiálů a nástrojů a ke schopnosti přizpůsobit se novým pracovním podmínkám.
  Žák je motivován ke správnému způsobu použití techniky, pracovních materiálů a nástrojů, důsledně dodržuje stanovená pravidla, udržuje pořádek na svém pracovním místě, dbá na osobní bezpečnost a chrání majetek školy před poškozením.

- Nabízíme žákovi možnost zapojení se do aktivit podporujících rozvoj jeho zájmů, vedeme žáka k poznání svých reálných možností, a pomáháme mu tak při jeho profesní orientaci.

  Žák má možnost využít pestré nabídky volitelných předmětů a zájmových činností ve škole a nabídky exkurzí pořádaných školou.

Kompetence digitální

- Vedeme žáka ke schopnosti ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace.

  Žák má možnost využívat pokročilé digitální pomůcky při výuce a samostatně se rozhodovat, které technologie pro řešený problém využije. Učí se vytvářet a upravovat digitální obsah a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.

- Umožňujeme žákovi ve výuce získávat, vyhledávat, sdílet a kriticky posuzovat informace a digitální obsah a volit takové postupy, způsoby a prostředky s ohledem na konkrétní situaci či účel.

  Žák získává povědomí o možnostech využívání digitálních technologií k usnadnění vlastní práce, k zefektivnění svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.

- Seznamujeme žáka s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, učíme jej kriticky hodnotit jejich přínos a uvědomovat si rizika jejich využívání.

  Žák se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a uvědomovat si případný negativní dopad na jeho tělesné a duševní zdraví při nesprávném či nadměrném užívání digitálních technologií. Uvědomuje si důležitost etického jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zabezpečena v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (podle § 16 školského zákona). Podpůrná opatření realizuje škola a školské poradenské zařízení. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně – minimální úprava metod, organizace a hodnocení vzdělávání; poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pro žáka může být vytvořen plán pedagogické podpory (PLPP).

- PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a za pomoci výchovného poradce
- PLPP má písemnou podobu, stanoví metody práce se žákem, organizaci výuky, způsob kontroly a hodnocení osvojení znalostí a dovedností žáka, použití pomůcek, způsob domácí přípravy apod.
- výchovný poradce zajišťuje pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci žáka a se školským poradenským zařízením

- pravidelně je vyhodnocována účinnost zvolených opatření školy

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně - poskytují se na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.
Některým žákům je na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytnuta podpora asistenta pedagoga.
Pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáka, může být pro žáka zpracováván individuální vzdělávací plán (IVP):

- zpracovává se na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců žáka
- poskytuje se s informovaným souhlasem zákonných zástupců žáka
- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a za pomoci výchovného poradce
- IVP má písemnou podobu, obsahuje zejména metody práce se žákem, organizaci a podmínky výuky, způsob hodnocení žáka
- výchovný poradce zajišťuje pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci žáka a se školským poradenským zařízením
- IVP je průběžně vyhodnocován třídním učitelem ve spolupráci se školským poradenským zařízením
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná úzká ***spolupráce školy, žáků, rodičů a školského poradenského zařízení***. Rodiče jsou vedeni ke správným způsobům práce s dítětem (vytvoření klidné atmosféry, pochvala dítěte, motivace) a jsou seznámeni se zdroji informací. V rámci školy jde pak hlavně o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima a aby rozvíjel jeho talent, nadání a zájmy.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

- zpracovává se na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců žáka
- poskytuje se s informovaným souhlasem zákonných zástupců žáka
- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a za pomoci výchovného poradce

- IVP má písemnou podobu, obsahuje zejména metody práce se žákem, organizaci a podmínky výuky, způsob hodnocení žáka, údaje o obohacení dílčích výstupů školného vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovaných předmětů a oblastí
- výchovný poradce zajišťuje pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci žáka a se školským poradenským zařízením
- IVP je průběžně vyhodnocován třídním učitelem ve spolupráci se školským poradenským zařízením
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata odrážejí aktuální problémy současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Každé průřezové téma zahrnuje několik tematických okruhů, které procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků. Žákům se tak naskytne integrovaný pohled na danou problematiku.

Průřezová témata se realizují na 1. i 2. stupni školy. V průběhu základního vzdělávání se žáci postupně seznamují se všemi tematickými okruhy všech průřezových témat.

Na naší škole jsou průřezová témata využita především jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě projektů.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

O způsobu realizace a začlenění průřezových témat vypovídají dále uvedené tabulky.

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**

	1. stupeň					**2. stupeň**			
Tematický okruh PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OsR – Rozvoj schopností poznávání	**INT/Prv** (Místo, kde žijeme) **INT/ČJ** (Hyg.návyky při psaní)	**INT/ČJ** (Vlastní jména)	**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)				**INT/Pč** (Svět práce)	**INT/Pč** (Svět práce)	**INT/Pč** (Svět práce)
OsR – Sebepoznání a sebepojetí	**PRO 1 / Sportovní den – atletický čtyřboj**						**INT/TVZ** (Činnosti ovlivňující zdraví)		**INT/TVZ** (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)
OsR – Seberegulace a sebeorganizace									**INT/TVZ** (Návykové látky a zdraví, Osobní bezpečí)
OsR – Psychohygiena									**INT/TVZ** (Návykové látky a zdraví, Osobní bezpečí)
OsR – Kreativita	**PRO 2 /** *Aktuálně zařazené téma*								
SoR – Poznávání lidí									

SoR – Mezilidské vztahy	**PRO 2** / *Aktuálně zařazené téma*
SoR – Komunikace	
SoR – Kooperace a kompetice	
MoR – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
MoR – Hodnoty, postoje, praktická etika	

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka) a formou projektů:

Projekt 1 – Sportovní den – atletický čtyřboj

Prostřednictvím projektu se realizují tematické okruhy Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace a Psychohygiena.

Cílem projektu je seznámit většinu žáků 1. stupně s pravidly a průběhem závodů, s přípravou před pohybovou činností a uklidněním po zátěži, jednáním v duchu fair play, s dovednostmi zvládat stresové situace. Umožňuje mu cvičit sebekontrolu, sebeovládání, stanovit si osobní cíle a kroky k jejich dosažení, poznávat své tělo a svou psychiku. Činnosti během dne rozvíjí toleranci u žáků, soustředěnost, ale i komunikaci a spolupráci mezi žáky. Aktivity slouží také jako prevence nežádoucích jevů u žáků a učí je zdravému životnímu stylu.

Projekt je určen pro všechny ročníky 1. stupně ZŠ. Za třídu soutěží 10 hochů a 10 dívek**.** Má-li třída nižší počet, soutěží všichni dle pohlaví do počtu 10. Hodnotí se jednotlivci hoši (dívky) dle umístění v jednotlivých disciplínách podle výkonů / body 1 – 10 /, nejlepší má nejméně bodů. Soutěží se v tělocvičně, na školním dvoře a školním hřišti v těchto disciplínách:

1/ běh 50 m
2/ hod raketkou
3/ běh na 150 m 1. třídy a 2. třídy / běh 300 m ostatní
4/ skok daleký s rozběhem
5/ hod plným míčem (autové vhazování – velká tělocvična)
6/ skok z místa (malá tělocvična)

Rozhodčími jsou vyučující naší ZŠ a jejich pomocníky jsou vybraní žáci 9. tříd.

Projekt 2 – ***Aktuálně zařazené téma***

Prostřednictvím projektu se realizují tematické okruhy Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti a Hodnoty, postoje, praktická etika.

Cílem projektu je rozvinout u žáků kompetence potřebné pro týmovou spolupráci, které předchází samostatná příprava jednotlivců, v níž prokazují schopnost shromažďovat, třídit a kriticky vybírat informace s ohledem na dané téma.

Téma po diskusi s žáky vyberou a zadají vyučující. Na základě týmové spolupráce jej žáci následně zpracují. Učí se spolupracovat, samostatně vyhledávat informace, tvořit. Svou práci potom prezentují dle výběru výtvarným, hudebním, dramatickým nebo literárním projevem.

Projekt je určen pro všechny ročníky ZŠ, na 1. stupni je téma zjednodušeno vzhledem k věku žáků.

Zpracování projektu probíhá dvěma způsoby. V prvním případě pracují žáci v „dílnách“. Výsledky své práce zpracují do prezentace, kterou následně představí v kmenových třídách, případně před celou školou. Jiným způsobem (častějším) realizace projektu je uspořádání projektového dne, kdy žáci pracují na dané téma ve skupinách, většinou napříč ročníky.

Průřezové téma **Výchova demokratického občana (VDO)**

	1. stupeň					**2. stupeň**			
Tematický okruh PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)			**INT/Vl** (Místo, kde žijeme)		**INT/OV** (Člověk ve společnosti)			
Občan, občanská společnost a stát		**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)		**INT/Vl** (Místo, kde žijeme)			**INT/OV** (Stát a právo)	**INT/OV** (Stát a právo)	
Formy participace občanů v politickém životě		**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)			**INT/Vl** (Lidé kolem nás)		**INT/OV** (Stát a právo)	**INT/D** (Čes.společnost ve 2.pol.19.st.-sociální skupiny)	**INT/Z** (Typy státního zřízení)
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				**INT/Vl** (Místo, kde žijeme)			**INT/D** (Český stát – formy vlády) **INT/OV** (Stát a právo)		**INT/Z** (Formy vlády, příklady totalit.režimů) **INT/D** (Klady a nedostatky demokratického systému)

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru

Průřezové téma Výchova demokratického občana je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka).

Průřezové téma **Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**

Tematický okruh PT	1. stupeň					2. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Evropa a svět nás zajímá		**INT/ČJ** (Pohádky různých národů) **INT/Prv** (Lidé kolem nás)	**INT/Prv** (Rozmanitost přírody)	**INT/Vl** (Místo, kde žijeme) **INT/AJ** (Naši sousedé, Zvyky a tradice zemí)	**INT/Vl** (Místo, kde žijeme) **INT/ČJ** (Světoví autoři literárních děl)	**INT/HV** (Osobnosti světové hudby)	**INT/Z** (Regionální geografie Evropy)	**INT/D** Evropa v době 1. svět. války) **INT/F** (Významní fyzikové a jejich objevy) **INT/Aj** (English in the World)		
Objevujeme Evropu a svět	**PRO 3 / *aktuálně zařazené téma***									
Jsme Evropané		**INT/ČJ** (Mateřský jazyk)		**INT/Vl** (Místo, kde žijeme)	**INT/Vl** (Místo, kde žijeme) **INT/Vv** (Evropské umění)	**INT/D** (Starověk – nejstarší státy)		**INT/Z** (Poloha ČR)	**INT/Z; OV** (Evropská integrace, Mezinárodní spolupráce) **INT/D** (Evropa a svět po r. 1945)	

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Průřezové téma Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka) a formou projektu:

Projekt 3 – ***aktuálně zařazené téma (realizace formou projektového dne)***

Prostřednictvím projektu se realizují tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.
Cílem projektu je seznámit žáky s různými evropskými státy, náboženskými kulturami, etniky apod.

Průřezové téma **Multikulturní výchova (MuV)**

Tematický okruh PT	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	**INT/ Prv** (Místo, kde žijeme)	**INT/´HV** (Nářečí v písni)	**INT/Prv** (Lidé kolem nás)				**INT/OV** (Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů)	**INT/Pč** (Svět práce) **INT/VV** (Portrét, postava)	
Lidské vztahy		**INT/Prv** (Lidé kolem nás)	**INT/Prv** (Lidé kolem nás)	**INT/ Vl** (Lidé kolem nás)			**INT/OV** (Lidská setkání)	**INT/Př** (Sexuální výchova)	
Etnický původ					**INT/Prv** (Lidé kolem nás)		**INT/Aj** (People)	**INT/D** (Novověk – postavení národnostních menšin)	**INT/Z** (Rasy, náboženství – rasismus, xenofobie)
Multikulturalita						**INT/ČJ** (Slovní zásoba - slova cizího původu) **INT/HV** (Hudba cizích národů – poslech)	**INT/Z** (Zeměpis světadílů)	**INT/Z** (Socioekonomické poměry ČR)	**INT/Př** (Globální problémy)
Princip sociálního smíru a solidarity		**INT/Prv** (Lidé kolem nás)			**INT/Vl** (Lidé kolem nás)		**INT/OV** (Lidská solidarita**)**		

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru

Průřezové téma Multikulturní výchova je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka).

Průřezové téma **Environmentální výchova (EV)**

Tematický okruh PT	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)			**INT/Př** (Rozmanitost přírody)		**INT/Př** (Vznik života) **INT/Z** (Typy přírodních krajin)	**INT/Př** (Vývoj ekosystémů) **INT/Z** (Regiony světa)	**INT/Př** (Biomy a jejich savci) **INT/Z** (ČR)	**INT/F** (Jaderná energie) **INT/Př** (Základy ekologie)
Základní podmínky života	**INT/Prv** (Místo, kde žijeme)			**INT/Př** (Rozmanitost přírody)		**INT/Př** (Fotosyntéza) **INT/Z** (Typy přírodních krajin) **INT/D** (Pravěk)	**INT/Př** (Přizpůsobení se rostlin a živočichů životu na souši) **INT/TVZ** (Pitný režim, Regenerace po výkonu)	**INT/Př** (Podmínky ovlivňující zdraví člověka) **INT/TVZ** (Hygiena a bezpečnost při pohybov. činnostech) **INT/Z** (ČR)	**INT/F** (Jaderná energie) **INT/Př** (Základy ekologie) **INT/Z** (Globální problémy)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	**PRO 4** / Den Země								
Vztah člověka k prostředí									

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Průřezové téma Environmentální výchova je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka) a formou projektu:

Projekt 4 – Den Země

V rámci tohoto projektu se realizují především tematické okruhy Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Cílem projektu je vzbuzení zájmu našich žáků o problematiku životního prostředí. Nejde zde o výuku jednotlivých poznatků, ale o výchovu prožitkem.

Žáci prvního stupně plní úkoly, které jim připraví jejich starší spolužáci. Přitom se v rámci hry dostávají do situací souvisejících s ochranou životního prostředí, které se praktickou činností učí řešit (např. třídění odpadu).

Žáci 6. a 7. tříd se podílí na úklidu v okolí školy a na cyklostezkách.

Žáci osmého ročníku již tradičně chodí na exkurzi na sběrný dvůr podniku Remit a na čistírnu odpadních vod.

Žáci devátého ročníku připravují program pro 1. stupeň. Přitom se zamýšlejí nad problémy ochrany životního prostředí, neboť jsou těmito problémy motivovány jednotlivé disciplíny, které pro mladší spolužáky připravují. Velký pedagogický přínos má i samotný fakt, že starší žáci připravují program pro žáky mladší.

Projekt je určen pro všechny ročníky naší ZŠ. Aktivity prováděné v rámci tohoto projektu jsou uskutečněny v rámci jednoho pracovního dne určeného vedením školy v období kolem 22. dubna, kdy se na celém světě slaví Den Země. Některé činnosti nad rámec projektu vztahující se ke Dni Země bývají v tomto období prováděny s žáky v rámci vyučování.

Průřezové téma **Mediální výchova (MeV)**									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Tematický okruh PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					**INT/ČJ** (Manipulativ. komunikace v reklamě)		**INT/VV** (Pozvánka, plakát)		**INT/D** (Rok 1968 - totalita, cenzura)
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					**INT/ČJL** (Kvalitní text x bulvár)	**INT/HV** (Texty písní)			**INT/ČJ** (Zpravodajské útvary - komunikace v masmédiích)
Stavba mediálních sdělení				**INT/ČJ** (Oznámení, pozvánka)		**INT/ZI** (Prezentace)			
Vnímání autora mediálních sdělení								**INT/HV** (Videoklip) **INT/VV** (Reklama)	
Fungování a vliv médií ve společnosti							**INT/OV** (Masová kultura)		**INT/D** (Role médií v politic.životě) **INT/ČJ** (Diskuse)
Tvorba mediálního sdělení							**INT/ČJ** (Zpráva, oznámení)		
Práce v realizačním týmu									

Legenda: INT – integrace do vzdělávacího oboru

Průřezové téma Mediální výchova je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka).
Tematický okruh Práce v realizačním týmu je realizován průběžně v souvislosti s projektovými dny - vytvořený redakční tým pořídí záznam z průběhu projektu - komentář, videozáznam ...

4. Učební plán

1. stupeň									
Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**Počet hodin (ŠVP)**	**Navýšení z disponibilní časové dotace**	**Min.počet hodin (RVP)**
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	7 + 2	7 + 2	7 + 2	6 + 1	6 + 1	**41**	8	33
	Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3 + 1	**12**	3	9
Matematika a její aplikace	**Matematika**	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	**24**	4	20
Informační a komunikační technologie	**Informatika**	-	-	-	1	1	**2**	0	2
Člověk a jeho svět	**Prvouka**	2	2	1 + 1	-	-	**6**	1	11
	Přírodověda	-	-	-	1	2	**3**	0	
	Vlastivěda	-	-	-	2	1	**3**		
Umění a kultura	**Hudební výchova**	1	1	1	1	1	**5**	0	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	0	
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	2	**10**	0	10
Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	1	1	1	1	1	**5**	0	5
Počet hodin v ročníku podle RVP		18-22	18-22	22-26	22-26	22-26	-	-	-
Disponibilní časová dotace		3	4	4	2	3	**16**	16	16
Počet hodin v ročníku podle ŠVP		21	22	24	25	26	**118**	16	118

2. stupeň								
Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**Počet hodin (ŠVP)**	**Navýšení z disponibilní časové dotace**	**Min.počet hodin (RVP)**
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 1	**19**	4	15
	Anglický jazyk	3 + 1	3	3	3 + 1	**14**	2	12
	Další cizí jazyk	-	2	2	2	**6**	0	6
Matematika a její aplikace	**Matematika**	4 + 1	4	4 + 1	3 + 2	**19**	4	15
Informační a komunikační technologie	**Informatika**	1	1	1	1	**4**	0	4
Člověk a společnost	**Dějepis**	1 +1	2	1	2	**7**	1	10
	Občanská výchova	1	1	1	1	**4**	0	
Člověk a příroda	**Fyzika**	0	1 + 1	2	1 + 1	**6**	2	21
	Chemie	-	-	2	2	**4**	0	
	Přírodopis	2	1 + 1	2	2	**8**	1	
	Zeměpis	2	1 + 1	1	1	**6**	1	
Umění a kultura	**Hudební výchova**	1	0	1	1	**3**	0	9
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	**6**	0	
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	**8**	-	10
	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	**2**		
Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	1	1	1	0	**3**	0	3
Volitelné předměty	**dle nabídky ŠVP**	-	-	-	-	**-**	-	-
		-	0 + 1	0 + 1	0 + 1	**3**	3	
Počet hodin v ročníku podle RVP		28-30	28-30	30-32	30-32	**-**	-	-
Disponibilní časová dotace		4	5	3	6	**18**	18	18
Počet hodin v ročníku podle ŠVP		28	30	32	32	**122**	18	122

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů je realizován převážně formou klasických vyučovacích hodin, v některých případech je výuka realizována formou projektů, exkurzí, netradičními metodami výuky apod.

Průřezová témata se na obou stupních realizují jako integrativní součást vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů nebo formou projektu (viz Charakteristika ŠVP - Začlenění průřezových témat).

Využití disponibilní časové dotace

Na 1. stupni je 16 hodin disponibilní časové dotace využito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (8 hodin), Anglický jazyk (3 hodiny), Matematika (4 hodiny), Prvouka (1 hodina).

Na 2. stupni je 18 hodin disponibilní časové dotace využito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4 hodiny), Anglický jazyk (2 hodiny), Matematika (4 hodiny), Dějepis (1 hodina), Fyzika (2 hodiny), Přírodopis (1 hodina), Zeměpis (1 hodina) a k realizaci volitelných předmětů (3 hodiny).

Volitelné předměty

zahrnují předměty, které se realizují v 7. - 9. ročníku jako volitelné předměty s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzdělávací obsahy předmětů mají podobu jednoletých kurzů a volí si jej žáci napříč ročníky. Každý rok tak mají možnost volit jiný předmět.

Žák volí z této nabídky:

- *Domácnost*
- *Dopravní výchova*
- *Psaní na klávesnici*
- *Robotika a programování*
- *Seminář z českého jazyka*
- *Seminář z přírodovědných předmětů*
- *Sportovní aktivity*
- *Technické činnosti*
- *Výtvarné činnosti*
- *Zpěv*

Názvy a zkratky vyučovacích předmětů a průřezových témat v ŠVP

POVINNÉ PŘEDMĚTY

➢ Český jazyk a literatura	ČJ	(1. - 9. roč.)
➢ Anglický jazyk	AJ	(1. - 9. roč.)
➢ Německý jazyk	NJ	(7. – 9. roč.)
➢ Matematika	M	(1. - 9. roč.)
➢ Informatika	INF	(4. - 9. roč.)
➢ Prvouka	Prv	(1. - 3. roč.)
➢ Vlastivěda	Vl	(4. - 5. roč.)
➢ Přírodověda	Př	(4. - 5. roč.)
➢ Dějepis	D	(6. - 9. roč.)
➢ Občanská výchova	OV	(6. - 9. roč.)
➢ Fyzika	F	(7. - 9. roč.)
➢ Chemie	Ch	(8. - 9. roč.)
➢ Zeměpis	Z	(6 .- 9. roč.)
➢ Přírodopis	Př	(6. - 9. roč.)
➢ Výchova ke zdraví	VkZ	(8. – 9. roč.)
➢ Výtvarná výchova	VV	(1. - 9. roč.)
➢ Hudební výchova	HV	(1. - 9. roč., mimo 7. roč.)
➢ Tělesná výchova	TV	(1. - 9. roč.)
➢ Pracovní činnosti	PČ	(1. - 8. roč.)

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

(7. - 9. roč. - 1 vyučovací hodina týdně; napříč ročníky**)**

➢ Seminář z českého jazyka	SČJ
➢ Dopravní výchova	DV
➢ Psaní na klávesnici	PnK
➢ Robotika a programování	RaP
➢ Domácnost	Dom
➢ Technické činnosti	TČ
➢ Seminář z přírodovědných předmětů	SPř
➢ Zpěv	Zp
➢ Výtvarné činnosti	VČ
➢ Sportovní aktivity	SA

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

➢ Osobnostní a sociální výchova	OSV
➢ Výchova demokratického občana	VDO
➢ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
➢ Multikulturní výchova	MuV
➢ Environmentální výchova	EV
➢ Mediální výchova	MeV

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: mluvnice, sloh a literární výchova. Ve výuce se však obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Ve **slohové a komunikační výchově** učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** vede k získávání vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Uplatňuje a prohlubuje obecné intelektové dovednosti žáků. Český jazyk se stává nástrojem získávání většiny informací a předmětem poznávání.

V **literární výchově** vede k poznávání prostřednictvím četby základních literárních druhů, k vnímání jejich specifických znaků, k vyjádření uměleckého záměru autora a k formulování vlastních názorů o přečteném díle. Učí také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Klade si za cíl postupné získávání a rozvíjení základních čtenářských návyků i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Předmět se realizuje na obou stupních školy. Časová dotace v 1. až 3. ročníku je 9 vyučovacích hodin, ve 4. a 5. ročníku 7 vyučovacích hodin.

Časová dotace pro výuku předmětu v 6. až 8. ročníku je 5 vyučovacích hodin, v 9. ročníku 4 hodiny. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má úzké mezipředmětové vztahy se všemi vzdělávacími obory.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách a v učebnách s počítačovou technikou, a je tedy doplňována výukovými programy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na motivaci žáka
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky
- vedeme k autokorekci chyb

Kompetence komunikativní:
- zařazujeme diskusní kroužky, slohové práce na dané téma

Kompetence občanské:
- respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka
- podporujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění

Kompetence k řešení problémů:
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problému
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu

Kompetence sociální a personální:
- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vnášíme přátelskou atmosféru do výuky

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontrolujeme samostatné práce žáků

Kompetence digitální:
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)

- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 1.
Ročník: **1.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky (písmena)	věta, slovo, slabika, hláska, písmeno (malé, velké, tiskací, psací)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věk pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	přednáší zpaměti krátký básnický text hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací orientuje se v krátkém textu	přípravná cvičení sluchová a zraková čtení slabik, slov a krátkých vět práce s literárním textem, praktické čtení	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic,	. rozumí ústním pokynům učitele respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost sedí správně při psaní, nacvičí správné držení psací potřeby píše správné tvary písmen a číslic,	základní komunikační pravidla. praktické naslouchání základní hygienické návyky	**OSV** (Rozvoj schopnosti poznávání)

správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	psaní technika psaní	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi	základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	podle obrázkové osnovy vypráví děj	zacházení s grafickým materiálem – obrázková osnova	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 1.
Ročník: **2.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozlišuje samohlásky, dvojhlásky, souhlásky	slovo, slabika, hláska	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě – mimo	píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě vyjmenuje abecedu, řadí slova podle abecedy	psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě abeceda a písmo	**OSV** (Rozvoj schopnosti poznávání)

morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	rozlišuje vlastní jména a jména obecná	vlastní jména – velká písmena	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího Seřadí věty v textu. Sestavuje ze slov smysluplné věty.	věta, mluvíme ve větách, druhy vět, mateřský jazyk	**VMEGS** (Jsme Evropané)
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)	význam slov	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	používá význam slova (opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, souznačná)	význam slov	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	slovní zásoba	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	pozná podstatná jména a slovesa	seznámení se slovními druhy podstatná jména, slovesa	
<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší zpaměti krátký text	četba s porozuměním	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	reprodukuje krátký přečtený text	volná reprodukce textu	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve	rozpozná báseň a pohádku	báseň, pohádka.	

verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	 orientuje se v textu, dramatizuje text	pohádky různých národů četba s porozuměním	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	. umí naslouchat druhému pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné prostředky řeči (verbální i nonverbální) v běžných situacích podle obrázkové osnovy vypráví děj zvládá základní hygienické návyky při psaní zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchého textu	 praktické naslouchání základní komunikační pravidla mluvený projev sloh sestaví obrázky dle osnovy základní hygienické návyky psaní	

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	zlepšuje dovednost hlasitého i tichého čtení s porozuměním	zlepšování techniky čtení	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	rozumí ústním pokynům učitele	základní komunikační pravidla	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 1.
Ročník: **3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	používá význam slova (opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, souznačná, příbuzná)	význam slov	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	porovnává a třídí slova podle významu	slovní zásoba a tvoření slov	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozezná slovní druhy v základním tvaru	slovní druhy	

spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	tvoří jednoduchá souvětí	věta, souvětí	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	užívá psaní i/y po obojetných souhláskách používá velká písmena u vlastních jmen.	obojetné souhlásky vlastní jména	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	slovní zásoba, tvoření slov	
<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší zpaměti text přiměřený věk	. četba s porozuměním	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	reprodukuje přečtený text	volná reprodukce slyšeného nebo čteného textu	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozliší různé literární žánry (poezie, próza)	přednes vhodných textů	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	orientuje se v textu, dramatizuje text	dramatizace literárního textu	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	. zlepšuje dovednost hlasitého i tichého čtení s porozuměním	čtení s porozuměním	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	popíše předmět, vypráví podle osnov	popis, vyprávění	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše adresu, přání, pozdrav, vzkaz	adresa, přání, pozdrav, vzkaz	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	umí komunikovat s druhými	praktické využití rozhovoru	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci	sloh	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládá základní hygienické návyky při psaní.	základní hygienické návyky, zacházení s grafickým materiálem	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo	základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	vyhledává, tvoří, aktivně používá slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souznačná, souzvučná, nadřazená, podřazená, souřadná	slovní zásoba a tvoření slov – antonyma, homonyma, synonyma, slova jednoznačná, mnohoznačná	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou, koncovku	rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov vyhledává kořen slova, tvoří slova příbuzná rozlišuje předložky a předpony – píše slova s předložkami a předponami	kořen, předpona, přípona předpony nad-, pod-, od-, před-, roz-, bez-, ob-	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	v textu vyhledává a určuje podst. jména, příd. jména, slovesa, předložky seznamuje se s neohebnými slov. druhy, vyhledává jejich příklady v textu rozpoznává v textu zájmena, číslovky (neurčuje, neskloňuje je). skloňuje podst. jména, určuje rod, číslo, pád a vzor, odůvodňuje psaní koncovek) časuje slovesa v minulém, přítomném, budoucím čase (v oznamovacím způsobu), určuje osobu, číslo, čas rozpoznává slovesné způsoby	slovní druhy. podstatná jména - mluvnické kategorie slovesa - mluvnické kategorie	

rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	v psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná vyhledává v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov, nahrazuje je tvary spisovnými rozlišuje citové zabarvení, odlišuje slova hanlivá a lichotivá	slova spisovná, nespisovná slova citově zabarvená	
vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	rozlišuje podmět a přísudek.	základní větné členy	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	rozpozná jednoduchou větu od souvětí. vytváří souvětí podle jednoduchých vzorců spojuje jednoduché věty do souvětí pomocí vhodných spojovacích výrazů	věta jednoduchá, souvětí spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	docvičuje, opakuje pravopis vyjmenovaných slov zdůvodňuje a píše i/y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i slovech příbuzných	vyjmenovaná slova	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zlepšuje dovednost hlasitého i tichého čtení s porozuměním	čtení	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	odpovídá na otázky k textu – samostatně nebo výběrem z možností	věcné čtení, naslouchání	

vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	aktivně používá komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluvu, prosbu používá přiměřená gesta a mimiku	vzkaz, zpráva	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní	pozvánka, inzerát, oznámení, dopis, popis	**MeV** (Stavba mediálních sdělení)
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	napíše SMS, vhodně využije emotikony při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie	žánry písemného projevu – SMS	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost	spisovná a nespisovná slova	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	volně reprodukuje text podle svých schopností přednáší vhodné literární texty zpaměti	zážitkové čtení. poslech literárních textů. vlastní výtvarný doprovod tvořivé činnosti s literárním textem.	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozlišuje prózu a verše. rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	pojmy – poezie, báseň, rým, verš, sloka, básník pohádky, pověsti, povídka bajky, dobrodružná literatura spisovatel, ilustrátor film, režisér	

získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie	čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	v textu přiměřené náročnosti určuje všechna slova ohebná i neohebná. Skloňuje podstatná jména podle vzorů, odůvodňuje psaní i/y v koncovkách u sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob určuje druhy přídavných jmen, skloňuje je podle vzorů, odůvodňuje pravopis koncovek vyhledává v textu zájmena, určuje druh (neskloňuje) vyhledává číslovky, určuje druh (neskloňuje)	slovní druhy vzory podstatných jmen mluvnické kategorie sloves druhy a vzory přídavných jmen druhy zájmen druhy číslovek	
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data,	vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v	vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v	

informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	doporučených online zdrojích	doporučených online zdrojích	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuj	v souvětí určuje počet vět, spojovací výrazy rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů	spojovací výrazy	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	správně doplňuje i/y v příčestí minulém seznamuje se s pojmem nevyjádřený podmět, určuje podmět podle předcházejících vět či situace	shoda podmětu s přísudkem větné členy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	v textu rozeznává podstatné a okrajové informace zapisuje podstatné informace	věcné čtení, věcné naslouchání jednoduché zápisky	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	čtení s porozuměním, naslouchání	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozeznává manipulativní komunikaci – zejména v reklamě	aktivní naslouchání, aktivní čtení	**MeV** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikativní žánry napíše e-mail vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky), vyjadřuje	jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník) žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář	

se za pomoci digitálních prostředků	se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	v ústním i písemném projevu dodržuje posloupnost	vypravování.	
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zlepšuje dovednost hlasitého i tichého čtení s porozuměním	čtení	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	samostatně reprodukuje přečtený text	věcné čtení, naslouchání	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost	spisovná a nespisovná slova	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	rozhovor, mimojazykové prostředky řeči	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	rozlišuje podstatné od méně podstatného. volně reprodukuje text zkouší tvořit vlastní jednoduchý literární text	čtení, reprodukce textu rým, verš, pohádka	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie	komedie, tragédie, bajka, báje. pověsti – naši i světoví autoři.	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	zkouší rozeznávat kvalitní text od bulváru	věcné čtení.	**MeV** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 3.
Ročník: **6.**

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	- pojmenuje jednotlivé části slova, uvede slova příbuzná - vyjmenuje změny při střídání hlásek u odvozování, uvede příklady - rozpozná šev předponový a příponový - doplní vynechaná písmena a odůvodní pravopis - vyjmenuje přípony -ík, -ina, -ice, připojuje podle smyslu vybrané předpony, vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky	stavba slova střídání hlásek při odvozování skupiny hlásek při odvozování zdvojené souhlásky	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny, a s dalšími slovníky a příručkami.	- seznámí se základními jazykovými příručkami - vyhledá zadaná slova - rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel - využívá online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)	jazykové příručky	VV – Praha a architektura
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	- rozlišuje slovní druhy - vyjmenuje slovní druhy a rozdělí na ohebné a neohebné - u podstatných jmen určí mluvnické významy - vysvětlí podstatná jména abstraktní, konkrétní - vyhledá podstatná jména hromadná, pomnožná a látková - rozliší obecná a vlastní podstatná jména - odůvodní pravopis koncovek podstatných jmen podle vzorů - u přídavných jmen určí mluvnické významy,	druhy slov podstatná jména přídavná jména, stupňování	CJ – 4 pády v NJ

	odůvodní pravopis pomocí vzorů, převede do množného čísla - rozlišuje podstatná jména od přídavných jmen (- ovi) - upevňuje si pravopis koncovek přídavných jmen - uvede příklady stupňování přídavných jmen - zařadí přídavná jména ke vzorům - rozpozná druhy zájmen a číslovek - u sloves určí mluvnické významy (os. č. zp. čas) - utvrzuje si pravidla shody přísudku s podmětem - vybaví si základy interpunkce - odůvodní psaní teček za číslovkami řadovými - vymezí charakteristické znaky předmětu - vyvodí, jak se na předmět ptáme, vyhledá předměty v textu - vyjmenuje druhy příslovečných určení - rozpozná příslovečná určení v textu - vymezí charakteristické znaky přívlastku - vyvodí, jak se na přívlastek ptáme, vyhledá přívlastky v textu - rozliší přívlastek shodný a neshodný	zájmena, číslovky, druhy slovesa shoda přísudku s podmětem věta jednoduchá a souvětí rozvíjející větné členy předmět příslovečné určení přívlastek	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	- odůvodní pravopis ve skupinách bě-bje, pě, vě-vje,vyjmenuje slova k zapamatování - odůvodní pravopis ve skupinách mě-mně, vyjmenuje slova k zapamatování - doplní předpony do zadaných slov, správnost ověří v Pravidlech - vysvětlí rozdíl mezi slovy lišícími se předponou	skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně předpony s-/ se-, z-/ze-, vz-/vze-	

	(sběh –zběh) - uvede, se kterými pády se pojí předložky s a z - doplní vynechané předložky do textu a odůvodní	předložky s, z	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	- odliší spisovný a nespisovný jazyk - seznámí se s jednotlivými vrstvami jazyka - uvede příklady českého a moravského nářečí	jazyk a jeho útvary	Z – orientace na mapě

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	- uvede pozdravy - vyřídí vzkazy - získá informace (ve škole, v obchodě, v dopravním prostředku, na nádraží, na poště)	člověk ve společnosti zpráva a oznámení	OV – společenský styk
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	- rozlišuje různé komunikační prostředky - obohacuje si slovní zásobu - využívá textových editorů při psaní vlastních textů	vypravování	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, myšlenky, pocity - seznamuje se s výstavbou souvislého textu - vhodně užívá přímou řeč - vyvodí charakteristické rysy - vymýšlí synonyma - práci rozčlení do odstavců - dbá na návaznost, rozmanitost sloves - hovorové a nespisovné výrazy nahradí spisovnými - vyvodí charakteristické rysy - sestaví osnovu popisu - vybírá výstižná, odborná slova - vybírá nejdůležitější informace z text	vypravování dopis popis popis pracovního postupu	 Pč – vlastní výrobek

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	- dokáže reprodukovat přečtený text - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - osvojuje si základní básnické prostředky literárních pojmů	základy literární teorie a historie (metafora, personifikace, přirovnání,…) a zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, verš)	D- pověsti Hv – děj a postavy oper
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	- reprodukuje text na základě vlastní četby	mýty, báje, bajky, povídka, román, pověsti pohádky, dobrodružná literatura, humorná literatura, ústní lidová slovesnost	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná i jejich funkci uvede jejich výrazné představitele.	- charakterizuje základní literární druhy a žánry	literární druhy a žánry - lyrika, epika, drama - poezie, próza, drama	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	- uvede synonyma ke slovům přejatým z cizích jazyků	nauka o tvoření slov	CJ - internacionalismy
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	- rozlišuje slovní druhy - užívá správných tvarů a písemné podoby slov, ověřuje v Pravidlech - využívá online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)	tvarosloví	
	- určuje druhy podstatných jmen - seznámí se s odchylnými tvary některých podstatných jmen	podstatná jména	
	- upevní si vědomosti o druzích přídavných jmen - ve stylistických cvičeních využívá jmenných tvarů přídavných jmen - přídavná jména stupňuje - koncovky přídavných jmen píše pravopisně správně	přídavná jména	
	- rozlišuje druhy zájmen - tvoří správné tvary zájmena jenž	zájmena	
	- rozlišuje druhy číslovek - číslovky dva, oba	číslovky	
	- určuje mluvnické kategorie sloves	slovesa	

	- slovesa správně časuje - využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních - vyvodí podstatu rodu činného a trpného - pozná neohebné slovní druhy - rozlišuje druhy příslovcí - stupňuje příslovce - píše pravopisně správně příslovečné spřežky - prohloubí si pravidlo psaní předložek s a z - určuje pády, se kterými se předložky pojí - vyjmenuje spojky podřadicí a souřadicí - dokáže spojovat věty v souvětí, zvládá interpunkci - rozezná v textu částice - tvoří věty s částicemi - rozpozná význam citoslovcí - nahradí citoslovce slovesem a naopak - užívá citoslovce ve větách, zvládá interpunkci	příslovce předložky spojky částice citoslovce	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	- vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen vlastních - vysvětlí pravopis v několikaslovném vlastním názvu - doplňuje správně velké či malé písmeno v textu (podle pravidel a významu) - průběžně si procvičuje pravopis (koncovky podstatných a přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, vyjmenovaná slova)	pravopis	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	- vyhledá v textu věty jednočlenné a dvojčlenné, nahradí větu jednočlennou větou dvojčlennou a naopak	skladba věta jednočlenná a dvojčlenná	CJ – podmět ve větě v CJ

	- vysvětlí, co jsou větné ekvivalenty, uvede příklady - vyjmenuje druhy vět podle funkce, uvede příklady - orientuje se ve stavbě věty jednoduché - vyhledá základní i ostatní skladební dvojice - označí skladební dvojice - uvede, čím může být přísudek vyjádřen - vyhledá ve větách přísudky, rozliší jejich druhy - rozlišuje přísudek slovesný a jmenný se sponou - uvede, čím může být podmět vyjádřen - vyhledá ve větách podměty, určí jejich druhy - vysvětlí podstatu podmětu všeobecného, uvede příklady - rozliší věty s podmětem všeobecným a nevyjádřeným - doplní koncovky v příčestí minulém, pravopis zdůvodní - znalosti o větných členech využívá ve stavbě věty, rozvíjí schopnost kultivované komunikace - dokáže přívlastek shodný nahradit přívlastkem neshodným a naopak - uvede příklady přívlastku několikanásobného, postupně rozvíjejícího, zvládá interpunkci - vymezí charakteristické znaky doplňku - uvede, čím bývá doplněk vyjádřen, vyhledá příklady v textu	větné ekvivalenty druhy vět (oznamovací, rozkazovací tázací, přací) věta jednoduchá základní větné členy přísudek podmět shoda přísudku s podmětem stavba věty přívlastek doplněk	

	- rozliší doplněk od přísudku jmenného se sponou - píše správně koncovky doplňků i přísudků - vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí je - zvládá interpunkci - rozliší větu hlavní a vedlejší - vytváří jednoduchá souvětí - rozliší druhy vedlejších vět - vyvodí, jak se na jednotlivé druhy vět ptáme - nahrazuje vedlejší věty větnými členy	několikanásobné větné členy věta jednoduchá, souvětí vedlejší věty (přísudková, podmětná, předmětná, příslovečná a její druhy, přívlastková, doplňková)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	- definuje, co je slovo - vysvětlí význam věcný a mluvnický, uvede příklady - vysvětlí význam některých rčení, přirovnání - vyhledá v textu sousloví - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná - objasní metaforu a metonymii - objasní pojmy, uvede příklady - vyhledá odborné názvy v textu - vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví - vyjmenuje slova se slohovým zabarvením - vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba - vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby - vysvětlí pojem odvozování - pomocí předpon, přípon a koncovek tvoří	význam slov slovo význam slova rčení, přirovnání sousloví slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy slova citově zabarvená slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba, způsoby obohacování slovní zásoby odvozování	

	názvy osob, prostředků, nástrojů, dějů - vytváří zdrobněliny - vysvětlí pojem přechylování, uvede příklady - vysvětlí pojem složenina, tvoří složeniny - vyvodí způsob zkracování, rozliší zkratky a slova zkratková - vysvětlí význam zkratek, správně je píše	skládání zkracování	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text a dodržováním pravidel mezivětného navazování.	- orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby - využívá textových editorů při psaní vlastních textů - promýšlí stavbu slohových útvarů - vypracuje jejich osnovu - dbá na výběr vhodných slov při popisu - vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně - dodržuje postup při popisu - vypracuje popis obrazu - vystihne základní rysy postavy - rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou - využívá rčení a přirovnání - vypracuje charakteristiku svého kamaráda - vyjmenuje náležitosti životopisu - pracuje s textem - odstraní neobratná vyjádření - shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis - vyhledá údaje, které pozvánka obsahuje - odliší podstatné a okrajové informace - stylizuje jednoduchou pozvánku	vypravování popis pracovního postupu popis uměleckých děl, líčení popis osoby (charakteristika) životopis pozvánka	Pč - Volba povolání Vv - pozvánka, plakát

	- podá informaci stručně a zřetelně - odliší podstatné a okrajové informace - pracuje s odborným textem - rozlišuje fakta, názory, hodnocení - vyhledá hlavní myšlenky textu - připraví výtah z textu, který si sám vybere - pořídí výpisky z učebnice jiného předmětu	zpráva, oznámení, žádost výtah	**MeV** (Tvorba mediálního sdělení)
<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	- dokáže reprodukovat přečtený text - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - osvojuje si základní básnické prostředky literárních pojmů (metafora, metonymie, personifikace…) a zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, volný verš)	základy literární teorie a historie	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	- reprodukuje text na základě vlastní četby	pohádka, povídka, bajka, cestopis dětský hrdina v literatuře	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná i jejich funkci uvede jejich výrazné představitele.	- charakterizuje základní literární druhy a žánry	literární druhy a žánry - lyrika, epika, drama - poezie, próza, drama	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
JAZYKOVÄ VÝCHOVA V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické. Orientuje se ve stavbě věty jednoduché a souvětí.	opakování učiva ze 7. ročníku	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětích.	Užívá větné členy ve větách. Pozná členy holé, rozvité a několikanásobné. Uvede nejčastější spojovací výrazy, doplní interpunkci. Rozliší větu hlavní a vedlejší. Vysvětlí, jak vedlejší věty pozná. Vyhledá souřadně spojené vedlejší věty a určí významový poměr. Vyvodí z textu, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny větné ekvivalenty. Vyhledá v textu souvětí souřadná. Vyjmenuje významové poměry mezi hlavními větami. Zvládá interpunkci v souvětí.	věta jednoduchá, souvětí vedlejší věty	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		skladba	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště	Vysvětlí, jak vznikají nová slova. Pracuje samostatně se slovníky. Nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy.	nauka o slovní zásobě	

ve frazémech. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.			
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Vyvodí, jak se budou tvary slov skloňovat, ověří v Pravidlech. Osvojí si pravopis cizích vlastních jmen. Uvede příklady slov, která se neskloňují. Rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá. Tvoří vidové dvojice. Užívá správně koncovky jmen a sloves.	tvarosloví	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Užívá spisovný jazyk. Orientuje se v systému slovanských jazyků. Přečte si ukázky textů v polštině, slovenštině.	čeština – jeden ze slovanských jazyků	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Využívá vhodných jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání, přívlastky). Odliší podstatné znaky od méně důležitých. Využívá poznatků z vlastní četby.	charakteristika	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Obohatí svůj projev o základní umělecké prostředky. Použije personifikaci, metafory.	subjektivně zabarvený popis (líčení)	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních. nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Vyhledá odborné názvy domácího, cizího původu. Využívá aktuálních témat (ekologie). Formuluje přesně a výstižně myšlenky. Pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový.	výklad, výtah, referát	

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Uvede příklady, jak začít úvahu. Uplatní svoje názory a osobní postoj při psaní úvahy. Volí správné jazykové prostředky - otázky, obrazná vyjádření... Napíše úvahu na libovolné téma..	úvaha	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Aplikuje znalost pravopisných jevů v písemném projevu. Vyjádří svůj názor k aktuálnímu společenskému dění.	publicistický styl	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta o názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji.	Vhodně klade otázky. Rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.	vybrané útvary publicistického stylu	
LITERÁRNÏ VÝCHOVA Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazové představitele.	Rozliší základní literární druhy a žánry. Orientuje se v chronologickém vývoji literatury. Výrazně čte. Interpretuje a hodnotí přečtené texty Pracuje se slovníčkem literární teorie. Hodnotí přečtené umělecké dílo. Vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, dané formáty kombinuje (vytváří webové prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů.	nejstarší literární památky (Bible)	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice. Vyhledá jazykové odlišnosti.	středověká literatura kroniky	

Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Používá slovník cizích slov. Zařadí autory časově, uvede literární směr. Uvede nejznámější díla. Vysvětlí myšlenky J.A Komenského.	humanismus a renesance	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	Rozezná prvky dramatu. Přiřazuje ukázky z žánru.	klasicismus a osvícenství	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Opakuje literární pojmy (báseň, sloka, verš, rým, rytmus). Charakterizuje romantismus. Zná nejvýznamnějšího představitele romantismu. Naučí se úryvek básně zpaměti.	romantismus	
Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Rozlišuje představitele národního obrození. Reprodukuje text podle svých schopností Zhodnotí úlohu divadla v období národního obrození. Snaží se o tvorbu epigramu (ze školního prostředí). Seznámí se s ukázkami z děl Erbena, Němcové.	literatura národního obrození	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Interpretuje báseň dle vlastního výběru. Vyhledá a pojmenuje básnické prostředky (metafora, ...). Vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je. Čte i přednáší ve shodném frázování a tempu.	česká literatura 2. pol. 19. stol. světová literatura 19. století a počátek 20. století	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Český jazyk**
Období: 3.
Ročník: **9.**

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	- roztřídí hlásky na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky - určí znělé a neznělé souhlásky - vysvětlí spodobu znělosti - v textu vyhledá slova cizího původu a uvede znaky, kterými se liší ve výslovnosti i v pravopise od slov domácích	zvuková stránka jazyka tvarosloví	**MuV** (Multikulturalita) CJ - internacionalismy
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	- pojmenuje jednotlivé části slova - tvoří slova příbuzná - odliší zkratky a slova zkratková - tvoří slova složená - osvojí si známé zkratky vědeckých titulů - vysvětlí pojmy slova nadřazená, podřazená, souřadná - rozpozná slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma - uvede příklad sousloví - rozliší metaforu a metonymii - vyhledá v textu termíny - rozliší domácí, cizí, jednoslovné, víceslovné odborné termíny	tvoření slov význam slova	Př – botanické názvy
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	- opakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků - správně skloňuje obecná jména přejatá, cizí vlastní jména, ověří si správnost koncovek v Pravidlech	tvarosloví	CJ – vyjádření rodu v Nj

	- využívá online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) - upevňuje si učivo o slovesech, třídách a vzorech - rozliší rod trpný a činný, vid dokonavý a nedokonavý - odůvodní pravopis koncovek sloves v minulém čase - rozpozná přechodníky, vyhledá koncovky	slovesa přechodníky	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	- rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné - upevní si vědomosti o větných členech - určuje druhy vedlejších vět - orientuje se ve složitých souvětích - chápe vztahy mezi jednotlivými větnými členy, obsahovou souvislost mezi větami hlavními - graficky znázorní stavbu věty - odliší samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsu - vyhledá přístavek, napíše správně interpunkci - rozliší přívlastek volný a těsný, napíše správně interpunkci - vyhledá vsuvku, rozliší od věty vedlejší, píše správně čárky - odliší souvětí souřadné a podřadné - určí počet vět, věty hlavní a vedlejší - vyjmenuje 3 činitele, které ovlivňují pořádek slov ve větě, opraví pořádek slov ve větě - rozliší jádro a východisko výpovědi	věta jednoduchá (VJ, VD, VE), základní a rozvíjející větné členy složitá souvětí samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa přístavek . přívlastek vsuvka souvětí český slovosled	CJ – vyjádření podmětu ve větě v CJ
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- opakuje si a upevňuje učivo z předchozích ročníků	pravopis	

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- shrne dosavadní vědomosti - rozliší jazyk spisovný a nespisovný - pozná podle jednotlivých znaků obecnou češtinu a nářečí - má přehled o slovanských a světových jazycích - vysvětlí pojmy archaismy, neologismy a historismy, uvede příklady	útvary českého jazyka jazyky slovanské	Z – orientace na mapě
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- pěstuje kulturu jazyka a řeči	obecné výklady o jazyce	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	- formuluje otázky na dané téma - aktivně vstupuje do hovoru	diskuse	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	- rozlišuje různé komunikační prostředky - obohacuje si slovní zásobu - přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci	jazyková kultura	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	- uplatní vlastní zkušenosti, názory postoje - logicky uvažuje nad danými tématy - zdokonaluje svůj projev - dbá na výběr vhodných slov při popisu - vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně - dodržuje postup při popisu	úvaha popis uměleckého díla subjektivně zabarvený popis (líčení)	
V mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	- zdokonaluje svůj projev - tříbí komunikační dovednosti	vypravování v běžné komunikaci vypravování v umělecké oblasti proslov	OV – společenské události

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	- vyjmenuje charakteristické znaky diskuse, vytvoří různá zahájení diskuse - respektuje pravidla dialogu	diskuse	**MeV** (Fungování a vliv médií ve společnosti)
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	- vyjmenuje publicistické útvary - uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (objektivní a subjektivní činitelé)	publicistické útvary funkční styly	**MeV** (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	- zdokonaluje svůj projev - tříbí komunikační dovednosti	jazyková kultura	
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	- shrne a upevní si vědomosti - vyhledá části výkladové a popisné - potřebné informace získává z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; získané informace posuzuje z hlediska souladu s již známými a na základě věrohodnosti příslušného zdroje	výklad, výpisky, výtah	D – vynález papíru
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	- shrne a upevní si vědomosti - napíše vlastní životopis	životopis	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	- vyjádří se k danému tématu podle vlastních zkušeností	úvaha	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	- reprodukuje přečtený text - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - shrne literární pojmy (metafora, metonymie, personifikace…) - zaměří se na zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, volný verš)	základy literární teorie a historie	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	- reprodukuje text na základě vlastní četby - vytváří si vlastní názory na umělecké dílo - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, dané formáty kombinuje (vytváří webové prezentace), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů	přednes referátů	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná i jejich funkci uvede jejich výrazné představitele. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	- shrne a upevní si vědomosti - pracuje s různými texty a porovnává je navzájem - pokusí se o vlastní literární tvorbu s využitím různých soutěží - zážitky z četby sděluje ostatním - shrne znaky hodnotné a brakové literatury na základě vlastní četby	literární druhy a žánry - lyrika, epika, drama - poezie, próza, drama	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	- shrne a upevní si vědomosti - propojuje ukázky s učivem dějepisu - seznámí se s válečnou poezií - připomene si význam pojmu faktu	literatura v době mezi válkami literatura za 2. světové války literatura 2. poloviny 20. století	D – umělecké slohy

	- seznámí se s obsahem děl exilové literatury - seznámí se s českou divadelní scénou	česká literatura 21. století světová literatura 2. poloviny 20. století světová literatura 21. století	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	- zhlédne filmové nebo divadelní představení	divadelní hra	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	- pracuje s různými informačními zdroji	informační zdroje	Inf – internet – zdroj informací

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.
Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka klade důraz na komunikační schopnosti žáků a na chápání základních struktur anglického jazyka. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a pohovořit s ním na jednoduchá témata. Cílem výuky je taktéž porozumění čtenému textu odpovídající úrovně a postupný rozvoj psaní – od jednotlivých slov až k celému odstavci.
Žákům jsou postupně prezentovány i reálie anglicky mluvících zemí tak, aby poznali a pochopili cizí kultury a prohloubila se v nich tolerance k nim.

Anglický jazyk se realizuje v 1. – 9. ročníku jako povinný předmět. Základní časová dotace pro výuku předmětu je ve všech ročnících 3 vyučovací hodiny, v 5., 6. a 9. ročníku je počet hodin navýšen vždy o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. V 1. a 2. ročníku je anglický jazyk vyučován hravou formou v rozsahu 1 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Vyučování anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, rodinnou, hudební a výtvarnou výchovu, matematiku.
Do předmětu jsou kromě vlastního vzdělávacího obsahu začleněna následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Některé třídy jsou na výuku anglického jazyka děleny. Výuka tedy probíhá v kmenových třídách a v jazykové laboratoři vybavené potřebnou didaktickou technikou včetně notebooků. Škola nabízí i možnost využití počítačové učebny pro doplnění výuky o práci s různými vzdělávacími programy či práci s tablety. V průběhu všech období vedeme žáky k posílení a osvojení si digitálních kompetencí.

Modelem je žákům britská angličtina prezentovaná učebnicemi Chit Chat a Project (obě z nakladatelství Oxford University Press), avšak žáci jsou postupně seznamováni také s výrazy americké angličtiny. Do výuky jsou zařazovány aktivity přispívající k rozšiřování slovní zásoby - motivující cvičení jako např. rozhovory, příběhy, komiksy, hry, cvičení zaměřená na TPR (Total Physical Response), poslechová cvičení, básničky, písničky, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka
- umožňujeme žákům vyhledávání a třídění informací

- dbáme na systematické používání naučených jazykových prostředků
- podporujeme posouzení vlastního učení
- učíme žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů:
- snažíme se o to, aby žáci byli schopni zvolit vhodné postupy řešení problémů na základě svých dosavadních znalostí
- zkoušíme tzv. vzájemné učení – žák se naučenou látku pokusí vysvětlit spolužákovi

Kompetence komunikativní:
- rozvíjíme u žáků souvislé a kultivované vyjadřování slovem a písmem
- umožňujeme žákům poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- učíme žáky porozumění a práci s psanými texty
- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:
- vytváříme prostor pro skupinovou práci i práci ve dvojicích
- vedeme žáky ke zdvořilosti, respektování a toleranci druhých
- podporujeme v žácích pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k respektování tradic a kulturních hodnot
- uplatňujeme zásady zdravého životního stylu, pohybu

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k plnění svých povinností
- učíme žáky používat abecedně řazený slovník s fonetickým přepisem

Kompetence digitální:
- poskytujeme žákům příležitost k procvičování slovní zásoby, mluvnických pravidel, k porozumění textům a poslechům v progrmech Terasoft, Didakta, Včelka, Wordwall, Liveworksheets a další aplikace
- učíme žáky psát krátkou textovou zprávu, ve které uvedou informaci o místě a čase
- průběžně vedeme žáky k používání různých druhů digitálních slovníků

- vedeme žáky k dovednosti sdílet data, informace a obsah se svými vrstevníky (využití moderního online nástroje, např. Canva)
- ve vyšších ročnících nabízíme možnost naučit se vytvořit krátkou prezentaci
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat z různých zdrojů informaci a přeloží ji do angličtiny
- podněcujeme žáky k používání digitálních aplikací pro vytváření materiálů na procvičení mluvnických pravidel

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 1.
Ročník: **1.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. V rané fázi výuky jazyka je prioritou žáky ke vzdělávání motivovat a vzbudit v nich zájem o osvojování jazykových kompetencí, z nichž pro toto období je nejdůležitější poslech s porozuměním a mluvení.	- rozumí základním pokynům učitele - stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí - zeptá se na jméno - pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma - napočítá do deseti - rozliší základní barvy - pojmenuje členy rodiny - zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let - pojmenuje základní kusy oblečení - spojí název oblečení s barvou (spojování přídavných jmen s podstatnými) - naučí se písničku spojenou s oslavou Vánoc pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc - naučí se písničku spojenou s oslavou narozenin - pojmenuje hlavní město Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a pozná dvě	Pokyny učitele (základ) Pozdravy Představení se, dotaz na jméno. Školní pomůcky, vybavení ve škole a doma – stůl, židle, okno, atd. Číslovky (1-10) Barvy Rodina otázka „Howold are you?“ + odpověď „I’m 6“ We wish you a Merry Christmas. Happy Birthday to you Londýn (Big Ben, Tower Bridge)	**Osobnostní a sociální výchova** Tematický okruh: *Rozvoj schopnosti poznávání* (práce s hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku) Tematický okruh: *Komunikace* (komunikace pomocí předmětů – tvorba přání k narozeninám, k Vánocům) **Hudební výchova** – zpívání anglických písniček navazujících na tematické okruhy ŠVP **Výtvarná výchova** – vybarvování a stříhání **Prvouka** - zásady slušného chování při setkání (Pozdravy), při oslavě

	z jeho památek		narozenin - zvířata kolem nás **Matematika** – základní číslovky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 1.
Ročník: **2.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. V rané fázi výuky jazyka je prioritou žáky ke vzdělávání motivovat a vzbudit v nich zájem o osvojování jazykových kompetencí, z nichž pro toto období je nejdůležitější poslech s porozuměním a mluvení. Postupně v průběhu 2.ročníku přidáváme nácvik psané formy slov.	- rozumí základním pokynům učitele - stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí - zeptá se na jméno nácvik psaní jednoduchých anlických jmen - pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma přiřadí psaná slova k obrázkům nácvik psaní základní slovní zásoby - napočítá do dvaceti přiřadí psaná slova k obrázkům nácvik psaní základní slovní zásoby - rozliší základní barvy přiřadí psaná slova k obrázkům nácvik psaní základní slovní zásoby - zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let porozumí jednoduchému textu na dané téma - pojmenuje běžná zvířata přiřadí psaná slova k obrázkům nácvik psaní základní slovní zásoby - pojmenuje hračky přiřadí psaná slova k obrázkům nácvik psaní základní slovní zásoby porozumí jednoduchému příběhu	Pokyny učitele Pozdravy Představení se, dotaz na jméno. Školní pomůcky, vybavení ve škole a doma – stůl, židle, okno, atd. Číslovky (1-20) Barvy otázka „How old are you?“ + odpověď „I’m 7“ zvířata hračky	**Osobnostní a sociální výchova** Tematický okruh: *Rozvoj schopnosti poznávání* (práce s hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku) Tematický okruh: *Komunikace* (komunikace pomocí předmětů – tvorba přání k narozeninám, k Vánocům) **Hudební výchova** – zpívání anglických písniček navazujících na tematické okruhy ŠVP **Výtvarná výchova** – vybarvování a stříhání

	- zopakuje si písničku spojenou s oslavou Vánoc pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc - zopakuje si písničku spojenou s oslavou narozenin	We wish you a Merry Christmas. Happy Birthday to you	**Prvouka** - zásady slušného chování při setkání (Pozdravy), při oslavě narozenin - zvířata kolem nás **Matematika** – základní číslovky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 1.
Ročník: **3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a spečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného nebo rodiny. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně).	- vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých - používá zdvořilostní fráze a pozdravy - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby - vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy - vyjmenuje členy své rodiny - podá základní informace o své rodině - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - zadá a plní základní pokyny užívané při hře - pojmenuje základní části lidského těla - vyhledá určité informace v krátkém textu odpověďmi na „ano/ne“ otázky - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - práce s daty - pojmenuje základní oblečení - zeptá se a odpoví na vlastnictví věcí - čte a předvede dialogy hry - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - vyjádří libost a nelibost k jídlům - vyhledá konkrétní informace z rozhovoru dvou lidí - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho	- nálady a pocity - rodina - obličej a tělo - procvičuje slovní zásobu v programu Terasoft - oblečení - jídlo - zvířata v safari	Žáci při výuce angličtiny využijí znalosti, poznatky a zkušenosti z: - výtvarné výchovy - hudební výchovy - prvouky - českého jazyka Osobnostní a sociální výchova - Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání; činnosti: cvičení pozornosti a soustředění v hrách opakovacích lekcích Výchova evropských a globálních souvislostech - Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá;

	- popíše jednoduchý obrázek - získá hledané informace ze slyšeného textu - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - popíše umístění předmětů - získá určité informace z krátkého, čteného textu - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - čte a vyslovuje foneticky správně - hláskuje slova - pojmenuje dny v týdnu a měsíce v roce - práce s daty	- dny v týdnu, měsíce - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	činnosti: poznávání a seznamování se s jinými kulturami – anglická jména a jejich české ekvivalenty, hry v anglicky mluvících zemích, zvyky svátků Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii, tvorba pozdravů k Vánocům a Velikonocům

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného nebo rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se	**Project 1 Fourth Edition** **Unit 1** - představí se, pozdraví a rozloučí se - pojmenuje předměty ve škole - rozumí běžným pokynům učitele při hodině - počítá do 100, rozumí běžným číselným údajům - hláskuje jména a slova - popíše podle obrázku umístění známého předmětu v místnosti **Unit 2** - pojmenuje nejznámější evropské a světové státy - představí své kamarády a svou rodinu - přivlastní osobám běžné předměty - rozumí krátkému kreslenému příběhu, ve kterém se hlavní postavy představí - pojmenuje dny v týdnu - porozumí hlavním informacím ze slyšeného rozhovoru, ve kterém jedna	- neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba “there is/there are” - abeceda - čísla od 1 do 100 - setkání - udílení pokynů - dotazy na čísla a číselné údaje - dotaz na slovo v angličtině - popis obrázku - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - názvy zemí - rodina - dny v týdnu - osobní dotazy při seznamování se - narozeniny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě	<u>Multikulturní výchova</u> Tematické okruhy: - Kulturní diference - Etnický původ <u>Osobností a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace

vztahuje k osvojovaným tématům. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	osoba představí sebe a členy své rodiny - zeptá se na základní osobní údaje třetí osoby **Unit 3** - pojmenuje běžné předměty v domácnosti - řekne, jaké předměty osobní potřeby a jaká zvířata vlastní a zeptá se na totéž svého kamaráda - rozumí hlavním bodům krátkého čteného příběhu o dárkách k narozeninám - pojmenuje barvy - porovná dva obrázky a vyjmenuje rozdíly - pojmenuje vyučovací předměty, rozumí školnímu rozvrhu, uvede svoje nejoblíbenější vyučovací předměty - **Unit 4** - zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví - v slyšeném rozhovoru rozliší časové údaje vztahující se k aktivitám ve volném čase - zeptá se kamaráda, v jakou dobu dělá nějakou činnost - rozumí čtenému popisu	- běžné technické vybavení domácností - domácí mazlíčci - vyučovací předměty - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - čas a časové údaje - každodenní činnosti	- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Multikulturní výchova</u> Tematické okruhy: - Lidské vztahy - Princip sociálního smíru a solidarity <u>Osobností a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Osobností a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy

	volného času třetí osoby - sdělí, co každý den dělá a co nedělá, co dělá rád a co nerad - porozumí obsahu krátkého příběhu, který souvisí s činnostmi ve volném čase		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného nebo rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního	**Project 1 Fourth Edition** **Unit 5** - popíše svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm - rozumí slyšenému popisu místnosti - na základě slyšených informací popíše rozmístění místnosti v domě - v čteném popisu domu vyhledá konkrétní údaje - pomenuje významné budovy, obchody a místa ve městě a rozumí slyšenému popisu jejich umístění ve městě - zeptá se a odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě - rozumí běžným osobním informacím při turistickém výletě - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat a na podobné otázky odpoví - práce s daty **Unit 6** - rozumí čtenému popisu osob - popíše ústně i písemně, jednoduchým způsobem vzhled osob - na základě slyšeného textu zobrazí postavu - pojmenuje aktuální činnost osob - rozumí obsahu čtené scénky z každodenního života a zahraje ji - rozliší opakovaný děj od aktuálního - gramaticky správně popíše svůj běžný den a co právě dělá - pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě	- předložky při popisu umístění - vazba “there is/there are” - sloveso “mohu”/ “umím” - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - používá různé druhy digitálních slovníků - slovesa „být“ a „mít“ při popisu osob - přítomný čas průběhový - otázka na cenu - vzhled člověka - oblečení - porovnání vzhledu, popis osoby - v obchodě - vyprávění o svém	Multikulturní výchova Tematické okruhy: - Kulturní diference - Etnický původ Osobností a sociální výchova Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí

života. Vyplní osobní údaje do formuláře.	**Project 2 Fourth Edition** **Unit 1** - rozliší různé, předem dané informace ve slyšeném textu - vyhledá v krátkém čteném textu osobní údaje - popíše kamarádův i svůj režim dne - napíše o svém způsobu života - pojmenuje názvy měsíců a rozpozná je v slyšeném textu - pojmenuje pořadí věcí či událostí - přiřadí události ke konkrétnímu datu - rozpozná datum v slyšeném textu - vyhledá konkrétní informace v krátkém, čteném textu o způsobu slavení narozenin - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví - pojmenuje domácí práce - sdělí, jak často dělá běžné domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda - práce s daty **Unit 2** - s vizuální oporou rozumí hlavní myšlence krátkého čteného a slyšeného textu o školním výletě do ZOO - pojmenuje aktuální činnosti lidí a taky se na ně zeptá - pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO	způsobu života – ústně i písemně - přítomný čas prostý - tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen - frekvenční příslovce - řadové číslovky - měsíce v roce - datum - domácí práce - sdílí data, informace a obsah se svými vrstevníky - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs průběhový - zájmena v předmětu - zvířata	- Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Multikulturní výchova</u> Tematické okruhy: - Lidské vztahy - Princip sociálního smíru a solidarity <u>Osobností a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Osobností a sociální výchova</u> Tematické okruhy: - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy

	- pojmenuje způsoby pohybu různých zvířat - rozumí hlavní myšlence čteného komiksového příběhu a porovná dané informace s informacemi v textu - sdělí, která zvířata má rád a která nerad - vyhledá specifické informace v čteném popisu práce nějaké osoby - rozumí hlavním informacím čteného, populárně naučného textu – popisu zvířete a jeho způsobu života - rozumí hlavní myšlence čtené bajky - sdělí, co musí v nejbližších dnech udělat		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	**Project 2 Fourth Edition** **Unit 3** - rozpozná v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě poskytnutých dílčích informací - zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví - rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním - rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění o prázdninách - pojmenuje dopad události na základě vizuální nápovědy - vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu - popíše události o prázdninách v krátkém osobním dopise - rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům krátkého, komiksového příběhu a obsah děje zahraje - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví - rozliší v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě informací, které o sobě sdělí	- minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - cestování o prázdninách - problémové situace o prázdninách - sdílí data, informace a obsah	Environmentální výchova *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

	- práce s daty **Unit 4** - pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů - gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě - rozliší v slyšeném textu, co si dávají jednotliví mluvčí k obědu - rozumí pojmům v jídelníčku - simuluje situaci v běžné restauraci - pojmenuje pokrmy a potraviny, z kterých se připraví - rozumí hlavní myšlence příběhu o lakotě a v textu vyhledá názvy daných potravin - sdělí obsah potravinových zásob podle obrázku - zapíše nákupní seznam podle slyšených informací - dramaticky předvede s kamarády přečtený příběh o lakotě - rozumí klíčovým bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se na množství jídla a pití - označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob - rozumí názvům kuchyňských nádob a nástrojů - rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla - popíše postup přípravy jídla **Unit 5** - pojmenuje běžné geografické útvary a stručně popíše jejich velikost - stručně charakterizuje svoje město/vesnici	se svými vrstevníky - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - neurčitý člen a neurčitá zájmena - dotaz na množství - určitý/neurčitý člen - málo/několik - jídlo - v kavárně/v cukrárně - oběd - nákupní seznam - vaření podle receptu - otázky s tázacím zájmenem „jak“ - 2. stupeň přídavných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - přirovnání „tak … jak/jako“	<u>Multikulturní výchova</u> *Lidské vztahy* <u>Osobnostní a sociální výchova</u> *Poznávání lidí*

	- rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie - pojmenuje různé druhy počasí - rozumí slyšenému popisu počasí v různou dobu - charakterizuje typické počasí ve své zemi - rozumí čtenému i slyšenému porovnání geografie a počasí vybraných oblastí - porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí - rozumí obsahu geografického kvizu a odpoví na jeho otázky - rozumí slyšeným odpovědím na otázky kvizu a porovná je se svými odpovědi - gramaticky správně vyjádří jedinečnost vlastnosti, kvality či vzhledu nějaké věci nebo osoby - porozumí otázkám vědomostního rébusu a vyhledá v něm potřebné informace - rozumí obsahu komiksového příběhu a vyhledá v jeho textu specifické informace - dramaticky ztvární obsah komiksového příběhu - přirovná vlastnosti, charakter nebo vzhled něčeho k typickým představitelům těchto kvalit (bílý jako sníh) - práce s daty	- geografické názvy a pojmenování - počasí - popisná přídavná jména - dotazy na počasí - vědomostní kviz - srovnání ročních období, počasí různých míst a období - vytvoří krátkou prezentaci o své oblíbené zemi - vyjádření „chystat se/hodlat něco udělat“ - přídavná jména příslovce - typy TV programů	<u>Výchova v evropských a globálních souvislostech</u> *Evropa a svět nás zajímá*

	Unit 6 - pojmenuje běžné typy TV pořadů - rozumí hlavní myšlence čteného i slyšeného rozhovoru mezi spolužáky o tom, co se chystají večer dělat - sestaví seznam svých oblíbených TV pořadů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví - chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu - pojmenuje filmové žánry a přiřadí k nim konkrétní příklady - porozumí hlavní pointě krátké, živé scény z filmového studia - gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco dělat a jaké povinnosti místo toho má a na totéž se zeptá kamaráda - porozumí zápletce, vyvrcholení a rozuzlení krátkého komiksového příběhu - navrhne kamarádům nebo svým příbuzným něco podniknout - rozpozná v slyšeném rozhovoru, co navrhují mluvčí dělat a co nakonec podniknou	- filmové žánry - domluva schůzky - dotazy na záměry -	Výchova v evropských a globálních souvislostech *Objevujeme Evropu a svět*

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Používá slovník a orientuje se v práci s ním.	**Project 3 - Unit 1** - práce s daty - pojmenuje běžné etapy lidského života - rozumí čtenému stručnému popisu života svého vrstevníka - porovná svůj způsob života teď a před nějakou dobou - rozumí specifickým informacím v slyšeném stručném životopisu známé osobnosti - popíše hlavní etapy svého života - rozumí hlavní zápletce čteného, detektivního komiksového příběhu - rozliší v slyšeném textu, jaké činnosti dělali mluvčí v předchozím víkendu a jaký měli z toho pocit - zeptá se kamaráda, co dělal o víkendu a jaký měl z něho pocit; na podobné otázky odpoví - rozumí čtenému popisu rodiny a stručné charakteristice jejich členů, vyhledá v textu specifické informace - rozumí hlavní myšlence čteného situačního příběhu svých vrstevníků na začátku školního roku - stručně charakterizuje jednotlivé mluvčí ze slyšeném rozhovoru - pozve kamaráda na nějakou akci - představí nového kamaráda/spolužáka ostatním - sdělí, jaké činnosti dělá rád ve volném čase a jaké nerad	- procvičuje použití různých časů v aplikaci Terasoft - minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - životní etapy - rodina - pozvání - oblíbené a neoblíbené činnosti - vyprávění o svém životě	Multikulturní výchova - Kulturní diference Osobností a sociální výchova - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy

	Unit 2 - pojmenuje vesmírná tělesa a základní astronautické přístroje - rozumí názorům redaktora a vědce o budoucnosti vesmíru v čteném rozhovoru - gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti - sdělí svůj názor na úroveň poznání a dobývání vesmíru - rozumí hlavní zápletce pokračování čteného, detektivního komiksového příběhu - gramaticky správně formuluje okamžité rozhodnutí - vyplní dotazník zajímající se o jeho plány do budoucna - vede rozhovor s kamarádem o svých plánech a představách do budoucna - pojmenuje věci a oblasti činností, o kterých se obvyklé dělají prognózy do budoucnosti a gramaticky správně formuluje na jejich vývoj svůj názor - rozumí hlavní zápletce čteného příběhu svých vrstevníku na večírku - využívá běžné společenské fráze ve vhodné situaci - nabídne pomoc blízké osobě při běžné činnosti - s obrazovou oporou gramaticky správně formuluje záměry třetí osoby	- vyjádření předpovědi do budoucna - vyjádření rozhodnutí - vesmír - domov a pracoviště - předpovědí do budoucna - užitečné výrazy pro každodenní situace	Zeměpis a geologie - sluneční soustava
	Unit 3 - pojmenuje některé známé státy světa - rozpozná v slyšeném textu různé činnosti podle jejich popisu - užívá vhodně správné slovní spojení k popisu běžné činnosti - gramaticky správně popíše průběh běžné	- minulý čas průběhový - minulý čas prostý vs minulý čas průběhový - slovní spojení - přírodní katastrofy - bydlení, domy	

	činnosti v minulosti - zeptá se kamaráda, co dělal on nebo jiní v uplynulých dnech a na stejné otázky odpoví - pojmenuje přírodní katastrofy - rozumí hlavním bodům novinové zprávy o přírodní katastrofě a vyhledá v ní konkrétní informace - rozumí popisu událostí v minulosti a rozliší v něm činnosti konané a vykonané - popíše průběh neobvyklé události a přidá varování - práce s daty - rozumí obsahu a zápletce čteného krátkého detektivního příběhu a vyhledá v něm specifické informace - rozliší nové informace v slyšeném rozhovoru detektiva s podezřelými - pojmenuje místnosti v domě a jejich vybavení - rozvede děj detektivní příběhu na základě zadaných klíčových informací - rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného rozhovoru svých vrstevníků na téma interaktivní počítačové hry a vyhledá v něm specifické informace - vhodně a správně užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angličtině - vhodnými výrazy reaguje na informace třetí osoby	- vyhledá z různých zdrojů informaci o přírodní katastrofě a přeloží ji do angličtiny	

	Unit 4 - pojmenuje obrázky z Londýna na základě porozumění čtenému popisu výletu svého vrstevníka do Londýna - vyhledá v čteném popisu výletu konkrétní informaci - v slyšeném vyprávění rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich informací o svém výletě - rozumí zápletce krátkého komiksového detektivního příběhu a zdramatizuje ho - rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty - zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví - rozliší chronologii čteného pohádkového příběhu a vyhledá v textu dílčí děje a konkrétní informace - rozliší specifické informace v slyšeném vyprávění o snu - vyhledá v čteném rozhovoru, co každý z účastníků plánuje nejbližších dnech dělat - využívá běžné fráze v každodenních situacích - gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase navrhne kamarádovi, co podniknout ve volném čase **CULTURE** - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Doprava“ - psaní krátké úvahy na téma „Doprava“ - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Británie“ - psaní krátké úvahy na téma „Velká Británie“ - práce se slovníkem	- základní použití členu určitého ve spojení s geografickými názvy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	**Project 3 Fourth Edition** **Unit 5** - práce s daty - využívá správné výrazy k pojmenování zážitků - rozumí čtenému popisu životních ambicí svého vrstevníka a na základě porozumění pochopí a objasní smysl připojeného obrázku, vyhledá v textu hlavní informace - v slyšeném popisu činností různých lidí rozliší s obrazovou oporou, co kdo udělal - pochopí hlavní myšlenku čteného detektivního, komiksového příběhu a rozliší v něm činnosti jednotlivých účastníků děje - zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na podobné otázky odpoví - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence čteného populárně naučného článku o negativním jevu spojeném s výpravami na Mt. Everest - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného populárně naučného vyprávění o neobvyklé činnosti sportovce	- při práci ve škole používá různé druhy digitálních slovníků - předpřítomný čas prostý - použití „někdy“ a „nikdy“ - použití „právě“ - zážitky - ambice	<u>Multikulturní výchova</u> - Princip sociálního smíru a solidarity

	- rozumí obsahu povídání svých vrstevníků o neobvyklé příhodě - užívá vhodných hovorových výrazů v každodenních situacích - práce s daty **Unit 6** - pojmenuje běžná, lehká onemocnění a zdravotní obtíže - zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy - v čteném rozhovoru vyrozumí, jaký zdravotní problém má jeden účastníků - gramaticky správně poradí blízké osobě, co by měl dělat při jeho zdravotních obtížích - rozumí zápletce čteného detektivního komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace - gramaticky a obsahově správně vysvětlí význam běžných značek na veřejných místech - vyjmenuje pravidla, která platí v jeho škole - rozumí jednotlivým epizodám příběhu s detektivní zápletkou a seřadí je do chronologického pořadí, vyhledá v textu konkrétní údaje - převypráví čtený příběh z pohledu jeho jiného účastníka - porozumí rozuzlení zápletky události z dílčích rozhovorů jejich účastníků - využívá výrazy překvapení a porozumění v běžných situacích každodenního života svých vrstevníků - gramaticky správně formuluje návrh činnosti pro sebe a kamarády, kladnou	- v aplikaci Liveworksheets vytvoří krátké opakovací cvičení pro svého spolužáka - měl bych/neměl bych - muset – nesmět – nemuset - problémy - frázová slovesa - pravidla ve škole - rady na řešení běžných problémů - diskuse o pravidlech ve škole	

	i záponou reakci, navrhne alternativní řešení **Project 4 Fourth Edition** **Unit 1** - přiřadí výrobky k materiálům, z nichž jsou vyrobeny - odhadne hlavní myšlenku příběhu z jeho nadpisu a s pomocí obrazové přílohy - rozumí hlavním bodům čteného nebo slyšeného, populárně naučného textu o lidech v době kamenné - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - vyhledá v populárně naučném textu o původu jeansů hlavní body příběhu a specifické informace - postihne hlavní body a specifické výrazy v slyšeném rozhovoru v obchodě - rozumí hlavním událostem čtené epizody známého příběhu a vyhledá v něm specifické informace **Unit 2** - rozumí čtenému, populárně-naučnému článku o kaskadérech a vyhledá v něm specifické informace - v slyšeném textu rozpozná u jednotlivých mluvčích jejich nové zážitky a pocity z nich - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o kladech a	- minulý čas prostý, minulý čas průběhový, vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti ("*used to*"), minulý čas slovesa „muset" - materiály, oblečení - „příliš" x „ne dost" - historie Anglie - běžná slovní spojení každodenního života - předpřítomný čas - trpné příčestí slovesa „být" a „jít" - větné dodatky - slovesa s předložkami - kaskadéři ve filmech, celebrity - podstatná a přídavná jména	<u>Multikulturní výchova</u> - Princip sociálního smíru a solidarity Dějepis četba naučného textu o

	záporech slávy v příběhu obyčejného člověka - v slyšeném autentickém záznamu z TV show rozliší specifické informace a hlavní mezníky hry - rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v něm specifické informace **CULTURE** - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Pohotovostní služby“ - čtení a poslech populárně-naučného textu o historii osidlování britských ostrovů	se stejným slovním základem - četba ve volném čase - počítače - běžná slovní spojení každodenního života	objevování přírodních materiálů pro využití v lidské činnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení. Práce se slovníkem.	**Project 4 - Unit 3** - rozumí v slyšeném projevu názvům částí těla - rozumí krátkému naučnému textu o ochraně svého zdraví a udržování fyzické i duševní kondice - pochopí ponaučení a hlavní body krátkého komiksového příběhu - porozumí čteným i slyšeným projevům různých osob o jejich stravovacích návycích - postihne hledané informace v slyšeném projevu odborníka na stravování - rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace - vhodnými výrazy podá doplňující informace k faktům nebo událostem - ústně i písemně dá rady a varování pro běžné činnosti - popíše svoji poslední návštěvu u lékaře - simuluje s kamarádem návštěvu u lékaře - užívá v rozhovoru běžné hovorové výrazy k vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem něco dělat/něco podniknout **Unit 4** - rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného vyprávění příběhu o králi Artušovi	- podmětné a předmětné vedlejší věty - vyjádření rady pomocí „měl bys“ - vyjádření pravděpodobnosti pomocí „mohl bys“ - části těla - zdravá výživa, vitamíny, minerály - u lékaře, zdravotní potíže - významné sportovní události - běžná slovní spojení každodenního života - běžné situace každodenního života - vyjádření souhlasu či nesouhlasu s návrhem Projekt: - tvorba letáku informujícího o ochraně zdraví mladých lidí - výběr z témat: stravování, pohyb, drogy, mezilidské vztahy, škola - sloveso + “-i*ng*” nebo infinitiv - větná spojení s přítomným příčestím	<u>Osobností a sociální výchova</u> - Psychohygiena

	- v slyšeném textu rozpozná rozuzlení příběhu - rozumí zápletce a hlavní myšlence komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace - rozumí dotazům zábavného kvizu o své osobě a o své představivosti; porozumí výsledkům kvizu - v slyšeném projevu rozliší vybrané informace - rozumí hlavní myšlence čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace - pojmenuje podle obrázku výzbroj rytíře - užívá vhodná gramatická spojení k upřesnění popisu činnosti - popíše obvyklé činnosti svého běžného dne - využitím vhodných gramatických výrazů písemně i ústně popíše scénu - gramaticky správně popíše aktivní či pasivní účast objektu na ději - užívá vhodné hovorové výrazy v rozhovoru s číšníkem při objednávání jídla - požádá jiné osoby o službu a na podobnou žádost vhodně reaguje - práce s daty **Unit 5** - rozumí hlavní myšlence novinového článku o globálním oteplování a vyhledá v něm specifické informace - rozumí hlavním bodům slyšeného textu o bio-palivech - rozumí hlavní myšlence čteného a	sloves - středověcí rytíři legendy - výtvarné umění - přídavná jména končící na "*-ed*" a "*-ing*" - běžné výrazy každodenní komunikace - objednávání si jídla v restauraci - žádost o službu, laskavost - v aplikaci Liveworksheets vytvoří krátké opakovací cvičení pro svého spolužáka - přítomný trpný rod - trpný rod v různých časech - klimatické změny, hurikány - životní prostředí	

	slyšeného příběhu s kriminální záplatkou - postihne hlavní body slyšeného projevu o problémech životního prostředí - vyhledá v populárně naučném textu o zvířatech specifické informace - spojí neznámá slovíčka s jejich definicí (práce s výkladovým slovníkem) - rozumí zápletce epizody známého příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - gramaticky správně popíše situaci ve které činnost má či měla větší důležitost než její původce - napíše novinovou zprávu o nehodě v přírodě nebo o přírodním neštěstí - odpoví na otázky kvizu o životním prostředí - odhadne dokončení čteného příběhu - vhodnými výrazy reaguje na možné problémy v daných situacích - práce s daty **Unit 6** - postihne sled děje čteného příběhu s pomocí ilustrací - rozumí závěru příběhu ze slyšeného textu - s obrazovou nápovědou porozumí slyšenému varování v situacích každodenního života - rozumí hlavní myšlence čtené epizody známého příběhu na pokračování a postihne hlavní okamžiky děje - rozumí hlavní myšlence krátkého dopisu do novin o problémech mezi	- ochrana zvířat a péče o ně - výklad slov (definice) - Austrálie - běžné výrazy každodenní komunikace - běžné situace každodenního života - situace navozující obavu - sdílí data, informace a obsah se svými vrstevníky - podmínkové souvětí prvního typu - časové věty - vyjádření účelu - přátelé, generační rozdíly - frázová slovesa - spojení slovesa a abstraktního podstatného jména - dobrovolníci a dobrovolnické práce - Evropská unie	Výchova k občanství Mezinárodní vztahy, globální svět - četba populárně naučného textu u Evropské unii <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá

	generacemi - v slyšeném rozhlasovém pořadu rozliší problémy jednotlivých mluvčích - převypráví přečtený příběh - gramaticky správně formuluje reálnou podmínku děje - poradí kamarádovi nebo ho přátelsky varuje a poukáže na následky v běžných situacích každodenního života - používá správné gramatické struktury k vyjádření děje v závislosti na čase - popíše činnosti svého běžného dne v souvislosti s předchozími nebo následnými událostmi či situacemi - doplní podle smyslu přečtený text o rozdílech mezi generacemi vhodnými větami z nabídky **CULTURE** - čtení novinového článku o významných sportovních událostech ve Velké Británii - četba populárně-naučného textu o historii a současnosti Austrálie **SOUHRNNÉ OPAKOVÁNÍ UČIVA 2. STUPNĚ**	- Běžné výrazy a slovní spojení v situacích každodenního života - běžné, každodenní situace	

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Německý jazyk

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Německý jazyk

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Německý jazyk navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním o jednoduchých tématech. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáka k pochopení jiných cizojazyčných kultur a prohlubuje toleranci k nim. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích v cizím jazyce, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Předmět se realizuje na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Má úzké mezipředmětové vztahy s oborem Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Dějepis, Výchova k občanství, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

Výuka probíhá v kmenové učebně s počítačem a je doplňována vzdělávacími programy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů
- motivujeme žáky k potřebě zvládnout cizí jazyk (projekty, výchovně vzdělávací zájezdy)
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- ve výuce používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku

Kompetence k řešení problémů:
- simulujeme možné situace v běžném životě (telefonování, hotel, ubytování, časové údaje)
- navozujeme situační hry (Rollenspiele)

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k pohotové komunikaci v jednoduchých větách
- podporujeme u žáků komunikaci s lidmi v zahraničí prostřednictvím internetu (chatování, e-mail)
- snažíme se odstranit ostych z komunikace v cizím jazyce
- využíváme podobnosti germánských jazyků

Kompetence sociální a personální:
- do výuky zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vnášíme přátelskou atmosféru do výuky

Kompetence občanská:
- respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti u žáků
- podporujeme v cítění žáků pozitivní postoje k uměleckým hodnotám
- vedeme žáky k respektování pravidel cizí země
- podporujeme hrdost a vlastenectví
- předkládáme klady i zápory jiných zemí (rasismus, intolerance, příkladný vztah k životnímu prostředí)

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontrolujeme samostatné práce žáků
- vyžadujeme ukázněné chování v učebnách s počítačovou technikou
- formujeme pracovní návyky (vedení sešitu, slovníčku)

Kompetence digitální:
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Volitelný vyučovací předmět: **Německý jazyk**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**Lektion 1** Pozdraví a rozloučí se Vyjádří svůj názor Zeptá se na jméno Řekne, že něco neví Představí se Řekne, odkud je a kde bydlí **Lektion 2** Představí někoho Řekne, co dělá, co dělá rád-nerad Něco navrhne, přijme, odmítne Řekne, jak tráví čas s kamarády **Lektion 3** Řekne, kde je nějaké město Řekne, že něco neví Zeptá se někoho, jak se má **Lektion 4** Mluví o svém týdenním programu a rozvrhu hodin Vyjádří svůj názor Mluví o jazykových znalostech Reaguje kladně a záporně na otázky	Podstatná jména se členem určitým Časování některých pravidelných sloves Předložka aus + město Nábytek, sportovní potřeby, činnosti pro volný čas Časování některých pravidelných sloves Sloveso sein Slovosled v německých větách Druhy sportu Časování pravidelných sloves Sloveso sein Předložka in +město, země Zápor s nicht Názvy zemí, sport, hudba Slovesa finden, sprechen Sloveso haben Podmět a přísudek ve větě oznamovací Odpověď s doch Předložka am +den Předměty ve škole, jazyky	Zeměpis- německy mluvící země

	Lektion 5 Pojmenuje něco, někoho Vyjádří přání **Lektion 6** Domluví si s někým schůzku Něco navrhne, přijme, odmítne Vyjádří časové údaje Využívá programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti Využívá online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat Napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk	Podstatná jména s určitým a neurčitým členem v 1. a 4. pádu Slovesa se 4. pádem Časování slovesa möchten Seriálové postavy, psací potřeby Modální slovesa müssen, können Slovosled věty s modálním slovesem Předložky am, um Časové údaje, části dne	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Volitelný vyučovací předmět: **Německý jazyk**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Lektion 7** Pojmenuje něco Mluví o rodině, povolání Popíše osobu Sdělí, odkud pochází, předpokládá **Lektion 8** Řekne, co má, nemá rád Vyká Zdvořile pozdraví a rozloučí se Zeptá se na cenu Omluví se **Lektion 9** Popíše svůj den Vyjádří časové údaje Vyjádří překvapení **Lektion 10** Mluví o svých koníčcích	Přivlastňovací zájmena mein, dein (j. č.) 2. pád vlastních jmen Předložka aus + země Záporný člen kein v 1. a 4. pádu Tvoření slov: koncovka -in Familie, Berufe,Länder Časování slovesa mögen Vykání Sie Množné číslo podstatných jmen Přivlastňovací zájmena mein, dein (mn. č.) Essen und Trinken Číslovky do 100 Ceny Časování slovesa essen, schlafen Osobní zájmena v 1. pádu Slovesa s odlučitelnou předponou aufstehen, aufräumen, einkaufen Přivlatňovací zájmena sein, ihr Předložky von…bis Průběh dne Časování sloves sammeln, basteln	Matematika -početní operace

	Vybídne někoho, aby něco udělal Řekne, kam někdo jde **Lektion 11** Řekne, co ho bolí Popřeje brzké uzdravení Vypráví, co se stalo včera Uvede důvod **Lektion 12** Zavolá někomu Zeptá se na adresu a uvede telefonní číslo Řekne, které dopravní prostředky využívá Řekne, jak často něco dělá Využívá programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti Využívá online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat Napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk	Časování sloves lesen, fernsehen, laufen, fahren, treffen, tanzen Rozkazovací způsob 2. os. j.č. Předložka in+4. p. Hobby, Stadt Osobní zájmena ve 3. p. mir, dir Préteritum sloves sein, haben Spojka deshalb Körper, Schmerzen Předložka mit, zu +3. p. Osobní zájmena ve 4. p. mich, dich, ihn, sie, es Verkehrsmittel, Stadt	Biologie – lidské tělo

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Volitelný vyučovací předmět: **Německý jazyk**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Odpovídá na jednoduché otázky týkajících se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Lektion 13** Řekne, kdo koho navštíví Vyjádří časové údaje Mluví o cestování vlakem Obrátí se zdvořile na dospělého **Lektion14** Řekne, že se mu něco líbí, nelíbí Dá někomu dárek a poděkuje Řekne, co se dá dělat v místě bydliště Sdělí, co se kde koná **Lektion 15** Mluví o minulosti Řekne, že nerozuměl Popíše někoho Mluví o tom, co někdo umí **Lektion 16** Popíše byt/dům Vyjádří časové údaje Vybídne někoho, aby něco udělal Mluví o tom, jak často a dlouho něco dělá **Lektion 17** Vypráví o prázdninách	Předložka zu+3. p. Přídavné jméno nächts- Předložky nach, in+město/země Přivlastňovací zájmeno Ihr, Ihre Reisen, Berufe Gefallen+ 3. p. Předložka für+4. p. Es gibt+4. p. Neosobní zájmeno man Předložky in, an, auf+3.p. Kleidung, Geschenke Perfektum s pomocným slovesem haben Příčestí minulé s koncovkou -(e)t Modální sloveso können Freizeit, Person Předložky vor, nach+3. p. Předložka in+3./4.p. Zájmeno jed- Wohnen,Tiere Perfektum s pomocným slovesem	Výtvarná výchova- živé sochy

	Vypráví o minulosti Vyjádří přání, plány **Lektion18** Mluví o škole Mluví o svých pocitech Něco hodnotí Někoho pozve Popřeje a reaguje na přání Využívá programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti Využívá online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat Napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk	sein Příčestí minulé s koncovkou-en Předložky in, an, auf+3./4.p. Im+měsíce Modální sloveso wollen Ferien, Natur Tázací zájmeno welch- Řadové číslovky (datum) Předložka bei+3.p. Perfektum sloves sein, bleiben, passieren Schule, Geburtstag, Feste	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku. Je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro použití matematiky v reálných situacích. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich představivost, tvořivost, logické a abstraktní myšlení a paměť. Umožňuje zjednodušení poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, umožňuje získávat matematickou gramotnost, a tak vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace pokrývá vyučovací předmět Matematika.

Při výuce matematiky klademe důraz na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí základních dovedností, na správné používání symbolického jazyka matematiky, na rozvoj logických schopností. Výuka matematiky využívá rozvoje výpočetní techniky.

Časová dotace předmětu na 1. stupni je určena následovně: 1. ročník - 4 vyučovací hodiny, 2. až 5. ročník - 5 vyučovacích hodin (z toho je vždy časová dotace navýšena o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace). Na druhém stupni je časová dotace v 6., 8. a 9. ročníku 5 vyučovacích hodin (z toho v 6. a 8. ročníku je časová dotace navýšena o 1 vyučovací hodinu, v 9. ročníku o 2 vyučovací hodiny) , v 7. ročníku je časová dotace 4 vyučovací hodiny.

Výuka je realizována v kmenových učebnách a v učebně informatiky. Ve vyučovacím procesu využíváme skupinovou i frontální formu učení.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Matematika využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:

- respektujeme návaznost a vztahy uvnitř učiva, dbáme na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivujeme žáky vhodnými otázkami, praktickými a problémovými úlohami
- oceňujeme dobrou práci žáků, jejich vytrvalost, přesnost, činorodost
- vedeme žáky k samostatné práci s matematickými informacemi
- podporujeme nadané žáky, motivujeme je k účasti v matematických soutěžích
- pomáháme slabším žákům
- klademe důraz na čtení a pochopení matematického textu, slovních úloh

Kompetence k řešení problému:
- zadáváme problémové úlohy, vedeme žáky k hledání vlastního úsudku
- umožňujeme hledání podstaty problému, hledání příčin
- motivujeme k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k ověřování si správnosti výsledku
- podněcujeme diskuzi o řešených úlohách

Kompetence komunikativní:
- podporujeme přesné a srozumitelné vyjadřování
- klademe důraz na užívání symbolického jazyka matematiky
- umožňujeme žákům obhajobu vlastního názoru na základě věcných argumentů
- vedeme žáky k vysvětlování postupu, hledání chyb
- ve výuce využíváme kooperativní metody učení, metody kritického myšlení

Kompetence sociální a personální:
- organizujeme činnost žáků ve dvojicích, ve skupinách
- vedeme žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské:
- podporujeme vytváření pracovních a společenských vztahů
- vedeme žáky k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti
- vedeme k toleranci, ale také k vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní:
- dbáme na dodržování pravidel, termínů – vychováváme k zodpovědnosti
- zadáváme úlohy s podnikatelským záměrem a úlohy zaměřené na volbu povolání
- podporujeme samostatnost žáků při práci
- vedeme žáky k plánování, hodnocení, sebehodnocení

Kompetence digitální:
- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací

- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů
- vedeme žáky k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- využíváme kalkulátor, učíme žáky usnadnit si práci s maximálním využitím dostupných funkcí na kalkulátoru
- využívá program Excel, GeoGebra, případně jiné grafické programy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Období: 1.
Ročník: **1.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítá předměty v souboru přirozených čísel do 20	počítání do 20 bez přechodu přes desítku	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	zná číslice 1-20, umí je napsat a přečíst, porovnat	čtení a psaní číslic 1-20	
	zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	matematické operátory (+, -, =, <, >) a jejich zapisování	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se na číselné ose do 20	číselná osa	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá zpaměti v oboru přirozených čísel do 20 bez přechodu přes desítku	počítání do 20 bez přechodu přes desítku	
	seznámí se s technikou sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku, provádí rozklad čísla na desítky a jednotky		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	řeší jednoduché slovní úlohy	jednoduché slovní úlohy	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje a modeluje jednoduché geometrické tvary	geometrie	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za. orientuje se v čase	jednoduché tabulky určování včera, dnes, zítra….	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	práce s drobnými mincemi	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	práce s daty	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	při školní práci dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízeními	psychohygiena při práci s digitálním zařízením	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: **Matematika**
Období: 1.
Ročník: **2.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	zdokonaluje se ve sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	počítání do 20 s přechodem přes desítku	
	sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku	sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítku	
	užívá spoje násobilek 2-5 seznámí se s násobky čísel 6-10	násobení v oboru malé násobilky	
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítá předměty v souboru přirozených čísel do 100	přirozená čísla v oboru do 100	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte a zapíše čísla do 100, porovnává čísla do 100, seřadí je vzestupně i sestupně rozkládá čísla do 100 v desítkové soustavě.	číselná osa správné použití matematických operátorů (+, -, =, <, >)	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se na číselné ose v oboru čísel do 100	číselná osa	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy v oboru čísel do 100	jednoduché slovní úlohy	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	připraví si pomůcky na rýsování. rozlišuje rovinné útvary trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh	rovinné útvary	
	pozná a pojmenuje geometrická tělesa - krychli, kvádr, kouli, válec	tělesa	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	narýsuje bod, přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky Změří úsečku na cm	rýsování	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	osová souměrnost	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	práce s daty	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	jednoduché tabulky	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi	práce s tabletem a interaktivní tabulí	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Období: 1.
Ročník: **3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	zdokonaluje se ve sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítku.	počítání do 100 s přechodem přes desítku	
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítá- v souboru přirozených čísel do 1000	přirozená čísla v oboru do 1000.	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte a zapíše čísla do 1000, porovnává čísla do 1000, seřadí je vzestupně i sestupně. rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě	zápis čísla v desítkové soustavě	
užívá lineární uspořádá; zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se na číselné ose v oboru čísel do 1000	číselná osa	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá čísla do 1000 zpaměti s přechodem přes desítku užívá spoje násobilek 6 – 10	sčítání a odčítání do 1000 s přechodem přes desítku násobení v oboru malé násobilky	
	dělí mimo obor násobilek (neúplný podíl) násobí a dělí násobky deseti jednociferná čísla	dělení a násobení mimo obor násobilky	

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší jednoduché slovní úlohy v oboru čísel do 1000	jednoduché slovní úlohy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje rovinné útvary (mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh, kružnice) pozná geometrická tělesa: kvádr, krychli, jehlan, kouli, kužel, válec	geometrie základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec)	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, měří s přesností na milimetry	rýsování s přesností na milimetry	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině seznámí se s jednotkami délky (mm, cm, dm, m, km).	osově souměrné tvary jednotky délky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	práce s daty	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy o n-více (méně), krát-více (méně)	jednoduché slovní úlohy	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplní schémata, posloupnost čísel a zadané údaje do tabulky	práce s daty	
předchází situacím ohrožujícím	dodržuje řád a pravidla stanovená pro	práce s programy, přihlášení, zapínání, vypínání	

bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	práci s digitálním obsahem a digitálními zařízeními v místě, ve kterém pracuje	PC a tabletu	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících čte a ukazuje čísla na číselné ose. porovná čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice rozkládá čísla v desítkové soustavě pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly pamětně sčítá a odčítá - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo. pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem	obor přirozených čísel do 1 000 000 zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění složené příklady násobilka vlastnosti početních operací s přirozenými čísly písemné algoritmy početních operací	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce	zaokrouhlování do 100 000	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem do 1 000 000	písemné algoritmy početních operací	

	písemně dělí jednociferným dělitelem do 1 000 000 provede odhad a kontrolu svého výpočtu		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel	řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) do 1 000 000 provede stručný zápis slovní úlohy řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony	slovní úlohy	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	umí přečíst a zapsat zlomek	zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledává a roztřídí jednoduchá data podle návodu převádí základní jednotky času, délky, hmotnosti a objemu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	závislosti a jejich vlastnosti jednotky času, délky, hmotnosti a objemu hry s penězi	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	doplní údaje, které chybí v tabulce	práce s daty v elektronické podobě	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
sestrojí rovnoběžky a kolmice	určí vzájemnou polohu dvou přímek. sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou	vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rýsuje čtverec a obdélník, trojúhelník narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	čtverec, obdélník, trojúhelník (konstrukce) kružnice, kruh	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná souměrný útvar určí osu souměrnosti ~~modelováním,~~ překládáním apod. nakreslí souměrný tvar ve čtvercové síti	osově souměrné útvary	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě.	obsah obrazce ve čtvercové síti	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obvodu obdélníku a čtverce, trojúhelníku	obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku sečtením stran **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, koule, válec, kužel, jehlan	

<u>NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	čte a zapíše čísla větší než milión zapíše přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě porovná přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose	obor přirozených čísel přes 1 000 000 zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlí přirozená čísla do milionu a nad milion s požadovanou přesností	zaokrouhluje přirozená čísla na miliony	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. písemně odčítá dvě přirozená čísla písemně násobí trojciferným činitelem. písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem (včetně dělení se zbytkem). samostatně provede kontroly výpočtů	písemné algoritmy početních operací	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech. používá zákony distributivní., asociativní,	násobilka vlastnosti početních operací s přirozenými čísly pamětné násobení přirozených čísel desíti, stem, tisícem	

	komutativní – zná přednost v pořadí výpočtů řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly	pamětné dělení přirozených čísel (násobků 10,100,1000) desíti, stem tisícem	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	čte, píše, porovnává zlomky, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	zlomky, čitatel a jmenovatel sčítání a odčítání zlomků vypočítá zlomek z daného čísla	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	zapíše a přečte desetinné číslo, vyznačí ho na číselné ose	desetinná čísla zápis, porovnávání desetinných čísel vyznačení desetinných čísel na číselné ose	
porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	používá znak „-„ pro zápis celého záporného čísla. Celé záporné číslo vyznačí na číselné ose.	celá čísla zápis celého záporného čísla vyznačení celého záporného čísla na číselné ose	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	doplní řady čísel a tabulky čte a sestaví sloupcový diagram. převádí základní jednotky času, délky, hmotnosti a objemu pracuje s matematickými znalostmi při manipulaci s penězi sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma	závislosti a jejich vlastnosti převádí základní jednotky času, hmotnosti a objemu manipulace s penězi diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády souřadnice bodů práce s doporučenými digitálními zdroji	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku	narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce rozezná a sestrojí různé druhy trojúhelníků (rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý) graficky sčítá a odčítá úsečky určuje délku lomené čáry	mnohoúhelník obvod a obsah obrazce s použitím vzorce základní útvary v rovině - rýsování délka úsečky; jednotky délky a jejich	

sečtením délek jeho stran určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	sčítáním délek stran určí obvod mnohoúhelníku užívá základní jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2,ha. řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce. řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce překládáním papíru vytváří osově souměrné útvary	převody obsah obrazce, jednotky obsahu **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, koule, válec, kužel, jehlan osově souměrné útvary	
<u>NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	samostatně řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- rozlišuje druhy čar	- druhy čar - osa úhlu, osa úsečky, - kružnice opsaná a vepsaná	**Duben**
- načrtne a sestrojí rovinné útvary charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje základní rovinné útvary - převádí jednotky délky, plošné jednotky - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - uvědomuje si základní vlastnosti rovinných útvarů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - umí s v Excelu vytvořit tabulku se vzorci pro výpočet obvodu a obsahu čtverce, obdélníka	**Geometrické útvary v rovině.** - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	**Březen**
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický	- čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazuje des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - počítá aritmetický průměr, využívá přitom program Excel - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	**Desetinná čísla** - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace • sčítání • odčítání • násobení 10,100,1000 • dělení 10,100,1000 • dělení přirozeným číslem • dělení desetinným číslem - aritmetický průměr	**Září – opakování** **Říjen**

aparát v oboru celých a racionálních čísel		- převody jednotek	**Listopad**
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- zná pojem násobek, dělitel - používá znaky dělitelnosti (2,3,4,5,9,10) - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	**Dělitelnost přirozených čísel.** - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	**Únor**
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - načrtne a sestrojí rovinné útvary	- rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - pomocí geometrického softwaru modeluje graficky geometrické útvary - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností (např. konstrukce úhlů 45°, 60°... bez úhloměru) - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	**Úhel a jeho velikost.** - úhel jako část roviny, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	**Listopad** **Prosinec**
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - z údajů volně dostupných na internetu nejde osově souměrné objekty - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a	**Osová souměrnost.** - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvar **Obsah čtverce a obdélníku.**	**Leden** **Květen**

rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí sítě základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - zná vlastnosti základních těles (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť - načrtne obraz krychle a kvádru - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru - dokáže aplikovat znalosti ve slovních úlohách - umí v aplikaci Excel zadávat vzorce pro výpočet objemu a povrchu kvádru a krychle	**Povrch a objem krychle a kvádru.** - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, sítě těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádru - jednotky objemu - objem krychle, kvádru	**Červen**
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	- využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - objasní věty o shodnosti trojúhelníků - využije vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestrojí	**Shodnost trojúhelníků** Shodnost geometrických útvarů Věty o shodnosti trojúhelníků Konstrukce trojúhelníků Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	**Březen** **Duben**

	trojúhelník podle vět sss, sus, usu - dodržuje zásady správného rýsování - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu, určí osu souměrnosti - z údajů volně dostupných na internetu nejde osově souměrné objekty - dodržuje zásady správného rýsování	**Středová souměrnost** Středová souměrnost Útvary středově souměrné	**Leden**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: **Matematika**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
	- používá s porozuměním učivo předchozích ročníků - ovládá s porozuměním výkony s desetinnými čísly, využívá je ve slovních úlohách	Opakování ze 6. ročníku: - desetinná čísla - znaky dělitelnosti - trojúhelník	**Září**
- provádí početní operace v oboru racionálních čísel	- graficky znázorní zlomek - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - rozšiřuje a krátí zlomek - při hledání společného jmenovatele užívá znalosti znaků dělitelnosti - porovnává zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - využívá školní software k procvičování počítání s racionálními čísly - umí využít kalkulačku se zlomky - provádí základní početní operace se zlomky - sčítání, odčítání, násobení, dělení - umí převést smíšené číslo na zlomek a naopak - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - odhadem výsledku ověří jeho reálnost	**Zlomek** Pojem zlomek, rovnost zlomků Dělitelnost, znaky dělitelnosti Rozšiřování a krácení zlomků Zápis zlomků desetinnými čísly Uspořádání, porovnávání zlomků Společný jmenovatel zlomků Sčítání a odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků Smíšená čísla Početní výkony se smíšenými čísly Složený zlomek	**Říjen - listopad**
- provádí početní operace v oboru celých čísel	- vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose a určí číslo opačné - využívá školní software k procvičování počítání s celými čísly - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - provádí početní operace s celými čísly - objasní praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí absolutní hodnotu - řeší jednoduché slovní úlohy	**Celá čísla** Kladná a záporná čísla Celá čísla na číselné ose Porovnávání celých čísel Čísla opačná Absolutní hodnota Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel	**Prosinec - leden**

- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (poměrem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítkem map a plánů	- dělí celek na části v daném poměru - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - zapíše poměr velikostí dvou veličin - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - pomocí aplikace www.mapy.cz měří vzdálenosti míst na mapě, účelně využívá různá měřítka a zvětšení - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky - využívá kalkulačku při rutinních výpočtech	**Poměr** **Přímá a nepřímá úměrnost** Určování poměru Změna čísla v daném poměru Postupný poměr Měřítko mapy Dělení celku na části v daném poměru Užití poměru ve slovních úlohách Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka	**Únor** Z - měřítko mapy **Březen**
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce - využívá programu Excel k výpočtu obsahu a obvodu rovinných útvarů - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu, obsahu těchto obrazců, matematizuje a řeší jednoduché reálné situace - používá kalkulátor k základním výpočtům - narýsuje čtyřúhelník, provede náčrt, konstrukci a diskusi počtu řešení - správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky - popíše základní vlastnosti těles - používá kalkulátor k základním výpočtům - vypočítá jejich povrch a objem	**Čtyřúhelníky** **Hranoly** Vnitřní úhly čtyřúhelníku Rovnoběžníky Druhy rovnoběžníků Obsah rovnoběžníka Obsah trojúhelníka Konstrukce rovnoběžníka Hranoly	**Květen** **Červen**

- odhaduje a vypočítá jejich povrch a objem	- řeší jednoduché slovní úlohy		
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta	- užívá základní pojmy procentového počtu - procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - řeší jednoduché reálné situace s využitím procentového počtu, zdůvodní postup řešení - užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení - porovnává a vyhodnocuje volně dostupná data z internetu znázorněná grafy a diagramy s procenty - vytvoří jednoduchý graf v Excelu - v otevřených zdrojích dat vyhledává příklady, kde se vyskytují procenta - provede kontrolu reálnosti získaného výsledku	**Procenta** Pojem procenta, odhady výsledků Procentová část a její výpočet Výpočet základu Výpočet počtu procent Úrok Slovní úlohy z praxe Grafy a diagramy s procenty	**Duben**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: **Matematika**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	- řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí	Opakování učiva ze 7. ročníku: - zlomky - celá čísla - racionální čísla - poměr, přímá a nepřímá úměrnost - procenta - čtyřúhelníky - hranoly	**Září**
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru, umí používat paměť v kalkulačce, umí zadat velká a malá čísla na kalkulačce pomocí mocnin deseti - aplikuje znalosti druhé mocniny a odmocniny při řešení slovních úloh	**Druhá mocnina a odmocnina**	**Říjen**
- účelně využívá kalkulátor	- určí třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru	**Třetí mocnina a odmocnina**	**Říjen – listopad**
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- určí mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami: sčítá, odčítá, násobí a dělí mocniny, umocňuje součin, zlomek, mocninu, používá vzorce pro tyto výkony - řeší číselné výrazy s mocninami, aplikuje znalosti počítání s mocninami - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	**Mocniny s přirozeným mocnitelem**	**Listopad**
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- určí hodnotu číselného výrazu - vysvětlí pojem výraz s proměnnou - určí hodnotu výrazu s proměnnou - zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnou. - sčítá a odčítá celistvé výrazy	**Výrazy**	**Prosinec – leden**

	- násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá vzorce pro úpravu výrazů $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 - b^2$		**Únor**
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- rozliší pojmy rovnost a rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a ověřuje správnost výsledku - popíše postup při řešení rovnic - rozliší počty řešení rovnic - vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic - řeší jednoduché nerovnice, umí řešení znázornit na číselné ose a zapsat ho pomocí intervalu	**Lineární rovnice** **Nerovnice, intervaly**	**Březen**
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- provádí jednoduchá statistická šetření - v prostředí programu Excel vytvoří tabulku, navrhne a sestaví podle tabulky vhodný graf - čte a interpretuje tabulky a grafy v praxi - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián	**Základy statistiky**	Z - obyvatelstvo, statistika **Červen**
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vysvětlí Pythagorovu větu - popíše vlastnosti pravoúhlého trojúhelníka - Pythagorovu větu používá k výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užití Pythagorovy věty	**Pythagorova věta**	**Říjen -listopad**
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů	- vysvětlí pojmy kruh, kružnice - popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic - pomocí vzorce vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu - pomocí aplikace Excel vytvoří vzorce pro výpočet obvodu a obsahu kruhu - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice - vypočítá tětivu kružnice s využitím znalostí Pythagorovy věty - vypočítá obsah kruhové výseče	**Kruh, kružnice**	**Leden** **Duben**

	- řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice		
- určuje charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá povrch a objem těles - načrtne a sestrojí síť základních těles	- popíše válec - pomocí vzorce vypočítá objem a povrch válce - převádí jednotky objemu - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu válce	**Válec**	F - hmotnost tělesa F - převody jednotek Ch - převody jednotek **Květen**
- využívá potřebnou matematickou symboliku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- používá základní pravidla přesného rýsování - sestrojí osu úsečky, osu úhlu, osu dvou rovnoběžek - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy věty - řeší konstrukční úlohy, využívá znalostí o množinách všech bodů roviny, které mají určitou danou vlastnost - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky, provede rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce, zdůvodní počet řešení úlohy	**Konstrukční úlohy** **Množina bodů daných vlastností**	**červen**
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- řeší slovní úlohy z praxe s využitím získaných vědomostí - z volně dostupných materiálů na internetu umí číst v jednoduchých technických výkresech, počítat obsahy a obvody útvarů, umí pracovat s měřítkem výkresů	**Jednoduché technické výpočty**	**Květen - červen**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: **Matematika**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. Vztahy
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- sčítá a odčítá celistvé výrazy - provádí základní početní operace s mocninami - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 - b^2$ - řeší lineární rovnice s jednou neznámou na základě ekvivalentních úprav a ověřuje správnost výsledku zkouškou - vypočítá obsah a obvod rovinných útvarů, aplikuje znalosti Pythagorovy věty	Opakování učiva z 8.ročníku: - početní operace s mocninami - rozklady na součin - vzorce - lineární rovnice - trojúhelníky - rovinné obrazce - Pythagorova věta	**Září**
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl - určí hodnotu lomeného výrazu - krátí lomené výrazy - násobí a dělí lomené výrazy - upraví složený lomený výraz	**Lomené výrazy**	**Květen**
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím - vyjádří neznámou ze vzorce - řeší jednoduché nerovnice, řešení znázorní na číselné ose a zapíše ho intervalem	**Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli** **Nerovnice, intervaly**	**Říjen**
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou - provádí zkoušky správnosti řešení	**Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými**	**Listopad**

	- řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- řeší jednoduché slovní úlohy o pohybu - vytvoří v prostředí Excel graf rovnoměrného pohybu dvou vozidel a z grafu určí místo a čas setkání, popř. předjetí - řeší jednoduché slovní úlohy o společné práci - řeší jednoduché slovní úlohy – počítání směsí	**Slovní úlohy**	F - pohyb, práce Ch – směsi **Prosinec - leden**
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vymezí definiční obor funkce, množinu hodnot funkce - sestaví tabulku funkce, sestrojí graf funkce - umí modelovat graf funkcí v prostředí Excel - zapíše rovnici jednoduché funkce - rozezná funkci rostoucí a klesající - sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic v prostředí Excel - řeší jednoduché úlohy z praxe užitím probraných funkcí	**Funkce**	**Březen**
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- rozezná podobné útvary v rovině - chápe pojem podobnost při zvětšování nebo zmenšování obrázků volně dostupných na internetu - určí poměr podobnosti - poměr podobnosti využije k výpočtům délek stran geometrického útvaru - podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu - sestrojí rovinný obraz podobný danému - rozdělí úsečku v daném poměru - změní úsečku v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami (www.mapy.cz)	**Podobnost**	**Únor**
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- popíše jehlan, kužel, kouli - pomocí vzorce vypočítá objem a povrch jehlanu, kuželu a koule	**Jehlan, kužel, koule**	**Duben**

- načrtne a sestrojí sítě základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- používá vzorec pro výpočet komolého jehlanu a kuželu - sestrojí síť jehlanu - aplikuje získané vědomosti k řešení slovních úloh vedoucích k výpočtu objemu a povrchu jehlanu, kuželu a koule - využívá kalkulátor k výpočtům povrchů a objemů těles. Umí zadat číslo pí z kalkulačky, umí zadávat složitější příklady do kalkulačky		
- porovnává soubory dat	- vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu - provádí složené úrokování - využívá kalkulátor k základním výpočtům ve finanční matematice	**Základy finanční matematiky**	**červen**

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žáci si dle svých možností osvojují základy práce s operačním systémem, textovým a tabulkovým editorem, internetem, elektronickou poštou, prezentačními a grafickými programy. Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli smysluplně využívat moderní informační a komunikační technologie ke zpracování a prezentaci informací. Výuka je realizována na platformě operačního systému Windows a kancelářského balíku MS Office.

Vyučovací předmět se realizuje na obou stupních základního vzdělávání - 2 vyučovací hodiny na 1. stupni (4. a 5. ročník) a 4 vyučovací hodiny na 2. stupni (6.-9. ročník).

Výuka probíhá ve speciálních počítačových učebnách. Žáci jsou z důvodu omezeného počtu míst v těchto učebnách děleni na dvě skupiny. Prostory učebny mají žáci k dispozici i během přestávek, resp. volných hodin. Důraz klademe na využití získaných a zpracovaných informací při naplňování výukových cílů v dalších vyučovacích předmětech. Jednotlivé dovednosti žáci získávají při tvorbě konkrétních projektů.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Informatika využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:

- při zpracování projektů umožňujeme žákům samostatně či ve spolupráci s ostatními kriticky vyhodnocovat a posuzovat věrohodnost informací z různých, především internetových zdrojů

Kompetence k řešení problémů:

- při vypracovávání jednotlivých projektů žákům umožňujeme používání různých postupů, vybírají si takový postup, který jim vyhovuje nejlépe; na některé postupy přicházejí dokonce sami

- výsledky prací umožňujeme žákům prezentovat před spolužáky v dalších předmětech, např. formou prezentací v multimediálních učebnách vybavených dataprojektory; nejlepší práce umísťujeme na školní web

Kompetence sociální a personální:

- úkoly zadáváme žákům diferencovaně, s ohledem na jejich individuální možnosti

- při vytváření projektů pověřujeme žáky různými úkoly, které jsou navzájem propojeny (bez výstupu od spolužáků se nelze dostat k cíli), žáky

tak vedeme ke vzájemné spolupráci a přijetí zodpovědnosti za vlastní výsledky

Kompetence digitální:

- prostřednictvím her, experimentů a dalších aktivit vytváříme u žáků první představy o způsobech zaznamenání dat a informací
- vedeme žáky k bezpečnému zacházení s technologiemi
- učíme žáky vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné k automatizaci
- vedeme žáky k pochopení základních principů kódování a modelování s ohledem na ochranu soukromí i ochranu dat a zařízení

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 2.
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - vytváří digitální materiály související s výukou dalších vyučovacích předmětů	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Pixel, rastr, rozlišení Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů	
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických	Struktura dopravní sítě – hledání tras a cest Čtení a interpretace podmínek Šifrování a kódování Dopravní síť s jednosměrkami Práce s pravidly a jejich vyhodnocování, tranzitivita Kódování v souvislosti s počítačem Algoritmizace se šipkami	

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	tvarů či navazujících úseček	Tvary, skládání obrazce Čtení a zapisování návodů s více příkazy Efektivní a neefektivní algoritmus	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - vytváří digitální materiály související s výukou dalších vyučovacích předmětů	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací	-

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - vytváří digitální materiály související s výukou dalších vyučovacích předmětů	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - vytváří digitální materiály související s výukou dalších vyučovacích předmětů	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce	

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: **Informatika**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně - vytváří digitální materiály související	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
	s výukou dalších vyučovacích předmětů -		
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Hardware a software** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka spadá do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Tato oblast vymezuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví atd. Zasahuje tedy téměř do všech oblastí lidského života.. V průběhu vzdělávání se rozvíjejí poznatky, zkušenosti a dovednosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci pozorují a poznávají vzájemné vztahy věcí, jevů a dějů, a utvářejí si tak ucelený pohled na okolní svět. Učí se vnímat přednosti i problémy soudobého způsobu života a chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Žáci jsou v rámci výuky vedeni ke schopnosti vyjadřovat vlastní myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na názory a podněty druhých.

Vyučovací předmět Prvouka má časovou dotaci 6 vyučovacích hodin, v 1.-3. ročníku 2 vyučovací hodiny, přičemž ve 3. ročníku je 1 hodina je čerpána z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídách, kde zařazujeme skupinovou, ve vyšších ročnících projektovou práci. Využíváme rovněž možnosti praktických činností: vycházky, exkurze, pokusy, pozorování v terénu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Prvouka využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- využíváme informace z různých zdrojů - encyklopedie, atlasy, mapy, internet
- používáme termíny, znaky, které propojujeme do širších celků
- pozorujeme a experimentujeme, získané výsledky porovnáváme

Kompetence k řešení problémů:
- zařazujeme metody, při nichž žáci sami objevují, řeší a vyslovují závěry - problémové úkoly, křížovky, kvízy, osmisměrky, hádanky, experimenty
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, pomáháme jim hledat vhodné způsoby řešení
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a sledujeme pokrok a úspěšnost žáků

Kompetence komunikativní:
- navozujeme atmosféru bezpečí a přátelské komunikace
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- využíváme komunikativní a informační prostředky pro komunikaci s okolním světem
- naslouchámе promluvám žáků, vhodně na ně reagujeme a vedeme žáky k umění obhájit vlastní názor - práce ve skupinách, referáty

Kompetence pracovní:
- zařazujeme do výuky co nejvíce praktických činností při výrobě pomůcek - herbář, lisované listy, karty rostlin a zvířat
- vedeme žáky k chápání základů ekologických souvislostí, ochrany životního prostředí - péče o květiny ve třídách, ve škole
- dbáme na důsledné dodržování pravidel při práci - pokusy, bezpečnost na vycházkách, exkurzích

Kompetence digitální :
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Období: 1.
Ročník: **1.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zná cestu do školy a zpět zná jméno třídní učitelky orientuje se v prostorách školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu	škola, třída	**OSV** (Rozvoj schopností poznávání) **MuV** (Kulturní diference) **EV** (Ekosystémy) **VDO** (Občanská společnost a škola) **EV** (Základní podmínky života)
LIDÉ KOLEM NÁS rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	rodina, domov	
LIDÉ A ČAS využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientuje se v čase – roční období, dny v týdnu, celá hodina rozlišuje čas k práci a odpočinku (režim dne)	roční období dny, hodiny režim dne	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení	při školní práci dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízeními	kalendář – vyhledávání základních informací (názvy měsíců, svátky..)	

informací v digitálním prostředí jedná eticky			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	dodržuje základní hygienické návyky chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků	zdravý životní styl základní stavba těla	
ROZMANITOST PŘÍRODY pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozlišuje roční doby popíše změny v přírodě podle ročních období pozná nejběžnější rostliny a živočichy	roční období rostliny, zvířata	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Období: 1.
Ročník: **2.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	zná místo svého bydliště pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí pozná rozdíl mezi městem a venkovem	domov, obec adresa okolí školy	
LIDÉ KOLEM NÁS rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině uvědomuje si své místo v rodině chová se tolerantně k ostatním spolužákům zná některá povolání a jejich význam	rodina mezilidské vztahy chování lidí povolání	
LIDÉ A ČAS využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se	rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase uvede příklady použití digitálních technologií v každodenním životě člověka	orientace v čase orientace v čase (roční období, měsíce, poznávání času na hodinách)	

s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	uplatňuje poznatky o rodině, o sobě a činnostech člověka	rodina práce a volný čas	
<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	umí popsat a porovnat změny v přírodě podle ročních období rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté pojmenuje základní byliny a zemědělské plodiny	rozmanitost života na Zemi rostliny	
<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	dokáže podle obrázku popsat základní části lidského těla dodržuje základní hygienické návyky chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků rozlišuje nemoc a úraz požádá o pomoc pro sebe i jiné	naše tělo zdravý životní styl zdraví a nemoc vztahy mezi lidmi	

reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události	mimořádné události	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	zná vybrané dopravní značky rozlišuje dopravní prostředky dodržuje základní pravidla pro chodce	dopravní výchova	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Období: 1.
Ročník: **3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	orientuje se v plánu obce ví, kde jsou významné budovy obce zná významné podniky, ví, co se v nich vyrábí orientuje se v místní krajině začlení svou obec do širšího regionu určí hlavní a vedlejší světové strany	škola, domov, obec kultura, historická a památná místa v obci místní krajina, okolní krajina naše vlast, Praha	**EV** (Ekosystémy) **EV** (Základní podmínky života) **OSV** (Rozvoj schopností poznávání)
LIDÉ KOLEM NÁS odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům -	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností rozlišuje fyzickou a duševní práci toleruje odlišnosti spolužáků	práce a volný čas člověk a technika vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování	**MuV** (Kulturní diference) **MuV** (Lidské vztahy)
LIDÉ A ČAS pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné	zná některé rodáky, kulturní a historické památky	kultura a historie obce	

událostí regionu uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	uplatňuje poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	
<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	zařadí živočichy do skupin podle vnějších znaků (savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz) popíše stavbu těla živočicha uvádí příklady hospodářských, domácích i volně žijících zvířat pojmenuje části rostlin a uvede jejich význam uvede vybrané druhy plodů a semen pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny	živočichové rostliny a houby	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost apod.) užívá vhodné pomůcky a měří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	vlastnosti a změny látek voda, vzduch, půda vážení a měření	
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií	pravidla při práci s digitálními technologiemi	

<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	pojmenuje části lidského těla, pozná některé orgány pozná význam smyslů chápe ochranou funkci kůže, kostry, svalů zná zásady zdravé výživy a význam pitného režimu	lidské tělo	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek -	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci odmítá návykové látky, hrací automaty adekvátně řeší projevy šikany, zneužívání apod.	člověk mezi lidmi osobní bezpečí	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	zná čísla tísňového volání reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dodržuje zásady bezpečného chování, chrání své zdraví a je ohleduplný k ostatním	zdraví a bezpečnost první pomoc	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda spadá do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Tato oblast vymezuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví atd. Zasahuje tedy téměř do všech oblastí lidského života. V průběhu vzdělávání se rozvíjejí poznatky, zkušenosti a dovednosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci pozorují a poznávají vzájemné vztahy věcí, jevů a dějů, a utvářejí si tak ucelený pohled na okolní svět. Učí se vnímat přednosti i problémy soudobého způsobu života a chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Žáci jsou v rámci výuky vedeni ke schopnosti vyjadřovat vlastní myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na názory a podněty druhých.

Vyučovací předmět Přírodověda má časovou dotaci 3 vyučovací hodiny, ve 4. ročníku 1 vyučovací hodinu, v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny.

Výuka probíhá většinou ve třídách, kde zařazujeme skupinovou, ve vyšších ročnících projektovou práci. Využíváme rovněž možnosti praktických činností: vycházky, exkurze, pokusy, pozorování v terénu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Přírodověda využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- využíváme informace z různých zdrojů - encyklopedie, atlasy, mapy, internet
- používáme termíny, znaky, které propojujeme do širších celků
- pozorujeme a experimentujeme, získané výsledky porovnáváme

Kompetence k řešení problémů:
- zařazujeme metody, při nichž žáci sami objevují, řeší a vyslovují závěry - problémové úkoly, křížovky, kvízy, osmisměrky, hádanky, experimenty
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, pomáháme jim hledat vhodné způsoby řešení
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a sledujeme pokrok a úspěšnost žáků

Kompetence komunikativní:
- navozujeme atmosféru bezpečí a přátelské komunikace
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- využíváme komunikativní a informační prostředky pro komunikaci s okolním světem
- naslouchámе promluvám žáků, vhodně na ně reagujeme a vedeme žáky k umění obhájit vlastní názor - práce ve skupinách, referáty

Kompetence pracovní:
- zařazujeme do výuky co nejvíce praktických činností při výrobě pomůcek - herbář, lisované listy, karty rostlin a zvířat
- vedeme žáky k chápání základů ekologických souvislostí, ochrany životního prostředí - péče o květiny ve třídách, ve škole
- dbáme na důsledné dodržování pravidel při práci - pokusy, bezpečnost na vycházkách, exkurzích

Kompetence digitální :
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Předmět: **Přírodověda**
Období: 2.
Ročník: **4.**

0čekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	doplní příklady živých a neživých přírodnin seznámí se s pojmem příroda	rovnováha v přírodě živá a neživá příroda vzájemné vztahy mezi organismy	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	zařazuje rostliny a živočichy do lesa, rybníku a života vody, louky, zahrady, polí prakticky pozoruje, jak to chodí v přírodě doplňuje údaje na základě bádání v přírodě vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích (tablet, PC)	ekosystémy – les, louka a pastviny, pole, parky a městská zeleň, okolí lidského obydlí, rybník, potok a řeka základní společenstva: rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka vyhledá základní informace o zadaném živočichovi, rostlině nebo houbě	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	pracuje s encyklopedií k obrázkům dopisuje správné názvy k jednotlivým skupinám zná alespoň 5 zástupců poznává nejznámější horniny a nerosty ze školní sbírky	rostliny, houby, živočichové třídění rostlin, živočichů, hub osnovy pro popis rostlin a živočichů	

založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	prakticky zkoumá vlastnosti vody bádá a měří teplotu vzduchu	voda - oběh vody v přírodě, význam pro život výskyt, vlastnosti a formy vody vzduch - význam pro život, vlastnosti	
<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně jí vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	umí přivolat pomoc ví o nebezpečných místech v blízkém okolí a svým chováním předchází možným nebezpečím	osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: **Přírodověda**
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	prakticky pozoruje pravidelné střídání dějů v přírodě a umí je popsat	vesmír a Země sluneční soustava den a noc roční období	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	vhodně se chová v přírodě třídí správně odpad neznečišťuje životní prostředí	ohleduplné chování k přírodě ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	**Den Země**
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	praktické měření v hodinách i doma	látky a jejich vlastnosti třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	

zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	uvádí příklady rostlin a živočichů v různých oblastech Evropy a světa vyhledává zajímavosti v encyklopediích, na internetu při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie	životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí voda - výskyt, vlastnosti a formy vody vzduch - vlastnosti, složení, proudění základní informace o zadaných rostlinách a živočiších v různých oblastech Evropy	**EV** (Ekosystémy)
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	doplní příklady živých a neživých přírodnin seznámí se s pojmem příroda	nerosty a horniny, některé hospodářsky významné horniny a nerosty, půda - zvětrávání, vznik půdy a její význam	**EV** (Základní podmínky života) **EV** (Ekosystémy)
<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	měří části svého těla popíše základní stavbu a funkci povrchu těla člověka – ukazuje na svém těle přiřazuje orgány do soustav	lidské tělo životní potřeby a projevy člověka, kostra, svaly, kůže, soustava: oběhová, dýchací, trávicí, močová, nervová, smyslová ústrojí	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	zařazuje rodinné příslušníky do jednotlivých etap lidského života snaží se vytvořit seznam pravidel, kterými by se měl řídit muž a žena	partnerství, rodičovství biologické a psychické změny v dospívání pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce vývoj jedince	

uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně jí vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	ví, na koho se v případě osobního ohrožení může obrátit snaží se rozpoznat nebezpečí vyhýbá se nebezpečným místům vybírá si správné kamarády uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	mimořádné události (IZS, varovný signál, evakuace) krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích služby odborné pomoci osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	předvádí praktické modelové situace snaží se nepodlehnout kamarádům	návykové látky, závislosti a zdraví odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	dodržuje základní hygienické zásady dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu poskytne první pomoc sestaví si denní program sestaví jednoduchý jídelníček podle zásad zdravé výživy dodržuje pitný režim vhodně naplňuje svůj denní režim	péče o zdraví, nemoci (přenosné, nepřenosné) pohybový režim, nemoc, úrazová zábrana, osobní intimní a duševní hygiena stres a jeho rizika reklamní vlivy denní režim, pitný režim, zdravá strava osobní, intimní a duševní hygiena stres a jeho rizika	

účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku žáků) chápe význam dobrého soužití v rodině, vzájemná pomoc, důvěra a úcta	rodina a partnerství, základy sexuální výchovy reklamní vlivy, kyberšikana nemoc	
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	poskytne první pomoc u lehčích poranění ovládá základní obvazovou techniku	drobné úrazy a poranění, první pomoc prevence nemoci a úrazu	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda spadá do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Tato oblast vymezuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví atd. Zasahuje tedy téměř do všech oblastí lidského života.. V průběhu vzdělávání se rozvíjejí poznatky, zkušenosti a dovednosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci pozorují a poznávají vzájemné vztahy věcí, jevů a dějů, a utvářejí si tak ucelený pohled na okolní svět. Učí se vnímat přednosti i problémy soudobého způsobu života a chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Žáci jsou v rámci výuky vedeni ke schopnosti vyjadřovat vlastní myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na názory a podněty druhých.

Vyučovací předmět Vlastivěda má časovou dotaci 3 vyučovací hodiny, ve 4. ročníku 2 vyučovací hodiny, v 5. ročníku 1 vyučovací hodinu.

Výuka probíhá většinou ve třídách, kde zařazujeme skupinovou, ve vyšších ročnících projektovou práci. Využíváme rovněž možnosti praktických činností: vycházky, exkurze, pokusy, pozorování v terénu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Vlastivěda využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- využíváme informace z různých zdrojů - encyklopedie, atlasy, mapy, internet
- používáme termíny, znaky, které propojujeme do širších celků
- pozorujeme a experimentujeme, získané výsledky porovnáváme

Kompetence k řešení problémů:
- zařazujeme metody, při nichž žáci sami objevují, řeší a vyslovují závěry - problémové úkoly, křížovky, kvízy, osmisměrky, hádanky, experimenty
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, pomáháme jim hledat vhodné způsoby řešení
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a sledujeme pokrok a úspěšnost žáků

Kompetence komunikativní:
- navozujeme atmosféru bezpečí a přátelské komunikace
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- využíváme komunikativní a informační prostředky pro komunikaci s okolním světem
- naslouchámе promluvám žáků, vhodně na ně reagujeme a vedeme žáky k umění obhájit vlastní názor - práce ve skupinách, referáty

Kompetence pracovní:
- zařazujeme do výuky co nejvíce praktických činností při výrobě pomůcek - herbář, lisované listy, karty rostlin a zvířat
- vedeme žáky k chápání základů ekologických souvislostí, ochrany životního prostředí - péče o květiny ve třídách, ve škole
- dbáme na důsledné dodržování pravidel při práci - pokusy, bezpečnost na vycházkách, exkurzích

Kompetence digitální :
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	zná části obce, minulost a současnost obce, význačné budovy, nakreslí plán školy a okolí	obec (město), místní krajina Olomoucka, Hané Morava, Česká republika poloha ČR - historické země škola, okolí školy	**VDO (**Občanská společnost a škola) **VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pobytu v přírodě	nakreslí směrovou růžici, zakresluje do ní pracuje s buzolou určuje sever podle přírody	určování hlavních a vedlejších světových stran v přírodě a na mapě	
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	vysvětlí mapové i jiné značky pracuje s měřítkem mapy přiřazuje správná grafická měřítka	mapy obecně zeměpisné a tematické práce s mapou, mapa ČR, orientace na mapě, měřítko, nadmořská výška, značky na mapě	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	na mapě najde kraj, ve kterém bydlí osvojí si důležité pojmy k usnadnění orientace na mapě ČR prokazuje své znalosti o přírodě	okolní krajina (místní oblast, region) Česká republika: povrch, vodstvo, Praha a další významná místa ČR životní prostředí, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí	**VMEGS** (Jsme Evropané)
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	ukazuje na mapě: polohu, povrch, vodstvo ČR	má základní znalosti o České republice – poloha, vodstvo, povrch	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích

rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	vybarví vlajku ČR a státní znak vyjmenuje prezidenta, premiéra a některé ministry ČR	naše vlast domov, krajina, národ základy státního zřízení a politického systému ČR státní symboly státní správa a samospráva	**VDO** (Občan,občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině	uplatňuje pravidla soužití v kolektivu podílí se na úkolech třídní samosprávy	soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace pomoc nemocným, sociálně slabým	**MuV** (Lidské vztahy)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání	uvědomuje si svá práva a povinnosti uplatňuje pravidla slušného chování při komunikaci se spolužáky i ostatními lidmi na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě	právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy školní řád protiprávní jednání chování lidí vlastnosti lidí pravidla slušného chování soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS)	

orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze; na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů; vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	používá peníze v běžných situacích odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze sestaví jednoduchý osobní / rodinný rozpočet uvede příklady základních příjmů a výdajů	vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze hmotný a nehmotný majetek rozpočet příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní forma peněz způsoby placení-banka jako správce peněz úspory, půjčky	
<u>LIDÉ A ČAS</u> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	využívá časové údaje v praktickém životě uvědomuje si význam státních svátků	orientace v čase a časový řád, časová přímka: historie jako časový sled událostí, generace, letopočet, kalendáře státní svátky: 5. červenec, 6. červenec, 28. září památná místa regionu i vlasti	
využívá knihoven a sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	pozná některé regionální památky v místě svého bydliště dodržuje společenské chování při kulturních akcích	regionální památky Olomoucka památky ve městě, péče o památky návštěva knihovny, muzea, galerie, využití internetu kultura podoby a projevy kultury, kulturní instituce návštěvy kulturních zařízení	

srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	seznamuje se s některými bájemi a pověstmi seznamuje se s historickými událostmi našich dějin	báje, mýty, pověsti návštěvy památek, muzeí ukázky z knih: Staré pověsti české, pověsti z Hané, Jeseníků filmová a divadelní zpracování dějin, práce s informacemi významné události našich dějin -proměny způsobu života, bydlení, předmětů lidského života minulost rodného kraje a předků	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: **Vlastivěda**
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	opakuje základní pojmy a poznatky o regionu ze 4.ročníku ukazuje na mapě světadíly a oceány -pozná světadíl podle tvaru a velikosti	regiony ČR - oblasti ČR, lidé a obory zkoumající minulost rodný kraj surovinové zdroje, výroba, služby, obchody Evropa a svět práce s mapou Evropy a světa: světadíly a vodstvo, zemský povrch a jeho tvary historické mapy rozšíření rostlinstva a živočichů	**VMEGS** (Jsme Evropané)

porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	ukazuje na mapě: polohu, povrch, vodstvo, státy a hlavní města Evropy vypráví o zemích Evropy, které navštívil připraví si referát podle společně vytvořené osnovy	Evropa a svět naši sousedé EU, evropské státy	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá) **MuV** (Princip sociálního smíru a solidarity)
LIDÉ KOLEM NÁS vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v obci (městě)	zná obchody a firmy ze svého okolí uvádí významné podniky a služby v regionu	státní správa a samospráva soužití lidí obchod, firmy zájmové spolky, strany, církve společný „evropský dům“	**VDO** (Formy participace občanů v politickém životě) **MuV** (Etnický původ)
LIDÉ A ČAS pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	využívá časové údaje v praktickém životě pracuje s časovou osou	orientace v čase a časový řád, časová přímka; historie jako časový sled událostí, generace, letopočet, kalendáře	**LIDÉ A ČAS** pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	povídá o kulturních a historických památkách, které navštívil v chráněných oblastech dodržuje zásady správného chování seznamuje se s historickými událostmi našich dějin snaží se z minulosti poučit do budoucího života řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií	regionální památky péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost historické události našich dějin (novější dějiny) poučení do budoucího života historické památky a události – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	zná z minulosti některé pověsti, zvláštnosti, tradice, události, místa v regionu	báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj významné události našich dějin proměny způsobu života, bydlení, předmětů lidského života	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu včetně začlenění vztahu k digitálním technologiím

Obsahem předmětu je získávání základních poznatků o konání člověka v minulosti. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší společnosti. Uplatňuje se zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí. Obecné historické poznatky jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu a seznamování s výraznými osobnostmi, které zasáhly do historického vývoje našeho kraje.
Vyučovací předmět Dějepis má celkovou časovou dotaci 7 hodin. Vyučuje se jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně, přičemž v 6. ročníku je využita 1 hodina z disponibilní časové dotace. V 8. ročníku je předmět vyučován 1 hodinu týdně. Učivo v každém ročníku navazuje na ročník předcházející.

Výuka převážně probíhá v kmenových učebnách. V hodinách je často využívána audiovizuální technika. Žáci jsou vybaveni učebnicemi dějepisu Nová škola s barevnými obrázky, časovými přímkami, mapkami. Dále jsou v hodinách využívány nové Dějepisné atlasy pro základní školy a nástěnné mapy.

Častou formou realizace tohoto vyučovacího předmětu jsou hodiny se střídáním výkladu, práce s učebnicí, dějepisným atlasem, pracovními listy a četbou ukázek z literatury. Výuka je doplňována výukovými programy. Žáci zpracovávají referáty i projekty na vybrané téma.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žáci využívají digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady, což přispívá k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů. Funkční využívání digitálních technologií ve výuce dějepisu poskytuje nové možnosti v rámci přípravy na výuku a při řízení vlastní výuky. Slouží k nastolení vhodné motivace žáků a následně k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází. Digitální technologie také pomáhají ve výuce dějepisu rozvíjet dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů. Tím se zvyšuje aktivizace žáků při práci s informacemi, což napomáhá všestrannější a rychlejší orientaci žáků v událostech moderních dějin a současného světa. Žáci se při práci s digitálními technologiemi učí respektovat autorství zdrojů a informací.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Dějepis využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na čtení, porozumění a rozbor textu
- učíme žáky, aby pochopili probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- seznamujeme žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly
- snažíme se, aby žáci uměli vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k souvislé a výstižné formulaci svých myšlenek
- vyžadujeme od žáků, aby uměli vyslechnout odlišný názor a zabývali se jím
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučili se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- ověřujeme u dětí získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence občanské:
- seznamujeme žáky s našimi kulturními tradicemi a historickým dědictvím, vedeme je k tomu, aby si vážili země, kde žijí
- seznamujeme žáky s významnými svátky a výročími
- vedeme je k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí
- usilujeme o to, aby žáci nacházeli nenásilné cesty k řešení problémů

Kompetence k řešení problémů:
- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších společenských problémů v souvislosti s danou dobou a umění je pochopit
- usilujeme o to, aby žáci byli schopni posoudit danou událost z nejrůznějších společenských aspektů
- navozujeme situace, problémy, ve kterých se žáci musí sami rozhodnout

Kompetence sociální a personální:
- snažíme se, aby děti chápaly význam týmové práce a naopak i význam samostatné práce
- vnášíme přátelskou atmosféru do výuky
- korigujeme u žáku přijímání a získávání rolí v různých skupinách nenásilnou a citlivou formou
- učíme je diskutovat

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- snažíme se, aby žáci nacházeli způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole pro svůj další rozvoj

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními

historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: **Dějepis**
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Vysvětlí smysl historického zkoumání. Vysvětlí poslání a hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, galerií. Zjistí v blízkosti bydliště muzea. Rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před naším letopočtem. Orientuje se v historické mapě. Volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo.	Úvod do studia dějepisu. Proč se seznamovat s minulostí? Archivy. Měření času, kalendáře, letopočty. Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů.	
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Objasní dvě základní varianty vzniku člověka. Vyjmenuje vývojové stupně člověka. Popíše život člověka v paleolitu - způsob obživy, výroba nástrojů, život v tlupě, myšlení, umění. Vyjmenuje a popíše používané nástroje. Uvažuje o způsobu výroby jednotlivých nástrojů. Využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály. databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí.	Pravěk. Člověk a lidská společnost v pravěku (starší doba kamenná, mladší doba kamenná, doba bronzová a železná). Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály.	**EV** (Základní podmínky života)

	Vysvětlí příčinu vzniku náboženství.		
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Ukáže na mapě oblasti prvních států, uvede základní zeměpisné údaje, světadíl, řeky, dnešní státy v těchto lokalitách. Uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářství, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje. Vyjmenuje objevy a vynálezy. Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin. Uvede příklady památek a základů věd pocházejících z jednotlivých oblastí prvních států. Objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace.	Starověk. Nejstarší státy a jejich kulturní odkaz. Starověký Egypt. Mezopotámie. Indie. Čína.	**VMEGS** (Jsme Evropané)
	Orientuje se na mapě. Popíše přírodní podmínky. Vysvětlí význam styku Řeků s ostatním světem. Objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků. Porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách. Vysvětlí, proč došlo k řecko-perským válkám a peloponéské válce. Charakterizuje přínos řecké kultury pro rozvoj evropské civilizace. Dokáže uvést konkrétní osobnosti.	Starověké Řecko.	

	Prokáže na mapě základní orientaci. Popíše přírodní podmínky. Charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství. Vysvětlí vznik křesťanství. Rozliší stavební slohy. Uvede významné osobnosti římské říše. Vyjmenuje kulturní památky. Popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše. Uvede důvody rozpadu západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro současnost. Objasní vliv římské kultury na evr. civilizaci. Pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka.	Starověký Řím. Virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí.	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
	Orientuje se na časové ose, řadí historické epochy v chronologickém sledu. Volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo.	**Raný středověk** Časové rozdělení středověku Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály.	
Vysvětlí změny evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku státu.	Popíše podstatnou změnu evropské situace v souvislosti se vznikem nových států.	Vytváření střední Evropy	
	Objasní základní rysy nových oblastí.	Byzantská říše Arabská říše Franská říše	
	Vysvětlí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka.	Křesťanství První státní útvary na našem území	
Objasní situaci Velkomoravské říše.	Charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské.	Velkomoravská říše	
Objasní vnitřní vývoj českého státu.	Rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti.	Český stát	
Vysvětlí postavení státních útvarů v evropských souvislostech.	Vysvětlí postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Vznik dalších států v Evropě Křížové výpravy	
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké	Společnost a hospodářský	

středověkých lidí. Vymezí konflikty mezi světskou a církevní mocí.	společnosti.	život v českém státě	
	Uvede příklady románských památek.	Románská kultura **Vrcholný a pozdní středověk**	
	Vysvětlí pojmy města královská, poddanská.	Vznik měst	
	Popíše trojpolní systém, život a povinnosti poddaných.	Změny v zemědělství	
	Sestaví vládu posledních Přemyslovců.	Poslední Přemyslovci	
	Uvede příklady gotických památek. S pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka.	Gotická kultura Rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti.	
	Charakterizuje vládu Karla IV.	Český stát za Lucemburků	
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Zhodnotí význam univerzit. Vysvětlí náboženské problémy. Zhodnotí význam Husovy osobnosti, vymezí význam husitské tradice. Určí na mapě místa husitských bojů	Jan Hus, husitství	
	Zhodnotí mírové poslání Jiřího z Poděbrad.	Vláda Jiřího z Poděbrad	
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka.	Uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury.	Renesance a humanismus	
	Popíše poměry v Českých zemích za vlády	Český stát za vlády	

	Jagellonců.	Jagellonců	
	Zhodnotí rozvoj obchodu, výroby, vznik manufaktur.	Hospodářské a spol. změny v Evropě	
	Vysvětlí vznik světového trhu.	Pokrok ve výrobě a obchodu	
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Popíše příčiny a důsledky zámořských cest, ukáže na mapě.	Zámořské objevy	
Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve.	Vysvětlí podstatu reformace.	Reformace Evropská kultura	
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy.	Objasní postavení českého státu v habsburské monarchii.	Nástup Habsburků na český trůn	**VDO** (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	Uvede příklady významných kulturních památek.	Česká kultura v 16. století Evropské státy v 16. století	
	Vysvětlí podstatu sporu Habsburků s českými stavy.	Boj českých stavů	
Objasní příčiny třicetileté války a posoudí její důsledky.	Objasní příčiny a důsledky třicetileté války.	Třicetiletá válka Anglie Počátky kolonialismu	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
	Vysvětlí pojem konstituční monarchie, absolutismus. Volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo.	Anglie, Francie, Rusko Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí.	
	Vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů. Popíše některou nevolnickou bouři (sedláci u Chlumce).	Čechy v době pobělohorské	
Uvede příklady kulturních památek.	Rozpozná znaky baroka, uvede významné památky. Využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií.	Baroko Virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí.	
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Objasní, jak vynálezy obohatily život lidí.	Rozvoj vědy a techniky v 17. století	
	Stanoví význam osvícenství jako proudu, který ovlivnil politický vývoj.	Osvícenství	
	Srovná způsob života a formy vlády zemí Evropy.	Evropské státy v 18.století	
	Vysvětlí pojem militarismus.	Prusko, Rusko, Turecko, Polsko	
Porovná jednotlivé fáze utváření	Uvede příklady reforem M.Terezie, vysvětlí patent o	České země za Marie	

novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	zrušení nevolnictví.	Terezie a Josefa II. Počátek národního obrození	
	Rozpozná znaky klasicismu.	Klasicismus	
	Vysvětlí příčiny odlišného vývoje záp.a střed. Evropy.	Průmyslová revoluce v Anglii	
	Vysvětlí příčiny a vznik USA	USA	
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě.	Hodnotí Napoleona, vypráví o jeho taženích.	Francouzská revoluce. Napoleonské války	
	Popíše situaci v Evropě po Vídeňském kongresu.	Svět v 1.pol. 19.století	
	Určí představitele romantismu, významné památky.	Romantismus a národní obrození	
	Vypráví o revolučních událostech v Praze.	Rok 1848 v českých zemích a v Evropě	
	Formuluje požadavky soc. skupin v jednotlivých zemích.	Situace v jednotl.evropských zemích v 19.století	
	Zjistí průmyslová centra v Čechách.	Věda a technika v 19.století, změny ve výrobě	
	Vysvětlí problém národnostní otázky.	Rakousko-Uhersko (práva, parlament, císař)	**MuV** (Etnický původ)
		Česká společnost v 2.pol. 19.století, sociální otázka Změny v charakteru výroby a podnikání	**VDO** (Formy participace občanů v politickém životě)
	Uvede konkrétní vynálezy, jména vynálezců.	Rozmach průmyslu	
	Podá důkazy o kulturní vyspělosti české společnosti.	Česká kultura	
	Uvede významné představitele české kultury.	Národní divadlo Umění	
		Proměny společnosti na konci 19.století Seznámí se s hlavními politickými proudy - konzervatismus, liberalismus,	

		demokratismus.	
Vymezí význam kolonií.	Pochopí, k jakým důsledkům vedla nerovnoměrnost vývoje, význam kolonií.	Nacionalismus a imperialismus	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa.	Charakterizuje Evropu i svět na konci století. Popíše hospodářský, politický, společenský vývoj v Evropě s důrazem na habsburskou monarchii.	Nové průmyslové velmoci	
Charakterizuje boj mezi velmocemi.	Charakterizuje soupeření mezi velmocemi.	Mezinárodní situace a vztahy v předvečer 1. světové války	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válkách.	Doloží příklady zneužití techniky ve válce. Volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo.	1.světová válka Revoluce v Rusku Versailleský systém Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise.	
	Zhodnotí postavení nového státu.	Vznik ČSR, její demokratické základy	
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Ocení politický systém. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Politický systém, národnostní menšiny	**VDO** (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
	Pochopí podstatu totalitního systému v Rusku.	Komunistická diktatura v Rusku, stalinismus	
	Charakterizuje důsledky válečné katastrofy. Vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich).	Poválečná Evropa a světová hospodářská krize	
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Vysvětlí totalitní systém v Německu. Objasní pojem nacionalismus, rasismus, antisemitismus.	Nástup nacismu v Německu	

	Zdůvodní jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.		
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hosp., a kulturní prostředí.	Zhodnotí postavení ČSR v rámci Evropy.	Světová kultura mezi válkami ČSR, 1.republika	
	Zdůvodní její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní problémy.	Krize v ČSR Mnichov, 2.republika	
	Uvede významné představitele jednotlivých druhů umění. S pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin.	Kultura v Československu Na cestě k válce Rozbití Československa Virtuální 360 ° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí.	
	Objasní příčiny vypuknutí války.	2.světová válka	
	Charakterizuje složitost válečných událostí - utrpení.	Válečné události 1940-1943	
	Popíše činnost odboje v souvislosti ke konkrétní akci. Vyjmenuje představitele koalice, hlavní cíle.	Počátky československého odboje Formování protihitlerovské koalice Heydrichiáda Přelom ve válce Druhá fronta	
	Popíše průběh války, válečné operace, zbraně.	Závěrečné etapy války	
	Pracuje s dokumenty o osvobození Šternberska, Olomoucka.	Osvobození Československa	
	Vysvětlí problematiku holocaustu. Vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání Evropy.	Evropa a svět po roce 1945 až po současnost Důsledky války	**VMEGS** (Jsme Evropané)

Vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa.	Vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa - příklady střetů supervelmocí.	Svět na rozcestí	
	Popíše situaci po válce na našem území.	Obnovení Československé republiky	
	Vyhledá mezinárodní procesy a seznámí se s potrestáním válečných zločinců.	Evropa v letech 1945-1947	
	Objasní postup komunismu - rozdělení světa.	Studená válka	
	Charakterizuje převrat v ČSR, nástup komunismu a jeho důsledky pro společnost. Vysvětlí vliv SSSR	Únor 1948 Vytvoření totalitního režimu v Československu	
Uvede příklady střetávání obou bloků.	Popíše rozdělení světa na Západ a Východ. Rozliší rozdíly života v záp. a vých. bloku.	Svět v pohybu	
Posoudí postavení rozvojových zemí.	Posoudí postavení rozvojových zemí.	Rozvojový svět Konec koloniálních říší Krize vládnoucího systému v Československu	
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické a vojenské spolupráce.	Zhodnotí význam roku 1968 jako pokus o reformu.	Společnost ve znamení československých reformních snah Vojenské přepadení Československa a jeho důsledky Období zlomů a proměn	**MeV** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
	Ocení význam disidentského hnutí. Uvede příklady vedoucí k pádu totalitního režimu. Charakterizuje význam roku 1989.	Normalizace a rozklad totalitního režimu v Československu	
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Orientuje se v problémech současného světa. Posuzuje roli médií v politickém životě.	Problémy současnosti Úloha médií.	**MeV** (Fungování a vliv médií ve společnosti)
	Hodnotí sjednocení Evropy.	Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje	
	Charakterizuje globální problémy lidstva.	Sport, zábava	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Vzdělávací obor: **Občanská výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu spadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, která vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života demokratické společnosti a směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života v jejich rozmanitosti a ve vzájemných souvislostech.

Občanská výchova seznamuje žáky s nejrůznějšími oblastmi života, pomáhá jim při utváření a rozvíjení vztahů k ostatním i k sobě samému, ukazuje jim cestu, jak uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory a chování.

Předmět Občanská výchova se úzce pojí se současným životem žáků, s jejich zážitky, zkušenostmi i pocity. Dovednosti a poznatky získané ve výuce Občanské výchovy přispívají ke snadnějšímu začlenění žáků do občanského života.

Občanská výchova se realizuje jako samostatný předmět na 2. stupni v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněna témata z oblasti Finanční gramotnosti a z oblasti Volby povolání.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, případně jiných prostranstvích mimo školu. Ve vyučování jsou využívány i netradiční formy a metody práce, např. skupinová práce, projektové vyučování, exkurze, dramatizace.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Občanská výchova využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- do výuky zařazujeme metody práce, při nichž žáci sami docházejí k řešením a závěrům
- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů:
- zadáváme žákům problémové úlohy spojené s každodenním životem
- vedeme žáky k samostatnému uvažování a ke schopnosti hledat různé varianty řešení
- vedeme žáky ke správné argumentaci a ke schopnosti umět obhájit vlastní názor

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k vyjadřování a zdůvodňování vlastních názorů a ke schopnosti naslouchat druhým
- podněcujeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

- dbáme na správné vyjadřování žáků, vedeme je ke kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální:
- otázky a úkoly zadáváme s ohledem na individuální zvláštnosti žáků
- umožňujeme žákům pracovat v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření kritérií hodnocení
- usilujeme o to, aby žáci dokázali ocenit vlastní práci i práci jiných a vážili si jí
- podněcujeme žáky k diskuzi ve skupině

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k odpovědnému a aktivnímu občanskému životu
- pěstujeme v nich úctu k vlastnímu národu a respekt k odlišným kulturám lidí
- umožňujeme žákům orientovat se v aktuálním dění v obci, v ČR i ve světě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel práce
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- umožňujeme žákům orientovat se v aktivitách potřebných při přípravě na jejich profesní zaměření

Kompetence digitální :
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: **Občanská výchova**
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI **Život ve škole**	**VDO** (Občanská společnost a škola)
• objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti	• vysvětlí, proč je třeba řídit se právy a povinnostmi stanovenými ve školním řádu • objasní význam dodržování těchto pravidel • zapojuje se do činnosti samosprávných orgánů školy (třídní samospráva, žákovský parlament) • rozliší vhodné a nevhodné chování ve škole • zamýšlí se nad významem vzdělávání pro další život • v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole	• práva a povinnosti žáků • význam a činnost žákovské samosprávy • společná pravidla a normy • vklad vzdělání pro život • vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti a kritiky různými nástroji	
• seznámí se se základními údaji o obci, regionu, kraji	• vyhledá v různých informačních zdrojích základní údaje o obci, regionu, kraji • vyjmenuje základní instituce obce a kraje a vysvětlí jejich funkci • uvede příklady významných míst obce (regionu) a vysvětlí, k jaké události či osobnosti se vážou • uvede příklady některých významných osobností, které působí či působily v obci (regionu) • seznámí se s tradicemi a zvyky regionu • orientuje se na mapě • chová se šetrně ke kulturním památkám a	**Naše obec, region, kraj** • důležité instituce • zajímavá a památná místa • významní rodáci • místní tradice	

• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	přírodním objektům • zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje • zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části • objasní pojmy vlast a vlastenectví • objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti • pojmenuje a na mapě vyhledá zajímavá a památná místa naší vlasti • uvede příklady významných osobností, ale i vynálezů a výrobků, které proslavily náš národ • vyjmenuje státní symboly ČR • objasní jejich účel a uvede příklady jejich používání	• ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci; internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů, obec / městská část na sociálních sítích **Naše vlast** • pojem vlasti a vlastenectví • zajímavá a památná místa • co nás proslavilo • významné osobnosti • státní symboly	
• zdůvodní, proč slavíme rodinné a společenské svátky	• vysvětlí vnímání času v naší kultuře • prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek • uvede, k čemu slouží kalendář • orientuje se v kalendáři • vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků • vyjmenuje státní svátky • seznámí se s významnými historickými mezníky v dějinách našeho státu • vysvětlí, ke kterým významným událostem	**Život v čase** • čas, měření času • kalendář • cyklus výročních obyčejů • čas svátků • státní svátky a významné dny	

	českých dějin se státní svátky a památné dny vztahují • uvede zvyklosti vlastní rodiny • vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu	• zvyky a rituály v rodině • rodinné svátky	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
• zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život • rozliší společenské skupiny, do nichž patří	• učí se budovat přátelské vztahy, navazovat a pěstovat zdravé mezilidské vztahy • analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí • analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** **Život ve společnosti** • vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy) • společenské skupiny • vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; vliv digitálních technologií na život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence)	**MuV** (Lidské vztahy)
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• volí vhodný způsob komunikace • rozliší druhy komunikace	**Vztahy ve společnosti** • mezilidská komunikace (verbální, neverbální)	

	• uvádí příklady neverbální komunikace • rozpozná agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi • osvojuje si zásady asertivního chování • rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování • uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí • ovládá základní společenská pravidla chování	• asertivita • pravidla chování ve společnosti • základy společenského chování	
• vysvětlí přínos kultury pro rozvoj naší země • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • zamýšlí se nad ochranou kulturních památek a přírodního prostředí	• vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země • objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou • uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora • rozliší základní druhy umění • vyjmenuje významné kulturní instituce na úrovni obce, kraje, státu • vysvětlí podstatu masové kultury • uvede příklady sdělovacích prostředků • vysvětlí úlohu médií v životě člověka, označí svůj oblíbený zdroj informací • kriticky třídí informace z médií a posuzuje jejich věrohodnost • diskutuje o účelu reklamy • vlastními slovy popíše působení reklamy na zákazníka • objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy na člověka • popíše způsoby, jak se může člověk podílet na ochraně kulturních památek a	**Kultura a umění** • historická tradice (slavní předkové) • kultura (hmotná a duchovní) • práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření • umění, druhy umění • kulturní instituce • masová kultura • prostředky masové komunikace • reklama • kulturní bohatství • globální problémy světa (přehled)	**MuV** (Kulturní diference) **MeV** (Fungování a vliv médií ve společnosti)

	přírodního prostředí		
• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	• vysvětlí význam základních státoprávních pojmů • objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí	**STÁT A PRÁVO** **ČR – demokratický stát** • ČR jako demokratický stát • státní moc ČR • prezidenti v české historii	
• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti • objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život ve společnosti • je tolerantní k menšinám • odmítá rasismus	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • národnostní menšiny • rasová nesnášenlivost	
• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv • uvede základní dokumenty upravující lidská práva • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka • zamyslí se nad významem ochrany lidských práv a svobod, uvede příklady, kdy jsou potlačovány • diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv	**Lidská práva** • základní lidská práva • základní dokumenty (Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod v ČR) • specifická lidská práva • práva dítěte, jejich ochrana • porušování lidských práv, šikana, diskriminace	**VDO** (Občan, občanská společnost a stát)

		HOSPODAŘENÍ	
• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady	• dokáže rozlišit základní formy vlastnictví a majetku, uvede příklady • vyjmenuje způsoby a zdroje získávání majetku	• majetek • vlastnictví	
	• zamýšlí se nad ochranou hmotného majetku	• ochrana majetku a vlastnictví	
	• respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí • respektuje a dodržuje zásady autorského práva	• netiketa – přehled pravidel a jejich praktické používání; zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) – respektování licencí (např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora; práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření	
	• popíše různé formy placení • uvede způsoby hospodárného zacházení s penězi	• peníze, jejich funkce	
	• umí sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti	• rozpočet	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
		ČLOVĚK JAKO JEDINEC **Osobnost člověka**	Volně prolíná celým průřezovým tématem **OSV**.
• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů	• objasní pojem osobnost z psychologického i sociologického hlediska	• osobnost, charakter, charakterové vlastnosti • osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti • projevy chování	
	• rozpozná jednotlivé typy temperamentu • vnímá kladné i záporné vlastnosti osobnosti	• temperament	
• objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• objasní pojem vůle • vysvětlí význam vůle pro dosahování zvolených cílů	• vůle, volní vlastnosti	
	• vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince • zamýšlí se nad významem motivace (hodnot) ve vlastním životě	• motivace	
	• učí se zodpovědně plánovat svůj další život • seznamuje se s jednotlivými kroky plánování a hledá cestu, jak své cíle realizovat	• životní cíle, aspirace	
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou	• na základě realistického poznání své osobnosti může dokázat zhodnotit a korigovat své jednání a chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem	• sebepoznání, sebehodnocení	

sebedůvěru • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • posoudí význam citových vztahů pro život • uvažuje o smyslu lidského života	• uvědomí si důležitost citů ve svém životě, dokáže je vhodným způsobem charakterizovat • popíše základní lidské smysly • vysvětlí význam paměti pro život člověka	**Citový život člověka** • role citů v životě člověka, city a emoce • lidské smysly • paměť	
• uvědomuje si odlišnosti lidí ve vzhledu, povahových vlastnostech, chování, myšlení i v názorech • vnímá důležitost respektování názorů a postojů druhých	• poznává ostatní lidi • vnímá existenci sociálních rolí a pozic, učí se, co role vyžadují, uvádí příklady sociálních pozic a rolí • objasní význam tolerance pro lidské soužití, osvojí si pojem kompromis • charakterizuje pojem stereotyp • vysvětlí nebezpečí předsudků ve společnosti, dokáže je rozpoznat • zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků • rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí • zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** **Lidská setkání** • společenská skupina • sociální pozice a role • pojem tolerance, kompromis • stereotypy • vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí; sociální nebo názorové bubliny; propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí	

• zamýšlí se nad různými druhy mezilidských vztahů, pracuje s pojmy autorita, solidarita, altruismus a egoismus	• na příkladech uvede, jaké vztahy se mohou mezi lidmi vytvářet • vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority • uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce • objasní pojmy altruismus a egoismus • dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvede a demonstruje možnosti řešení konfliktních situací	**Mezilidské vztahy** • vztahy s druhými lidmi (kamarádství, přátelství, láska) • druhy mezilidských vztahů • autorita • solidarita • altruismus a egoismus • konflikt a jeho řešení	
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech • uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• vysvětlí příčiny vzniku státu • charakterizuje základní funkce státu • uvede znaky státu, porovná znaky demokratického a totalitního státu - doloží na příkladech z české historie • rozliší nejčastější typy a formy státu, porovná jejich znaky • dokáže charakterizovat základní typy států podle formy a způsobu vlády a správního uspořádání • vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě • vysvětlí smysl voleb v demokratických státech • rozlišuje způsoby voleb do zastupitelských orgánů ČR, popíše jejich průběh • na příkladech doloží, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů státu	**ČLOVĚK VE STÁTĚ** **Stát – jeho funkce a typy** • vznik státu a práva • znaky státu • typy a formy státu **Demokracie** • znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • politický pluralismus a jeho význam • význam a formy voleb do zastupitelstev	**VDO** (Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

• objasní pojem státní občanství, uvede výhody českého státního občanství • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • uvědomuje si význam právního řádu pro společnost	• objasní práva a povinnosti občana ČR • popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství • seznámí se s Ústavou ČR, pracuje s ní a vyhledává informace • objasní základní funkci ústavy • charakterizuje jednotlivé složky státní moci, seznamuje se s úkoly, které plní jejich orgány a instituce • popíše význam právního řádu pro život společnosti • objasní, proč je třeba, aby každý občan znal a dodržoval právní řád • respektuje základní právní normy našeho státu • vysvětlí rozdíl mezi právními a mravními normami	**Já – občan** • státní občanství ČR **Ústava ČR** • jednotlivé části ústavy • státní moc (její složky, orgány a instituce) **Právní řád ČR** • význam a funkce právního řádu • právní norma, předpis • publikování právních předpisů • právo a morálka	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů • uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• vyjmenuje orgány právní ochrany občanů • uvede příklady činnosti orgánů právní ochrany občanů (policie, soudy, státní zastupitelství, advokáti, notáři) • popíše soustavu soudů v ČR	**ČLOVĚK A PRÁVO** **Právní ochrana občanů** • orgány právní ochrany občanů	
• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	• seznámí se s významnými dokumenty, v nichž se publikují právní předpisy • uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) • na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží • rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti • popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu	**Právní odvětví** • veřejnoprávní a soukromoprávní odvětví • soukromoprávní odvětví – občanské, rodinné, pracovní a obchodní právo – základní právní předpisy a pojmy • práva spotřebitelů • online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí • styk s úřady (veřejnoprávní odvětví práva)	
• rozpozná protiprávní jednání • rozliší přestupek a trestný čin, uvede	• rozliší protiprávní jednání • rozpozná základní rozdíl mezi přestupkem	**Trestní právo, protiprávní jednání** • trestní právo • přestupek, trestný čin	

jejich příklady • seznámí se s problematikou kriminality • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	a trestným činem, uvede příklady • dokáže popsat problematiku dětské kriminality a kriminality mladistvých a uvede jejich příklady • uvede příklad postihů, které může stát uložit v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody, …)	• kriminalita dětí a mladistvých • druhy a postihy protiprávního jednání • porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	
• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • seznámí se se světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími	• uznává rozdíly mezi lidmi a ctí odlišnost kultur • formuluje svůj názor na náboženství obecně • orientuje se v hlavních světových náboženstvích • seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly • rozliší náboženství monoteistická a polyteistická • objasní pojem náboženská tolerance • charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus • uvědomuje si, jak víra a náboženství ovlivňují život člověka	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • životní názor (víra, náboženství, církev, náboženské sekty, svoboda, závislost) • judaismus, křesťanství, islám • hinduismus, buddhismus • náboženská hnutí • extremismus a fanatismus	

		VOLBA POVOLÁNÍ	
• zamýšlí se nad svým budoucím životem a volbou svého budoucího povolání	• pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů	• předpoklady pro výběr povolání	
	• osvojí si pojmy povolání a zaměstnání	• pojmy povolání, zaměstnání, soukromé podnikání	
• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• ví, kde se nachází nejbližší úřad práce a co je jeho náplní	• nezaměstnanost, úřad práce	
	• orientuje se v typech středních škol, má přehled o nabídkách SŠ pro absolventa ZŠ	• střední vzdělání – druhy středních škol	
	• má základní představu o náplni učebních a studijních oborů	• náplň učebních a studijních oborů	
	• seznámí se s informacemi o přijímacím řízení	• podmínky přijetí ke vzdělávání na SŠ	
	• dokáže využít poradenských služeb, ví, na koho se obrátit s pomocí	• poradenské služby	
	• seznámí se s pravidly přijímacího pohovoru	• nástup do zaměstnání (žádost, pohovor, pracovní smlouva)	
	• dokáže napsat strukturovaný životopis		
	• zná náležitosti pracovní smlouvy		
	• uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání	• význam celoživotního vzdělávání	
		FINANČNÍ GRAMOTNOST	
• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	• vysvětlí rozdíl mezi hotovostním a bezhotovostním placením • uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty	• hotovostní a bezhotovostní placení, bankovní účet, platební karta	
• vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí občanům	• objasní funkci bank a zjistí, jaké služby nabízejí	• banky a jejich služby, úrok placený a přijatý	
• uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	• seznámí se s nejčastějšími druhy pojištění	• pojištění	
• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• zjistí, jaké jsou nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a porovná je	• produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků (úvěry, splátkový prodej, leasing, hypotéka)	

• na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje	• charakterizuje pojem národní hospodářství • rozliší význam pojmů ekonomie a ekonomika • vyjmenuje hlavní odvětví národního hospodářství • objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí pojem inflace a její vliv na hodnotu peněz • vysvětlí podstatu podnikání • vyjmenuje základní formy podnikání a jeho nejčastější právní formy • ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu • popíše způsob tvorby státního rozpočtu • uvede zdroje, z nichž stát čerpá prostředky, a oblasti, kam směřují státní výdaje • vysvětlí pojem daň • vyjmenuje některé druhy daní	**STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** • národní hospodářství a jeho odvětví • tržní hospodářství (trh, nabídka, poptávka) • podstata fungování trhu • tvorba ceny, inflace • podnikání, jeho nejčastější právní formy • hospodářská politika státu • rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti • význam daní	
• uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	• zamýšlí se nad sociální politikou státu (dávky a příspěvky státu pro občany)	• sociální politika státu	
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• vysvětlí význam mezinárodní spolupráce • uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi, objasní výhody spolupráce, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • zamýšlí se nad škodlivostí mezinárodní	**MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE** • mezinárodní spolupráce, mezinárodní organizace	**VMEGS** (Jsme Evropané)

	izolace • ví, kterých mezinárodních organizací je Česká republika členem		
	• vysvětlí pojem integrace • popíše průběh a vývoj integračních vztahů v Evropě • vyjmenuje symboly EU • vysvětlí význam EU • na příkladech uvádí výhody a nevýhody členství ČR v EU	• evropská integrace • Evropská unie a ČR	
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	• vyjmenuje nejzávažnější globální problémy současnosti • zamýšlí se nad jejich příčinami i možnými důsledky pro život lidstva	• významné globální problémy	
• objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• doloží na příkladech globální problémy na lokální úrovni	• globální problémy na lokální úrovni – v obci, regionu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika je zaměřena na zkoumání příčin přírodních zákonitostí, vede žáky k porozumění těmto zákonitostem a uvědomění si jejich aplikace v praxi. Směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Žáci si tak osvojují i základní fyzikální pojmy a odbornou terminologii.

Předmět rozvíjí dovednost žáků objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, na jejich základě vytvářet a ověřovat vlastní hypotézy. Podporuje vlastní myšlení žáků a jejich logické uvažování.

Vyučovací předmět Fyzika je obsahově rozdělen do kapitol: Látka a těleso – Pohyb těles a síla – Mechanické vlastnosti tekutin – Energie – Zvukové děje- Elektromagnetické a světelné děje – Vesmír.

Fyzika se realizuje jako samostatný předmět na 2. stupni s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně v 7. - 9. ročníku, přičemž v 7. a 9. ročníku je vždy 1 hodina využita z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a ostatních učebnách s interaktivní tabulí.

Předmět fyzika souvisí s ostatními předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v některých tématech:

-jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie (chemie)
- světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor (přírodopis)
- magnetismus, sluneční soustava (zeměpis)

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Podle charakteru učiva používá fyzika různé formy a metody práce :

- frontální výuku s demonstračními pomůckami a interaktivní tabulí
- skupinovou práci s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel
- samostatné pozorování (laboratorní práce)
- projekty a vlastní prezentace na PC, práce s daty na internetu
- práce se senzory propojenými s počítačem
- využití aplikace Excel

Při těchto činnostech se žáci řídí pravidly, která jsou pro výuku v odborných učebnách vymezena a pro každého žáka závazná.

Na úrovni předmětu Fyzika využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve skupině pozorovat fyzikální děje, vyhledávat v různých pramenech informace a ty potom třídit a spojovat
- na základě vytvoření vlastních postupů umožňujeme žákům provádět hypotézy a ověřovat si je v různých činnostech
- vedeme žáky ke zpracovávání výsledků vlastního pozorování, k jejich vyhodnocování a použití v praxi

Kompetence k řešení problémů:
- žákům zadáváme přesně formulované úkoly a vedeme je ke správnému využívání základních postupů práce - nalézt problém, formulovat jej, hledat a zvolit správný postup jeho řešení, ten potom vyhodnotit grafickou formou nebo matematicky
- na základě chybných hypotéz umožňujeme žákům hledat nové metody a formy práce pro vyřešení fyzikálních problémů
- chybné řešení představujeme jako jednu z možností řešení problému
- žáky vedeme ke správnému používání pomůcek, postupů a technik při řešení zadaných úkolů

Kompetence komunikativní:
- při skupinové práci vedeme žáky k formulování vlastních myšlenek a hypotéz mluvenou nebo písemnou (laboratorní práce) formou
- klademe důraz na respektování názorů druhých
- umožňujeme žákům diskutovat o problému
- vedeme žáky ke správné formulaci otázky k danému tématu a ke zpětnému ověřování si jejich správnosti pozorováním nebo pokusem
- žákům dáváme prostor pro sdělení vlastního názoru a prezentaci výsledků své práce (projekty zpracované na PC)

Kompetence sociální a personální:
- využíváme skupinového vyučování, kdy žáky vedeme ke vzájemné pomoci při řešení fyzikálních problémů a učíme je své poznatky uplatňovat v praxi

Kompetence pracovní:
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti při práci v odborných učebnách, při práci s měřícími přístroji a pomůckami
- vedeme žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení učeben, ke znalosti základních pravidel poskytnutí první pomoci

Kompetence digitální:
- využíváme práce se senzory propojenými s počítačem při modelování fyzikálních závislostí s grafickým výstupem
- využíváme aplikací Word, Excel, GeoGeobra

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Fyzika**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- uvede konkrétní příklad jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné - popíše alespoň jeden jev, který nepřímo dokazuje, že částice, ze kterých je složena látka, jsou v neustálém pohybu - vysvětlí rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí částicové stavby - využívá videozáznamy různých pokusů o částicovém složení látek	**Vlastnosti látek a těles** - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - částicová stavba látek	Ch - atom
- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a těleso	- rozumí pojmu fyzikální veličina, zná její značku a jednotku - změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem	**Měření fyzikálních veličin** - fyzikální veličina - měření délky	M - převody jednotek
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- změří objem kapalných těles v odměrném válci a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem pevného tělesa pomocí odměrného válce - změří hmotnost pevných a kapalných těles na digitálních vahách - umí pomocí senzorů připojených k počítači změřit fyzikální veličiny a rozumí grafickému výstupu - určí hustotu látky pomocí hmotnosti a objemu tělesa výpočtem: $\rho = m:V$	- měření objemu - měření hmotnosti tělesa - hustota	M - převody jednotek
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- zjistí hustotu látky v tabulkách - vypočítá hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty		

	- odhadne a změří dobu trvání děje pomocí stopek (např. pohyb kyvadla) - umí změřit teplotu kapalného tělesa - vysvětlí princip měření teploty teploměrem - předpoví, zda se délka nebo objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	- měření času - měření teploty tělesa - teplotní roztažnost látek	

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- rozhodne, zda se těleso pohybuje nebo je v klidu vzhledem k jinému tělesu - určí trajektorii pohybujícího se tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	**Pohyb tělesa** - klid a pohyb tělesa - popis pohybu (trajektorie, dráha) - druhy pohybu	
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- určí rychlost rovnoměrného pohybu - vypočítá dráhu rovnoměrného pohybu - na základě simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu rozhodne, o jaký pohyb se jedná, namodeluje graf závislosti dráhy na čase u nerovnoměrného pohybu, z grafu umí odečíst hodnoty - vypočítá průměrnou rychlost pohybu z daných grafických údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočítá jeho průměrnou rychlost	- rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- znázorní sílu graficky s využitím softwaru GeoGebra - určí gravitační sílu, kterou Země působí na těleso o určité hmotnosti - určí výslednici sil působících v jedné přímce - graficky znázorní výslednici sil - rozhodne, jsou-li dvě síly v rovnováze - odhadne těžiště tělesa	**Síla. Skládání sil** - znázornění síly - gravitační síla a hmotnost tělesa $F = mg$ - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha dvou sil - těžiště tělesa	
	- předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou síla působí - porovná tlaky vyvolané různými silami - vyhledá data ke zvolenému tématu - určí výpočtem tlak vyvolaný silou na určitou plochu	**Deformační účinky síly** - tlaková síla - tlak	

	- navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak - porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch - rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	**Tření** - třecí síla - třecí síly v praxi	
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu tlak vzroste ve všech místech stejně - vysvětlí princip hydraulického zařízení - porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny - pomocí senzorů propojených s počítačem graficky namodeluje závislost tlaku v kapalině na hloubce a druhu kapaliny, chápe vztah $p = h\rho g$ - pomocí animací objasní vznik vztlakové síly, pomocí senzoru síly propojeného s počítačem ukáže, jak souvisí vztlaková síla s objemem ponořené části tělesa a hustotou. - určí výpočtem velikost vztlakové síly	**Mechanické vlastnosti kapalin** - přenos tlaku v kapalině - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení těles v kapalině	
	- porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob jeho měření - Torricelliho pokus, tlakoměr - objasní vliv změn atmosf. tlaku na počasí - uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na těleso v plynu - rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu	**Mechanické vlastnosti plynů** - atmosférický tlak a jeho měření - změny atmosférického tlaku - vztlaková síla na těleso v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Fyzika**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. Vztahy
	- rozhodne, zda těleso koná práci	**Práce. Výkon** - práce	M - výpočty příkladů, převody jednotek
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- chápe závislost mezi výkonem, prací a časem - odhadne vykonanou práci nebo výkon v jednoduchých příkladech nalezených v otevřených zdrojích dat	- výkon	
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí	- na příkladech určí, zda má těleso polohovou nebo pohybovou energii - porovná pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti tělesa - na příkladech ukáže, že energie tělesa se projevuje schopností tělesa konat práci - objasní, že změna pohybové nebo polohové energie je spojena s konáním práce - vyhledá na internetu informace o zdrojích energie	**Pohybová a polohová energie** - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa	Ch - využití energie
	- popíše, jak teplota souvisí s rychlostí pohybu částic tělesa - vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - rozlišuje a správně používá pojmy teplota a teplo - na příkladu předpoví, jak se bude měnit teplota při tepelné výměně těles - rozhodne, zda tepelná výměna probíhá prouděním, vedením nebo zářením	**Vnitřní energie. Teplo** - částicové složení látek - tepelná výměna - teplo - tepelná výměna prouděním - tepelné záření	
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí	- na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením - vyhledá na internetu, jak pracuje sluneční kolektor, a jaký je rozdíl mezi kolektorem a slunečním článkem. Porovná jejich funkci. - Vyhledá na internetu, jak fungují	- využití energie slunečního záření	

	- uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje - vysvětlí tání a tuhnutí látky na základě uspořádání a rychlosti pohybu částic látky - v tabulkách nalezne teploty tání látek - popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při mrznutí - objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho důsledků - objasní, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny a jejího využití v praxi - pomocí čidla teploty propojeného s počítačem dokáže, že při vypařování kapalina odebírá teplo z okolí - předpoví, jak se změní teplota varu při změně tlaku nad vroucí kapalinou, praktické využití (výroba léků, vaření) - na příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků - na základě počítačové animace vysvětlí princip činnosti vznětového a zážehového motoru	**Změny skupenství látek** - změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - sublimace a desublimace - pístové motory	
- rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastnosti	- rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat nebo odpuzovat - vysvětlí, proč se k elektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizace izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) - pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole	**Elektrický náboj. Elektrické pole** - co už víme o elektrických vlastnostech látky - elektrický náboj - vodič a izolant - siločáry elektrického pole - významní fyzikové a jejich objevy	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného zapojení	- správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu - sestaví jednoduchý obvod podle schématu	**Elektrický obvod** - elektrický proud - vodiče el. proudu a el. izolanty	

	- rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant - dodržuje pravidla bezpečnosti práce s el. zařízením - využívá poznatky o vedení el. proudu v kapalinách		
- změří elektrický proud a napětí	- vysvětlí, proč izolanty nevedou el. proud - pomocí čidla napětí a proudu propojeného s počítačem změří el. proud a napětí - zvolí vhodný zdroj napětí v obvodu (suché články, akumulátor)	**Elektrický proud** - co je to el. proud - měření el. proudu - měření el. Napětí - zdroje el. napětí	
- rozliší vodič a izolant na základě jejich vlastností	- pomocí aplikace Excel vymodeluje graf závislosti proudu na čase - porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší délkou, průřezem nebo materiálem - popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou - chápe rozdíl mezi sériovým a paralelním zapojením dvou spotřebičů, umí takovéto zapojení prakticky zrealizovat	- el. odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče - zapojených za sebou a vedle sebe - reostat jako dělič napětí - elektrická energie - práce a výkon elektrického proudu	M - odhady výpočtů, převody jednotek
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování nadměrného hluku na životní prostředí	- určí ve svém okolí zdroje zvuku - rozlišuje pojmy zvuk a hluk - pomocí appletu v smartphonu vyhodnotí závislost výšky tónu na frekvenci, posoudí intenzitu hluku a z otevřených zdrojů z internetu - vysvětlí, proč zvuk ke svému šíření potřebuje látkové prostředí - vysvětlí, že rychlost zvuku závisí na vlastnostech prostředí, kterým se zvuk šíří - na příkladu hromu a blesku porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu - popíše, jak přijímáme zvuk uchem - umí porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý - pro ochranu sluchu využívá všech svých poznatků, že hlasitost závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti od zdroje a citlivosti ucha	**Zvukové jevy** - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - ucho jako přijímač zvuku - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	Př - stavba ucha

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Fyzika**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech - vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru na animací nalezených na internetu - objasní vznik indukovaného proudu v cívce	- magnet - elektromagnet - působení magnet. pole na cívku - elektromagnet. indukce - elektromotor	
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčení cívky v magnet. poli - na grafickém modelu závislosti proudu na čase chápe pojem perioda a frekvence - pomocí čidel proudu a napětí připojených k počítači změří střídavý proud a napětí - objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie - určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace nahoru a dolů - popíše využití transformátoru v rozvodné el. síti	**Střídavý proud** - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a napětí - transformátory - rozvodná el. síť	
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- rozlišuje pojem vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností. K popisu podstaty jevů použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat. - objasní princip vedení el. proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů) - v elektrolytech (usměrněný pohyb volných iontů) - v polovodičích (usměrněný pohyb volných elektronů a děr)	- el. proud v kovových vodičích, kapalinách a plynech	Ch - elektrolýza

	- vysvětlí vznik el. oblouku a uvede příklad jeho praktického využití - popíše základní typy polovodičů	- Vedení el. proudu v polovodičích	
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů (pračka, žehlička, ...) - ukáže v zásuvce kolík a vysvětlí, proč je spojen s ochranným uzemněným nulovacím vodičem - uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti a čím mu lze předcházet - řídí se pravidly pro bezpečné zacházení s el. zařízeními - vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu el. proudem	- Bezpečné zacházení a el. zařízeními - el. spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem el. proudem	
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - porovná rychlost světla ve vakuu a v jiných prostředích - vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Měsíce a Slunce - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu	**Světelné jevy. Přímočaré šíření světla** - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a různých prostředích - fáze Měsíce - zatmění Měsíce a Slunce	Z – vesmír
	- popíše princip odrazu a lomu vlnění - objasní rozdíly mezi elektromagnetickým a mechanickým vlněním - uvede využití jednotlivých složek elmg. spektra v praktickém životě - ví, jak se lze proti nebezpečnému elmg. záření chránit	**Vlnění** - odraz, lom a ohyb vlnění - elektromagnetické (elmg.) vlny a záření, rozdělení elmg. spektra, zdroje záření	
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se bude světlo lámat ke kolmici či od kolmice	- využívá zákon odrazu světla k řešení problémů - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívající různé typy zrcadel - rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé - zobrazí předmět kulovým zrcadlem - uvede příklady využití kulových zrcadel - na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici a od kolmice - objasní zákon lomu -zobrazí předmět spojkou a rozptylkou	**Odraz světla. Zrcadla** - zákon odrazu světla - zrcadla v praxi **Lom světla.** - lom světla - optické vlastnosti oka - odraz světla	

	- objasní, že sluneční světlo je složeno ze sedmi spektrálních barev - popíše části oka a vysvětlí, jak se korigují základní zrakové vady pomocí čoček - vysvětlí užití čoček v optických přístrojích (dalekohled, mikroskop)		
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- popíše základní stavební částice atomu - uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnost - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše - na základě simulace z otevřených zdrojů na internetu vysvětlí princip funkce jaderného reaktoru - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - porovná výhody a nevýhody jaderné elektrárny oproti jiným způsobům získávání elektrické energie - popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	**Jaderná energie** - atom a jeho složení (proton, neutron, elektron) - el. náboj - atomové jádro - izotop, nuklid - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením	Ch - stavba atomu **EV** (Ekosystémy; Základní podmínky života)
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	- popíše, z čeho se skládá Sluneční soustava, popíše pohyby, které vykonávají planety se svými měsíci kolem Slunce	**Země a vesmír** - sluneční soustava	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Chemie patří mezi předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vede žáky k poznávání přírody na úrovni látek a jejich vzájemných reakcí. Podchycuje a rozvíjí zájem žáků o obor. Vede žáky k pochopení chemických jevů významných pro lidské zdraví, životní prostředí i pro hospodářství. Seznamuje žáky s označováním nebezpečných chemických látek a přípravků a se zásadami bezpečné práce s chemickými látkami. Učí žáky dodržovat pravidla práce v chemické laboratoři a seznamuje je s pravidly poskytování první pomoci při úrazu v laboratoři.

Předmět se realizuje na 2. stupni jako samostatný povinný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá částečně v odborné učebně chemie (nejméně jedna hodina týdně), která je dobře vybavena pro provádění demonstračních pokusů a pro provádění žákovských pokusů v rámci laboratorních prací. V každém ročníku provádí žáci 4 laboratorní práce. Při laboratorních pracích žáci pracují ve skupinách. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce v souladu s platnou legislativou. Žáci pracují na základě návodu, se kterým se předem seznámí a pod přímým vedením učitele. Žáci se řídí laboratorním řádem, který je vyvěšen v učebně. Částečně se předmět vyučuje v kmenových třídách.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Chemie využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- učíme žáky bezpečně pracovat s chemickými látkami a s vybavením laboratoře
- vedeme žáky k systematickému pozorování, ke správnému zaznamenání pozorování a k vyvozování správných závěrů na jeho základě
- vedeme žáky k vysvětlování jevů pozorovaných při chemických pokusech
- učíme žáky vyhledávat a využívat informace z tabulek
- umožňujeme žákům uvádění do souvislostí poznatky získané v chemii s poznatky získanými v jiných předmětech, především v matematice, fyzice a přírodopise
- vysvětlujeme souvislosti některých chemických reakcí s ději probíhajícími v životním prostředí a s ději ovlivňujícími lidské zdraví
- při laboratorních pracích učíme žáky provádět chemické pokusy na základě návodu a odborného vedení

Kompetence k řešení problémů:
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

- podněcujeme žáky k diskuzi o problémech každodenního života, životního prostředí a o globálních problémech a k navrhování jejich řešení v oblasti chemie
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů v tabulkách, v učebnici apod. - vedeme žáky k tomu, aby před započetím laboratorní práce stanovili hypotézu o průběhu a výsledcích pokusu, kterou ověří výsledkem pokusu, a aby kriticky hodnotili výsledky svých pokusů

Kompetence komunikativní:
- dbáme na to, aby se žák vyjadřoval souvisle a logicky správně
- učíme žáky znát vzorce jednoduchých anorganických a organických sloučenin, značky nejběžnějších prvků a popsat průběh reakce chemickou rovnicí

Kompetence sociální a personální:
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskuzi
- učíme žáky respektovat názory druhých

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami a pravidel laboratorního řádu
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí
- vysvětlujeme souvislosti některých ekologických problémů s učivem chemie
- učíme žáky správnému chování v krizových situacích (poskytnout první pomoc, přivolat lékaře)

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k bezpečnému zacházení s chemikáliemi a laboratorním vybavením
- seznamujeme žáky s pravidly poskytování první pomoci při úrazu v laboratoři
- vedeme žáky k tomu, aby při práci dbali na bezpečnost svou i svých spolužáků a aby při práci nepoškozovali vybavení učebny a neplýtvali chemikáliemi

Kompetence digitální:
- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi a efektivní komunikaci v digitálním prostředí;
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Chemie**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Charakterizuje látky podle jejich vlastností. Dostupné informace o vlastnostech a nebezpečnosti látek vyhledá v digitálním prostředí Pozná nebezpečnost látek podle piktogramů, řídí se pokyny H- a P- vět a zná pojem bezpečnostní list. Ovládá pravidla bezpečné práce v hodinách chemie a pravidla první pomoci při úrazu nebezpečnými látkami.	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** Úvod Vlastnosti látek Nebezpečné látky a přípravky Zásady bezpečné práce při hodinách chemie První pomoc	
Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Rozlišuje chemické látky, směsi stejnorodé a různé druhy směsí různorodých. Vypočítá příklady na složení roztoků dané hmotnostními procenty. Dokáže připravit roztok daného složení. Zná základní postupy rozdělování směsí, prakticky provede několik postupů v rámci laboratorních prací. Pozná různé druhy vody, jejich výskyt a použití.	**Směsi** Směsi – různorodé, stejnorodé, hmotnostní procenta Koncentrovanější a zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čištění odpadní vody, čistota vody, znečištění vody Vzduch – složení, znečištění ovzduší, ozónová vrstva	M – přímá úměra, procenta - výpočty složení směsí (%)
Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech.	Rozumí pojmu atom, molekula, prvek a sloučenina, ví, z čeho se skládají atomy a z čeho molekuly.	**Částicové složení látek a chemické prvky** Částicové složení látek – atomy,	F – stavba látek

Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	Zná základní vztahy v periodické tabulce a dokáže určit nebo odhadnout některé vlastnosti prvků podle jejich umístění v periodické tabulce. Rozpozná vybrané kovy a nekovy a zná některé jejich vlastnosti. Vytvoří digitální materiál o vybraném chemickém prvku nebo sloučenině. Osvojí si základní informace o jednotlivých základních typech chemické vazby a seznámí se s názvoslovím jednoduchých anorganických sloučenin.	molekuly, atomové jádro, elementární částice, elektronový obal Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin.	
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání.	Sestavuje, přečte a upraví jednoduchou chemickou rovnici. Uvádí příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání.	**Chemické reakce** Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice	-
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a bezkyslíkatých solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Popíše vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí u vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a bezkyslíkatých solí. Vysvětlí, co znamená stupnice pH a dokáže stanovovat kyselost nebo zásaditost roztoků univerzálním indikátorovým papírkem. Žák dovede uvést příklady uplatnění neutralizace v praxi.	**Anorganické sloučeniny** Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli bezkyslíkaté – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných bezkyslíkatých solí	Př – mineralogie, ekologie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Chemie**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Pozná nebezpečnost látek podle piktogramů, řídí se pokyny H- a P- vět a zná pojem bezpečnostní list. Dostupné informace o vlastnostech a nebezpečnosti látek vyhledá v digitálním prostředí Osvojí si pravidla bezpečné práce v hodinách chemie a pravidla první pomoci při úrazu nebezpečnými látkami.	**Bezpečnost práce v hodinách chemie** Nebezpečné látky a přípravky Zásady bezpečné práce při hodinách chemie První pomoc	
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	Popíše vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí u vybraných prakticky významných kyslíkatých solí. Vytvoří digitální materiál o vybrané soli.	**Soli kyslíkaté** Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí.	
Vypočítá složení roztoků.	Vypočítá příklady na složení roztoků dané látkovou koncentrací.	**Chemické výpočty** Látková koncentrace	M – úprava rovnic
Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Uvádí příklady prakticky důležitých chemických reakcí. Sestavuje, přečte a upraví chemickou rovnici, včetně rovnic redoxních reakcí a některých reakcí organických látek. Osvojí si základní poznatky z reakční kinetiky a termodynamiky a aplikuje je v praxi zejména při předcházení jejich nebezpečnému průběhu. Ví, jak se má chovat v případě požáru.	**Redoxní reakce, Chemické výpočty, Rychlost chemických reakcí, Organická chemie** Látkové množství, molární hmotnost Reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Zhodnotí užívání fosilních paliv a	Napíše vzorce nejjednodušších uhlovodíků, zná jejich vlastnosti, praktické využití a jejich zdroje. Vysvětlí význam fosilních surovin jako	**Organické sloučeniny** Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	**Př -** fotosyntéza - trávicí soustava - ekologie **Z** – globální problémy

vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	zdroje energie i jako suroviny pro získávání uhlovodíků a výrobu umělých hmot. Je si vědom, že fosilní suroviny jsou surovinami vyčerpatelnými a zná dopad spalování fosilních paliv na životní prostředí. Dokáže navrhnout alternativní zdroje energie. Na základě digitálních dat sestaví tabulku a graf zastoupení jednotlivých zdrojů energií Zná vzorce, vlastnosti, použití a zdroje některých vybraných derivátů uhlovodíků. V digitálním prostředí vyhledá klíčové informace o významu některých derivátů uhlovodíků Uvede příklady zdrojů bílkovin, cukrů, tuků a vitamínů.	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Ví, jak se chovat v případě požáru. Popíše výrobu některých v praxi používaných látek. U některých v praxi používaných látek vysvětlí účinky na životní prostředí a na zdraví člověka.	**Chemie a společnost** Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy, insekticidy Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	**Př** – ekologie **Z –** globální problémy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodopis

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vyučovací předmět podporuje u žáků vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí žáky aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně, v 7. ročníku je časová dotace navýšena o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Předmět přírodopis je vyučován v odborné učebně i běžných třídách.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Přírodopis využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- dbáme na správné používání odborné terminologie
- umožňujeme žákům samostatné pozorování
- ukazujeme žákům možné způsoby porovnávání získaných informací a nalézání souvislostí mezi nimi

Kompetence k řešení problémů:
- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje použití více postupů
- do vyučování zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní:
- práci ve skupinách zakládáme na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme žákům prezentaci vlastní práce, samostatné zhodnocení výsledků práce
- učíme žáky správně reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální:
- využíváme skupinového vyučování

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k jejich pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami.
- úkoly zadáváme tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Přírodopis**
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozliší projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organizmů. Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Objasní na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Orientuje se v přehledu vývoje organizmů a rozliší základní projevy a podmínky života. Má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích. Pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka. Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií. Dokáže uvést příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvádí řadu příkladů významu virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	**Obecná biologie a genetika** **Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam:** výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života, orientuje se v přehledu vývoje organismů. **Základní struktura života –** buňky, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné D**ědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti **Viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití	**EV** – (Ekosystémy; Základní podmínky života)
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	**Houby** houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami **Lišejníky –** výskyt a význam **Biologie živočichů - prvoci a**	

Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců bezobratlých a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Porovná jednotlivé skupiny bezobratlých, zařazuje bezobratlé živočichy do taxonomických skupin. Všímá si způsobu života bezobratlých, vysvětlí jejich přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam bezobratlých v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady prevence a bezpečného chování ve styku s bezobratlými (parazitičtí ploštěnci a hlísti, klíště obecné).	**bezobratlí** **Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy a rozmnožování **Vývoj, vývin a systém** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci **Projevy chování bezobratlých** **Rozšíření, význam a ochrana** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy.	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětlí princip základních fyziologických procesů – fotosyntézy	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Uvádí příklady potravních řetězců v různých ekosystémech. Vysvětlí význam sluneční energie jako zdroje energie.	**Základy ekologie** **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému **Fyziologie rostlin - fotosyntéza**	**EV** – (Ekosystémy; Základní podmínky života) .
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu. Ovládá základní pravidla pro práci s mikroskopem, dokáže připravit jednoduchý	**Praktické poznávání přírody** Práce s lupou a mikroskopem, (případně dalekohledem), zjednodušenými určovacími klíči a	

	mikroskopický preparát. Zhotovuje nákresy pozorovaných objektů. Pracuje s materiály ze školní sbírky. S využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci organismů určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny a živočichy.	atlasy, příprava jednoduchých mikroskopických preparátů, zhotovování nákresů pozorovaných objektů. Práce s mobilními aplikacemi a on-line určcími klíči při určování rostlin a živočichů a procvičování učiva.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce. Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	**Biologie živočichů – strunatci** **Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organizmy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování **Vývoj, vývin a systém strunatců** (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) **Rozšíření, význam a ochrana** - hospodářsky významné druhy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva **Projevy chování živočichů**	
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Vysvětlí princip základních fyziologických	Orientuje se ve stavbě rostlinného těla od buněk přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Popíše vnitřní a vnější stavbu rostlinných orgánů a zná jejich funkce.	**Biologie rostlin** **Anatomie a morfologie rostlin** –stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	

procesů a jejich využití při pěstování rostlin. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a pozná některé jejich význačné zástupce. Uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování.	**Fyziologie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování. **Systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců. **Význam rostlin a jejich ochrana**	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Uvádí příklady rostlin a strunatců typických pro dané ekosystémy.	**Základy ekologie** Vztahy mezi organizmy a prostředím	**EV** (Ekosystémy; Základní podmínky života)
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu. S využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci organismů určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny a živočichy.	**Praktické poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek Pozorování trvalých preparátů. Práce s přírodninami. Práce s mobilními aplikacemi a on-line určcími klíči při určování rostlin a živočichů a procvičování učiva.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Přírodopis**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Rozliší projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	**Systém strunatců** (savci).	**EV** (Ekosystémy) **EV** (Základní podmínky života)
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Získávání informací pomocí digitálních technologií. Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. Určí polohu, stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav a vysvětlí vztahy mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami. Pomocí digitálních technologií získává informace o funkci orgánových soustav a metabolických procesech v lidském těle. Popíše vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří. Rozeznává příčiny a příznaky běžných nemocí, řídí se zásadami prevence těchto chorob a ví, jak si počínat při jejich léčení.	**Biologie člověka** **Fylogeneze a ontogeneze člověka** Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. **Anatomie a fyziologie –** stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy: opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, nervová, smyslová, hormonální, rozmnožovací Popíše vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, rozmnožování člověka. **Nemoci, úrazy a prevence –** příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení	

Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	Osvojuje si základní znalosti o genetice. Uvádí příklady projevů dědičnosti v praktickém životě.	běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie **Obecná biologie a genetika** **Dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Určuje zástupce našich savců. Pozorováním získává poznatky o fyziologii člověka.	**Praktické poznávání přírody** Určování našich savců. Pozorování trvalých preparátů. Pozorování některých fyziologických funkcí člověka.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
		Neživá příroda **Vznik a stavba Země -** vznik a stavba Země	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Určí podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny.	**Nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. Vysvětlí děje, jimiž se jedna hornina může přeměňovat v jiné. Zná koloběh vody v přírodě.	**Vnější a vnitřní geologické děje -** příčiny a důsledky	
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	**Půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy, pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace **Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoji různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími projevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i na ochranu před nimi.	Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **Mimořádné události způsobené přírodními vlivy**	

		– příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Získávání informací pomocí digitálních technologií.	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Objasní vztah mezi živou a neživou složkou ekosystému, objasní základní princip některého ekosystému. Objasní vztahy mezi organismy v daném ekosystému, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu.	**Základy ekologie** **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému **Ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území Data a mapové portály o kvalitě životního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu.	**EV** (Ekosystémy; Základní podmínky života) **MuV** (Multikulturalita)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

A . Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka směřuje k pochopení zákonitostí v přírodní sféře Země a jejího vlivu na přírodu a lidskou činnost. Část výuky se realizuje formou exkurzí příp. terénních cvičení.

Výuka je zaměřena na poznání Země jako komplexu přírodních a společenských entit. Žáci jsou postupně seznamováni s jednotlivými entitami a vztahy mezi nimi. Poznávají jednotlivé přírodní krajiny, státy a regiony světa. Dokážou se orientovat na mapě světa a výše zmíněné složky přírodní a společenské sféry Země konkrétně lokalizovat.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 6 hodin v průběhu studia na 2. stupni. V 6. a 7. třídě je časová dotace po 2 hod. V 8. a 9. třídě je to 1 hodina. Výuka probíhá většinou v multimediálních učebnách vybavených dataprojektorem, ozvučením případně interaktivní tabulí.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Zeměpis využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyti postupy:

K výuce využíváme počítačovou učebnu, kde mají žáci možnost využívat různé informační zdroje - kromě počítačů a internetu, i zde umístněné tradiční zdroje zeměpisných informací tzn. atlasy, encyklopedie apod. Žáci pracují s pracovními sešity, případně pracovními listy.

Žákům zadáváme úkoly a projekty, které následně prezentují před spolužáky. Důraz při prezentování je od 7. třídy klademe na využití multimediální a počítačové techniky dostupné žákům na naší škole. Některé z projektů žáci vypracovávají v hodinách předmětu Informatika.

Kompetence k učení

- při zpracování projektů žákům umožňujeme samostatně či ve spolupráci s ostatními kriticky vyhodnocovat a posuzovat věrohodnost informací z různých zdrojů.
- při výuce polohopisu jednotlivých regionů vedeme žáky k plánování učení, které vede k osvojení a získání daných vědomostí

Kompetence k řešení problémů

- při vypracovávání jednotlivých úkolů, týkajících se např. konkrétního regionu, umožňujeme žákům používání různých postupů.
- úkoly formulujeme a průběh hodiny vedeme tak, aby žáci docházeli k závěrům sami.

Kompetence sociální a personální

- zadání a úkoly zadáváme diferencovaně s ohledem na individuální možnosti žáků. Při zpracování jednotlivých témat pověřujeme žáky různými úkoly, které jsou navzájem propojeny. Bez výstupu od spolužáků se nelze dostat k cíli. Žáky tak vedeme ke vzájemné spolupráci a přijetí zodpovědnosti za svoje výsledky.
- oceňujeme pokroky žáků a jejich svědomitou práci oceňujeme známkami za práci v hodině. Důraz klademe na pozitivní motivaci a každému z žáků umožňujeme zažít pocit osobního úspěchu.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy.
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi.
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Zeměpis**
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- zná poloměr Země a délku rovníku, - pojmenovává důsledky pohybů Země, tzn. střídání ročních období, střídání dne a noci a existenci časových pásem - poznává souvislost mezi sklonem zemské osy a rozdílnou délkou dne a noci v závislosti od zeměpisné šířky	Postavení Země ve vesmíru Tvar a pohyby planety Země; Měsíc ***září***	
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů -používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- používá měřítko mapy, s důrazem na grafické - s pomocí legendy dokáže popsat základní geografické charakteristiky daného území nebo objektu - vhodně volí mezi sloupcovým a výsečovým grafem pro vyjádření jednotlivých charakteristik - ze zadaných hodnot zeměpisné délky a šířky určí polohu objektů na mapě světa	Globus, mapa, atlas - tematické mapy, měřítko mapy, legenda, rejstřík, mapy menších měřítek (turistické mapy 1 : 50 000) Určování zeměpisné polohy (šířka a délka) ***říjen***	M - pojem, měřítko mapy
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- určuje příčiny vulkanických jevů a popisuje souvislost mezi nimi a rozdělení zemské kůry na litosférické desky - rozděluje pohoří podle způsobu vzniku - porovnává množství jednotlivých plynů v atmosféře - znázorňuje schéma obecné cirkulace vzduchu	**Litosféra** Pevninské tvary zemského povrchu, dno oceánu, činnost geologických sil vnitřních (sopečná činnost, zemětřesení, horotvorné pochody) a vnějších (zvětrávání) **Atmosféra** Počasí a podnebí Meteorologické jevy, tlak	

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- porovnává podíl celkového objemu vody v jednotlivých částech hydrosféry (oceán, ledovce...) - rozlišuje charakteristiky povrchových a podpovrchových vod na Zemi - rozlišuje základní půdní typy a druhy a závislost jejich rozšíření na klimatických poměrech - vyjmenovává jednotlivé přírodní typy krajin a dokáže k nim přiřadit živočišné a rostlinné druhy - vyjadřuje vztah mezi typy krajin klimatickými podmínkami a zeměpisnou šířkou	vzduchu, vítr (pasáty a monzuny) Teplotní pásy Ochrana ovzduší, celkový oběh vzduchu v atmosféře ***listopad*** **Hydrosféra** Oběh vody, voda ve světovém oceánu, její vlastnosti, důsledky znečištění Voda na pevnině, říční síť a povodí, nádrže, sníh a ledovce, voda podpovrchová, ochrana vod ***prosinec*** **Pedosféra** Složení půd, druhy a typy půd, eroze, ochrana půd, využití půd pro zemědělství **Biosféra** Význam slunečního záření - přírodní krajiny na Zemi ***leden*** **Typy přírodních krajin** (tropické lesy, savany, pouště, subtropy, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární krajina) Výškové stupně v krajině ***únor-březen***	**EV** (Ekosystémy; Základní podmínky života)
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- čte z turistické mapy (měřítko 1 : 50 000)	terénní exkurze ***duben***	

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- měří přibližnou vzdálenost mezi dvěma body - orientuje mapu s pomocí buzoly - odhaduje profil tratě na základě sledu vrstevnic		
- přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, vybraných makroregionů světa (Afrika - severní, západní, východní a jižní, Austrálie, Oceánie, Antarktida) a vybraných (modelových) států (Egypt, JAR, Keňa) - vysvětluje příčiny chudoby v afrických státech - zdůrazňuje rozpor mezi nerostným bohatstvím a ekonomickou situací v řadě afrických států - hodnotí hospodářskou úroveň Austrálie a Nového Zélandu - zvažuje, jaké změny v regionech Afriky, v Austrálii a Oceánii nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - chápe vliv koloniální minulosti afrických zemí a Austrálie a Nového Zélandu - využívá vybraný informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států Afriky, Austrálie a Oceánie	**Afrika** Poloha, rozloha, reliéf, členitost, podnebí, vodstvo, biota, regiony **Austrálie a Oceánie** Poloha, rozloha, reliéf, členitost, podnebí, vodstvo, biota, regiony **Antarktida a oceány** ***duben – červen*** používá digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Zeměpis**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregion Ameriky podle zvolených kritérií (hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele, jazykové oblasti), srovnává její postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, makroregionu Ameriky (Severní Amerika, Střední Amerika, Karibik, Jižní Amerika) a vybraných (modelových) států (USA, Kanada, Mexiko, Argentina, Brazílie) - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	**Amerika** Všeobecná charakteristika Kanada, USA Mexiko a Střední Amerika Brazílie, Argentina a Jižní Amerika ***září-listopad***	D – osídlování Ameriky, otrokářství **EV** (Ekosystémy) **MuV** (Multikulturalita)
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregion Asie podle zvolených kritérií (náboženství, rasy, hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele, zásoby nerostných surovin), srovnává její postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionu Asie (jihozápadní Asie, východní Asie, jihovýchodní Asie, jižní Asie, střední Asie, Rusko) a vybraných (modelových) států (Japonsko, Čína, Rusko)	**Asie** Všeobecná charakteristika Jihozápadní Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie Čína Japonsko Střední Asie ***listopad-leden*** **Rusko** Státní zřízení a přírodní poměry Lidé a hospodářství	Inf - tvorba prezentací a práce s internetovými zdroji

	- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (izraelsko-arabský konflikt – zdroj islámského terorismu, korejský problém, komunistické režimy v Číně a Severní Koreji, problematika jaderného zbrojení)	***únor***	
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregion Evropy podle zvolených kritérií (hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele, členství v EU, zeměpisná poloha), srovnává její postavení - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých makroregionu Evropy (jižní Evropa, severní Evropa, západní Evropa, střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa) a jednotlivých států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (balkánské války, rozdělení do bloků z dob studené války) - využívá vybraný informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států Ameriky, Asie a Evropy	**Evropa** Všeobecná charakteristika **Jižní Evropa** Itálie, Řecko Španělsko, Portugalsko ***duben*** **Severní Evropa** Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko, Island Pobaltí ***březen*** **Západní Evropa** Velká Británie a Irsko Francie Benelux ***březen*** **Střední Evropa** Německo Rakousko a Švýcarsko Slovensko, Polsko a Maďarsko ***květen*** **Jihovýchodní Evropa** Rumunsko, Bulharsko Bývalá Jugoslávie + Albánie **Východní Evropa** ***červen*** používá digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)

		prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Zeměpis**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje - srovnává počet obyvatel, rozlohu a hustotu zalidnění s ostatními evropskými zeměmi - vymezuje přibližnou matematickou polohu ČR - zařazuje ČR do konkrétní klimatické oblasti (mírný pás - přechod mezi pevninským a kontinentálním typem) - vyjmenovává místa známá klimatickými extrémy - na mapě Evropy najde moře, do úmoří kterých patří území ČR - na mapě ČR ukáže hlavní řeky tvořící říční síť ČR - lokalizuje oblasti s úrodnými půdami - vyjmenuje a na mapě ČR ukáže národní parky, vybrané chráněné krajinné oblasti na severní a střední Moravě a území s nejhorším stavem životního prostředí (průmyslové oblasti, velká města)	**Fyzická geografie ČR** Geologický vývoj a stavba Povrch Nerostné suroviny Podnebí Vodstvo Půdy Biota Ochrana a stav životního prostředí ***září-listopad***	**EV** (Ekosystémy; Základní podmínky života) **VMEGS** (Jsme Evropané) Př - chráněná území, biota, geologické poměry a nerostné suroviny Inf - práce s různými zdroji informací (atlas, internet, ...)
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje,	- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský	**Socioekonomické poměry ČR** Obyvatelstvo, socioekonomické	**MuV** (Multikulturalita)

lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - zdůvodní současný stav obyvatelstva v ČR (národnostní menšiny, náboženství, ...) - zdůvodní současný stav průmyslu a ekonomiky v ČR - vymezí na mapě hlavní průmyslové oblasti a centra jednotlivých průmyslových odvětví - vyjmenuje lázně typu A v ČR, poutní místa a památky UNESCO - na mapě ČR vymezí nejvýznamnější zemědělské oblasti v ČR	změny Sídla ***listopad-prosinec*** **Průmysl** Hospodářský vývoj Těžební a energetický průmysl Hutní průmysl Strojírenský průmysl Chemický průmysl Průmysl stavebních hmot, porcelánu, skla a keramiky Spotřební průmysl Potravinářský průmysl ***leden*** **Zemědělství a 3. sektor** Zemědělské oblasti Lesní a vodní hospodářství Doprava a spoje Cestovní ruch a rekreace ***únor***	D - vývoj počtu obyvatel, průmyslová revoluce, důsledky 2. sv. a studené války
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky - přiřadí ke krajům nejvýznamnější řeky, pohoří a sníženiny - srovnává kraje z hlediska různých kritérií (rozloha, počet obyvatel, průměrná mzda, nezaměstnanost apod.) - přiřazuje bývalá okresní města k jednotlivým krajům a určuje jejich přibližnou polohu na mapě - přiřadí ke krajům kulturní památky a přírodní zajímavosti - využívá vybraný informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik krajů ČR	**Kraje ČR** Praha Střední Čechy Plzeňský kraj Českobudějovický kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Vysočina Jihomoravský kraj ***březen-červen*** Používá digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v	Inf - vytvoření prezentací krajů

		geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: **Zeměpis**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - přiřadí ke krajům nejvýznamnější řeky, pohoří a sníženiny - srovnává kraje z hlediska různých kritérií (rozloha, počet obyvatel, průměrná mzda, nezaměstnanost apod.) - přiřazuje bývalá okresní města k jednotlivým krajům a určuje jejich přibližnou polohu na mapě - přiřadí ke krajům kulturní památky a přírodní zajímavosti	**Kraje ČR** Moravskoslezský kraj Zlínský kraj ***září***	
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - na základě dostupných materiálů popisuje místní region strukturou Hettnerova schématu: Geologické poměry Klima, vodstvo, půdy, biota Obyvatelstvo	**Olomoucký kraj a místní region** ***říjen***	**MuV** (Etnický původ)
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	**Obyvatelstvo** Světové obyvatelstvo	**MuV** (Etnický původ)

- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- určí hlavní rasy a dokáže lokalizovat oblasti vzniku a rozšíření lidských ras - určí hlavní světová náboženství a dokáže lokalizovat oblasti vzniku a rozšíření náboženství - určí hlavní evropské jazykové skupiny a přiřadí jednotlivé jazyky k těmto skupinám - vyhledá a lokalizuje hlavní světové aglomerace	Rasy, národy, jazyky a náboženství Lidská sídla ***listopad***	
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění vlivů na životní prostředí	- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - vyjmenuje největší zdroje znečištění oceánů a světových zásob pitné vody - popíše rizika spojená s kácením deštných pralesů a jeho souvislost s globálním oteplováním - vyhledá na mapě světa nejvýznamnější naleziště nerostných surovin (především ropy) - vyhledá na mapě světa největší přístavy a letiště - určí oblasti s rozvinutým cestovním ruchem a oblasti s vysokým, ale nevyužitým potenciálem	**Hospodářství** Rybolov, vodní a lesní hospodářství Průmysl Doprava a spoje Služby Cestovní ruch ***prosinec-březen***	

- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - vyjmenuje příklady nezávislých států a závislých území, k závislým územím dokáže přiřadit „domovský stát“ - určí příklady států vnitrozemských, přímořských, ostrovních a souostrovních - určí příklady umělých a přírodních hranic	**Politický zeměpis** Nezávislé státy a závislá území Hranice a poloha státu Mezinárodní organizace ***duben-květen***	**VDO** (Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- ČR přiřazuje k jednotlivým integračním seskupením (NATO, EU, OSN)		**VMEGS** (Jsme Evropané)
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- lokalizuje oblasti s vyšším rizikem přírodních katastrof a objasní jejich možné příčiny	**Globální problémy** Přírodní katastrofy Přelidnění nerovnoměrné rozdělení bohatství	**EV** (Základní podmínky života)
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- lokalizuje světové regiony s vysokou mírou přelidnění a chudoby a s nimi spojenými problémy (hladomory, nemoci – např. AIDS v subsaharské Africe) - popíše problematiku vzniku terorismu (s důrazem na islámský) - lokalizuje regiony s častým výskytem válečných konfliktů - vyjmenuje oblasti s aktuálními válečnými konflikty - využívá vybraný informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných hospodářských, demografických a politických charakteristik z globálního pohledu	Násilí a terorismus Globalizace ***červen*** Používá digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka k porozumění, vnímání a využívání hudby jako svébytného prostředku komunikace. Podněcuje, rozvíjí, obohacuje a kultivuje žákovo estetické vnímání a prožívání světa. Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti se vzájemně propojují, doplňují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj hlasový projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje, jejich využití při hudební reprodukci a produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je vnímání hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejich žánrových, stylových a funkčních podobách. Učí se hudbu analyzovat, vnímat, chápat.

Předmět hudební výchova se realizuje ve vzdělávací oblasti Umění a kultura jako povinný předmět. Je členěn do tří fází:

1. – 3. ročník - období her
4. – 6. ročník - období manipulace s hudebním materiálem
8. – 9. ročník - období vhledů do hudby a jejich společenských funkcí.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících (mimo 7. ročník) s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Výuka hudební výchovy je uskutečňována nejčastěji v kmenových třídách. Pro oba stupně jsou pravidelně zařazovány hudebně vzdělávací koncerty i programy městských i regionálních kulturních zařízení. K dispozici je i školní knihovna a počítačová učebna.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na smysl a cíl učení
- vedeme žáka k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení výsledků vlastního učení

Kompetence k řešení problémů:
- umožňujeme žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- vedeme je k využívání získaných vědomostí a dovedností

Kompetence komunikativní:
- poskytujeme žákům prostor pro využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme je k porozumění různým typům záznamů, textů, zvuků a jiným informačním a komunikačním prostředků

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů
  pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
Období: 1.
Ročník: **1.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
zpívá v jednohlase	podle svých dispozic zpívá v jednohlase, získává základní pěvecké návyky, dodržuje zásady hlasové hygieny	osvojování nových písní zásady hlasové hygieny dechová cvičení vokální činnosti intonační cvičení	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy	hudební rytmus (rytmická ozvěna)	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá technicky správně Orffovy a rytmické nástroje	instrumentální činnosti Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu -pochod, tanec, doprovází zpěv hrou na tělo	hudebně pohybové činnosti (pohybové hry a tanec)	

rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje kvalitu tónů (hloubka a délka tónů)	poslechové činnosti	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozliší hudební nástroje	kvalita a vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška) hudební nástroje	
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější	hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nebo vytvořené v hudebních aplikacích	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Období: 1.
Ročník: **2.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zpívá podle individuálních možností čistě a rytmicky správně s doprovodem i bez doprovodu	vokální činnosti (sólový zpěv) osvojování nových písní – umělých a lidových (nářečí v písni) zásady hlasové hygieny dechová cvičení intonační cvičení	**MuV** (Kulturní diference)
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	vytleská rytmus, doprovází hrou na rytmické nástroje	hudební rytmus rytmizace textu a říkadel	

využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	vhodně používá rytmické nástroje k doprovodné hře	instrumentální cvičení a improvizace Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	melodii ztvární tancem (mazurka - ve dvojicích)	hudebně pohybové činnosti (pohybové hry a tanec – mazurka, pochod)	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozpozná melodii klesající, stoupající, rychlou a pomalou rozlišuje dynamické změny melodie (ukolébavka, pochod)	pohyb melodie dynamika	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	pozná některé hudební nástroje v proudu znějící hudby	hudební nástroje dělení hudebních nástrojů	
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	z nabízených způsobů doprovodů vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem	hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Období: 1.
Ročník: **3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
zpívá v jednohlase	zpívá s doprovodem i bez doprovodu, zpívá kánon - ve skupině, rozezpívávání	vokální činnosti sólový zpěv nácvik vícehlasého zpěvu - kánon osvojování lidových a umělých písní zásady hlasové hygieny dechová cvičení intonační cvičení	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	vytleská rytmus, doprovází hrou na rytmické nástroje zpěv svůj nebo svých spolužáků taktuje 2/4 a 3/4 rytmus, rozliší rytmy	rytmická cvičení, rytmizace textu a říkadel rytmy 2/4, 3/4	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	vhodně používá rytmické nástroje k doprovodné hře	instrumentální cvičení a improvizace Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vyjádří pohybem tempo, dynamiku, provádí taneční hry se zpěvem	hudebně pohybové činnosti (pohybové hry a tanec) pohybová improvizace	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozpozná melodii	kvalita tónů – délka, síla, výška	

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, seznámí se s novými hudebními nástroji	poslechové činnosti hudební nástroje základní hudební formy vokální a instrumentální skladba hlas ženský, mužský dětský	
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje	různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou), samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá sólově i sborově	vokální činnosti osvojování nových písní lidových a umělých hymna	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	propojí vlastní pohyb hudbou doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje zapíše melodii pomocí jednoduchého grafického vyjádření	instrumentální cvičení a improvizace nota, délka noty, linka, houslový klíč	
využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	technicky správně a rytmicky použije nástroje Orffova instrumentáře	Orffovy nástroje hudební doprovod přečte a vytleská rytmické schéma	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná jednoduchou formu písně, skladby	základní hudební formy.	
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	vytváří a hraje jednoduché předehry, mezihry a dohry	realizace 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	uvede základní informace o skladateli poslouchané hudby, seznámení s hudebními nástroji, rozliší durovou a mollovou hudební	poslechové činnosti hudební výrazové prostředky hudební nástroje odlišování durových a	

	ukázku správně taktuje v 2/4 a 3/4 rytmu rozliší předehru, mezihru a dohru skladby, písně	mollových tónů hudební skladatelé	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	improvizuje při tanci	hudebně pohybové činnosti (pohybové hry a tanec – polka) pohybová improvizace	
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku	hudební hry pomocí aplikace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
Období: 2.
Ročník: **5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá rozšiřuje hlasový rozsah	vokální činnosti osvojování nových písní hymna rozšiřování hlasového rozsahu	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientuje se v notovém zápisu, realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu dobře zapíše melodii pomocí jednoduchého grafického vyjádření	vlastní notový záznam, notové písmo stupnice c dur přečte a vytleská rytmické schéma realizace 2/4, 3/4 a 4/4	

		taktu	
využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	technicky správně a rytmicky použije nástroje Orffova instrumentáře	instrumentální cvičení a improvizace Orffovy nástroje hudební doprovod	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná hudební formu	hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace)	
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	využije předehru, mezihru, dohru k vlastní improvizaci	dovedností získané z nižších ročníků	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	rozpozná v proudu znějící hudby tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny, seznámení s hudebními nástroji	poslechové činnosti hudební skladatelé rozlišování hudby vokální a instrumentální hudební nástroje	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	ztvárňuje hudbu pohybem, taneční kroky	hudebně pohybové činnosti (pohybové hry a tanec – valčík, společenský tance) pohybová improvizace	
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod.	hudební hry pomocí aplikace, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Období: 3.
Ročník: **6.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Dovede vyjádřit hudební představy pomocí intonačního a rytmického cítění. Rozšiřuje svůj hlasový rozsah, vnímá svůj vlastní vokální projev a projev ostatních.	Jak funguje hudba Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, tempo, dynamika, harmonie Tempo ve spojení s charakterem písně Dynamika v písni	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, v jednohlase i vícehlase.	Uplatňuje své pěvecké dovednosti získané na 1. stupni a seznamuje se se zásadami hlasové hygieny. Využívá notového záznamu jako opory při zpěvu jednoduché písně.	Lidové písně Zpíváme v lidovém dvojhlasu Kánon Texty písní O lidském hlase Mutace Zásady hlasové hygieny	**MeV** (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb. Vytváří jednoduché doprovody. Provádí jednoduché hudební improvizace.	Samostatně vytváří jednoduché předehry. Seznamuje se s jednodílnou písňovou formou.	Akord – terciová stavba Píseň a její hudební forma Předvětí a závětí Osvojování umělých písní 19. a 20. stol.	
Orientuje se v zápise písní, tyto písně a skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.	Rozpoznává písně a skladby taneční, pochodové, pracovní, ukolébavky… Zkoumá hudebně výrazové prostředky – melodie, rytmus, hudební forma	Lidová píseň – její vznik, funkce, využití Poslech – hudba cizích národů	**MuV** (Multikulturalita)
Rozpozná některé druhy z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané.	Využívá rytmické základy, dokáže se orientovat ve 2/4,3/4, 4/4 taktu. Samostatně dovede ztvárnit vlastní pohyb.	Hudba a tanec Balet, výrazový tanec Pantomima	
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako	Samostatně vnímá hudební skladbu a dovede rozpoznat hudební výrazové	Základní orientace v hudebních dílech skladatelů naší i světové	**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá)

k logicky utvářenému celku.	prostředky.	hudby Osobnosti světové hudby	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	Vnímá hudební dílo a dovede ho slohově a stylově zařadit. Dokáže se o hudbě slovně vyjádřit – prožitky, pocity.	Poslech ve třídě, návštěva koncertů různých stylů a žánrů Uvědomování si jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Dovede hovořit o hudbě v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, rozvíjí specifické cítění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu. Dokáže nalézt vazby mezi druhy umění.	Poslech skladeb, jejich výtvarné ztvárnění, znázornění vlastních pocitů pomocí kresby.	

.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Období: 3.
Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Vyjadřuje své hudební představy pomocí intonačního a rytmického cítění. Rozšiřuje svůj hlasový rozsah, vnímá vlastní vokální projev a projev ostatních.	Stupnice, tónina Orientace na stupnici	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně v jednohlase i vícehlase.	Uplatňuje své pěvecké dovednosti, rytmické cítění.	Jazz – polorytmus, riffy	
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy. Vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební	Samostatně vytváří jednoduché předehry.	Intonační a rytmické zpracování písní	

improvizace.			
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů.	Rozpoznává písně a skladby taneční, pochodové, pracovní, ukolébavky … Zkoumá hudebně výrazové prostředky.	Přípravné období jazzu – ukolébavky, pracovní písně Blues, spirituály	
Rozpozná některé druhy tanců různých stylových období.	Využívá rytmické základy, orientuje se ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	Swing, rock and roll, country Hudba a tanec Balet, výrazový tanec Pantomima Lidový tanec, společenské tance	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické prvky, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Samostatně vnímá hudební skladbu a rozpozná hudební výrazové prostředky.	Základní orientace v hudebních dílech Artificiální a nonartificiální hudba Gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	Vnímá hudební dílo a dovede ho slohově a stylově zařadit. Dokáže se o hudbě slovně vyjádřit – prožitky, pocity.	70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě Muzikál	**MeV** (Vnímání autora mediálních sdělení
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Hovoří o hudbě v kontextu s jinými hudebními díly, rozvíjí specifické cítění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu. Nalézá vazby mezi druhy umění.	Směry v hudbě 2. pol. 20. stol.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Dovede vyjádřit hudební představy pomocí intonačního a rytmického cítění. Rozšiřuje svůj hlasový rozsah, vnímá svůj vlastní vokální projev a projev ostatních.	Rytmus, metrum, tempo Jazz a swing v české hudbě	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, v jednohlase i vícehlase.	Uplatňuje své pěvecké dovednosti, dbá na zásady hlasové hygieny. Využívá notového záznamu jako opory při zpěvu jednoduché písně.	Trampská píseň	
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy. Vytváří jednoduché doprovody. Provádí jednoduché hudební improvizace.	Chápe funkci hudebního díla vzhledem k životu jedince i společnosti.	Pramínek vlasů – rytmické a intonační zpracování 50. a 60. léta – divadla malých forem	
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů.	Rozpoznává písně a skladby taneční, pochodové, pracovní, ukolébavky… Zkoumá hudebně výrazové prostředky – melodie, rytmus	Jazz, trampská hudba, big beat, 70. a 80. léta	
Rozpozná některé druhy z tanců různých stylových období.	Samostatně dovede ztvárnit vlastní pohyb.	Moderní populární hudba Artificiální hudba	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické prvky, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Samostatně vnímá hudební skladbu a dovede rozpoznat hudební výrazové prostředky.	Základní orientace v hudebních dílech skladatelů naší i světové hudby Základní orientace v hudebních dílech – symfonie, sonáta, koncert Skladatelské osobnosti, jejich skladatelské techniky a tvůrčí vášeň	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí	Vnímá hudební dílo a dovede ho slohově a stylově zařadit.	Renesance, baroko, klasicismus, romantismus	

slyšenou hudbu do stylového období.	Dokáže se o hudbě slovně vyjádřit – prožitky, pocity.	Poslech a rozbor symfonické básně – B. Smetana: Má vlast	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Dovede hovořit o hudbě v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, rozvíjí specifické cítění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu. Dokáže nalézt vazby mezi druhy umění.	Světová moderní hudba 90. let	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je výrazně zaměřena na tvůrčí činnosti, jimiž se učivo realizuje tak, aby byla propojena vlastní tvorba, vnímání a interpretace. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci slouží vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace (např. tvorba plakátu, PF i za použití digitálních technologií).

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových a neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění a děl dalších obrazových médií. Ve vztahu k učivu jsou do vzdělávacího obsahu integrovány tematické okruhy všech průřezových témat.

Předmět výtvarná výchova se realizuje ve vzdělávací oblasti Umění a kultura jako povinný předmět. Časová dotace na 1. stupni je 7 vyučovacích hodin týdně. V 1. až 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Časová dotace na 2. stupni je 6 vyučovacích hodin týdně. V 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Výuka na prvním stupni je nejčastěji realizována v kmenových třídách, na 2. stupni pak v učebně výtvarné výchovy. Na obou stupních je využívána počítačová učebna a knihovna. Pravidelně jsou zařazovány vzdělávací programy galerie a městského kulturního centra.

B.Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:

- učíme vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využít v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí porovnáváním
různých druhů vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- porovnáváme různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení

- vřazujeme poznatky ze světa výtvarného umění do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči, čímž vytváříme komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat z nich závěry
- vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů z okolí a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření vlastních zážitků
- vedeme žáky k posouzení vlastního výtvarného vyjádření

Kompetence k řešení problémů:
- vedeme k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků, postupů a technik
- pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu
- umožňujeme žákům vysvětlování a obhajování vlastního pojetí výtvarného úkolu
- učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat a argumentovat
- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojici i ve skupině
- dbáme na vytváření pravidel práce v týmu
- učíme žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení názoru
- učíme přijímat kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské:
- učíme žáky vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost, přijímat je jako další z mnoha možností
- dbáme na respektování našich tradic a kulturního dědictví
- podporujeme žáky v aktivním zapojování do kulturního dění

Kompetence pracovní:
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovny výtvarné výchovy
- vytváříme možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Kompetence digitální:
- vedeme k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků, postupů a technik za pomocí PC, tabletů
- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých
  postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 1.
Ročník: **1.**

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
rozpoznává (linie, tvary objemy, barvy), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	seznamuje se se základními návyky a postupy při práci, učí se organizovat práci a bezpečnost při práci rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici, vnímá odstíny, seznamuje se s pojmy kresba, malba, i prakticky poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů pozoruje přírodu i své okolí rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění	pojmy: linie, tvary objemy, malba, kresba. podobnost, kontrast, rytmus v malbě. práce s ilustrací – nejznámější dětští ilustrátoři. pojmy – hračka, loutka, školní potřeba. výtvarné ztvárnění fantazie, představy. volná kresba, malba, modelování. interpretace vlastní tvorby – vyprávění o tom, co vytvoří, pojmenování toho, co vidí na obrázku.	**OSV** - Knižní a filmoví hrdinové (projekt)
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví	chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nim	práce s tabletem – základní postupy při obsluze	

i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky			

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 1.
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvary, objemy, barvy/, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve svém vlastním obrazném vyjádření charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, dovede je převést do vlastního vizuálního vyjádření	práce s linií proporce, prostor, modelování jednoduché proporce lidského těla budovy, domy, příroda	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém zobrazení uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa tematické práce	barvy – základní, teplé, studené, řídké, husté, světlé, tmavé ředění, míchání barev využití výtvarného nástroje – dřívko, špejle, štětec, houba	
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci	zážitky z každodenního života (cesta do školy, výlet, …) s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování malba, kresba, modelování, vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů aktivní práce s ilustrací	**OSV** – Knižní a filmoví hrdinové (projekt)

		- porovnávání, popis pojmy – krása, vkus, umění, bydlení, odívání	
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě, v animovaném filmu pro děti)	vybraná vizuální díla umělecké i běžné produkce (malba, grafika, socha, ilustrace architektura, animace, hraný film, reklama); vnímání – reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 1.
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvary, objemy, barvy, objekty/, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	pomocí přiřazení dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření /barva, linie, tvar, objem, objekt/ dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření	malba štětcem, houbou, prsty,… kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu proměna běžné učebny přemístěním nábytku a instalací – pohádkový hrad, jeskyně, džungle, …	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	dovede se vyjádřit i slovem, pohybem a zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu vnímá pohyb vlastního těla a využívá je jako vyjadřovací prostředek	stopy ve sněhu nebo písku jako záznam vlastního pohybu vyhledávání a třídění přírodnin – výtvarné dotváření proporce lidského těla příroda – stromy, … svět kolem nás	

interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje	rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla, dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě seznamuje se s různými druhy výtvarného umění	vlastními prostředky vyjádří proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc,) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost,..) vnímání a pojmenovávání díla – jednoduché zdůvodnění vlastního názoru zdůvodnění oblíbené ilustrace, animovaného filmu, hračky, … svět našich hraček – instalace beseda nad uměleckými díly, ilustracemi, vlastní tvorbou dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin – společná instalace prací	**OSV** – Knižní a filmoví hrdinové (projekt)
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru	různorodá vizuální díla umělecké i běžné produkce; výběr díla a jeho vnímání – sdělení pocitu, důvodu výběru; reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Období: 2.
Ročník: **4.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	Rozeznává a aktivně užívá barvy v základní škále, kterou má k dispozici, vnímá odlišné odstíny porovná, rozliší světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy	malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření	vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých, doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu… já a moji blízcí – proporce lidské postavy já a ty uvnitř – pocity, přání, touhy, obavy…	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci	vztahy mezi lidmi ztvárnění rytmu, zvuku hudebních nástrojů, záznamu pohybu… vcítit se do role někoho jiného – ptáci, zvířata, hmyz experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů : zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a polohy v prostoru	
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje	posuzuje postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním vyjádření dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo samostatně vytvoří vlastní	kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her, koláž, instalace obrazy, sochy, které máme doma, které potkáváme, vlastní tvůrčí	**OSV** – Knižní a filmoví hrdinové (projekt)

	originální postavu či příběh	vyjádření prožitku z díla	
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi	různé vizuální prostředky; originální využití běžného předmětu; záznam/dokumentace, prezentace	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 2.
Ročník: **5.**

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě _	vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek dovede vyjádřit vjem sluchový, dotykový chuťový či pohybový- barva, linie, tvar, objem, prostor dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	já a moje okolí – proměna inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů,… výtvarné ztvárnění pocitů, nálady, rytmu, pohybu, zvuku .. záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí vyprávění obrazem i písmem, ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo svět kolem nás – osobité vyjadřování na zadané téma	**OSV** – Knižní a filmoví hrdinové (projekt) **OSV** – Člověk a společnost
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný názor	díla, která nás obklopují, návštěvy galerie, výstav, rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí. pozorování obrazu, sochy, fotografie, působení díla na pozorovatele	

nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje	dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na dílo své či jiného autora vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě využívá rozličné nabídnuté materiály	volné variace na současná umělecká díla galerie ve třídě, proměnlivá společná sbírka včetně komentářů a poznámek k dílům co se mi líbí, hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů… proč se mi líbí … malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické techniky, ilustrace, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci	proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text); ozvučená instalace	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 3.
Ročník: **6.**

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření , objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi.	- Zkoumá vnější vzhled a strukturu věcí, vybere si vlastní námět pro svou výtvarnou práci- volné téma	Vlastní přání a fantazie - objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, reklama …	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	- Vnímá a uvědomuje si smyslový účinek svého i cizího díla, dovede o něm uvažovat při tvorbě i vnímání díla	Vytváření vztahu k vlastnímu dílu, cizímu, porovnává je a zdůvodňuje. Vyjádření vlastních prožitků a pocitů prostřednictvím díla /abstrakcí, …/	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	- Dovede hovořit o prožitcích a pocitech vyjádřených v díle jiného Uvědomuje si podobnosti, shody i odlišností jednotlivých kultur, konfrontuje umělecké dílo se subjektivními vjemy, pocity, prožitky, …	Galerie ve třídě, návštěva výstav – animace Umění, které nás obklopuje, místní architektonické památky, volná umělecká díla, galerie, výstavy	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	- Rozpoznává základní formální znaky hlavních uměleckých slohů a směrů - Odhaduje účinky použitých děl	Základní orientace v uměleckých slozích a v hlavních uměleckých směrech ve vztahu k osobní zkušenosti Návštěva galerií, výstav, práce s reprodukovanými díly na tabletech	Dějepis

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	-Využívá výrazové prostředky k vlastnímu vyjádření	Individuální i kolektivní práce s cíleným využitím všech dostupných prostředků, technik a formátů	**OSV –** Knižní a filmoví hrdinové (projekt)
Zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie.	- Dovede vyjádřit vjemy ostatními smysly a uvést je do vztahu s vnímáním zrakem - Uvědomuje si přítomnost vjemů ostatních smyslů v díle druhého - Seznamuje se s využitím digitální technologie /fotografie, jednoduchá úprava /	Energie v nás a kolem nás, vztahy a síly, které vytvářejí náš svět Makrosvět a mikrosvět, zkoumání a objevování skrytých podob světa v souvislosti se změnami měřítka a úhlu pohledu	

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, hodnotí jeho účinky. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	- Posuzuje výsledky vlastní práce ve vztahu k zadání, dovede posoudit účinek svého díla a porovnat je s výsledky ostatních - Zkoumá nové, dosud neznámé vyjadřovací prostředky, kombinuje je - Vnímá a uvědomuje si emotivní obsahy ve vizuální komunikaci Rozpoznává základní formální znaky hlavních uměleckých slohů a směrů na základě prezentací - Na základě poskytnutých informací řadí konkrétní dílo ke slohu, či směru. - Odhaduje účinky použitých děl	Proměny portrétní fotografie, já a moje další tváře, tělo v proměnách a pohybech Další práce v klasických materiálech navazující na fotografie a rozvíjející jejich výrazové možnosti Pozorování, záznam a reflexe vlastních zkušeností s reálným světem i s jejich vyjádřením, témata podle zadání (pozvánka, plakát) Proměny vyjadřovacích forem a prostředků v umění 20. století Umělecké slohy a hlavní umělecké směry Galerie, výstavy, práce s reprodukčními díly na tabletech, tvůrčí i slovní reflexe spatřených děl	**MeV** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	- Experimentuje s různými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich kombinace. - Samostatně zaznamenává a vyjadřuje prožitky v kontaktu s realitou, realitu zkoumá z různých hledisek.	Kombinace neobvyklých materiálů Plošné a prostorové vyjádření Samostatná volba prostředků, technik a způsobů výpovědí zadaného tématu	**OSV** - Knižní a filmoví hrdinové (projekt)
Zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.	- Zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty.	Tělo ve výtvarném umění - portrét, figurální kompozice, postava Akční tvar malby a kresby, uspořádání v prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty Tělo a prostor /tanec, sport, pantomima, gesta/	**MuV** (Kulturní diference)
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	- Zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné, plastické/ a prostředky vyjadřující časový průběh /ve statickém a dynamickém vyjádření/	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	- Hledá a analyzuje zákonitosti v přírodě, dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí. - Ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci děl uměleckých.	Odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření Originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik Videoklip, reklama	**MeV** (Vnímání autora mediálních sdělení a reality)

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku.	- Seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům.	Harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem Výtvarné umění, jeho podoby v českém prostředí	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	- Reaguje se zájmem a porozuměním na umělecká díla současnosti i historie.	Výtvarné umění 20.a 21. století	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, mezipředm. vztahy**
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	- Samostatně volí způsob vyjádření, materiál a techniku s využitím všech dostupných vyjadřovacích možností. - Záměrně experimentuje s jejich účinky, dovede posoudit rozdíly.	Výběr vlastního pojetí v rámci zadání nebo projektu, vyhledání a tvůrčí zpracování vlastního dílčího tématu za pomocí tabletů Prezentace vlastních prací v rámci většího celku, práce v sériích, soubor maleb, kreseb, fotografií atd. na zadané téma	**OSV** - Knižní a filmoví hrdinové (projekt)
Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	- Dovede vyjádřit a zaznamenat vlastní prožitky. - Směřuje ke komplexnímu vyjádření, které zahrnuje i řazení prací do sérií a větších celků jejich prezentací.	Slovo, hudba, pohyb, prostor a jejich kombinace Samostatná nebo společná práce s využitím kombinace vnímání různými smysly	
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	- Dovede využít a respektovat osobité vlastnosti osvojených tradičních postupů práce a jejich kombinací /kresba, malba, kombinované techniky, digitál. technologie, grafické techniky, sochařské postupy/, práce s objektem, instalace.	Dlouhodobý projekt umožňující využití tradičních postupů i digitálních technologií, zaměřený na osobní nebo skupinovou tvůrčí výpověď, reflektující vztahy,	

		procesy a změny ve třídě, ve škole, v bezprostředním okolí	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	- Při skupinové práci nebo v rámci projektu s využitím digitálních médií vytvoří samostatně nebo ve skupině větší významový celek s přesahem mimo vyučovací hodinu /série fotografií, obrazová reportáž, hraný dokument, záznam skutečné události/. - V rámci zadání i samostatně vyhledává a volí témata a k nim odpovídající prostředky k vlastnímu vyjádření, směřuje k uvědomění vlastního výrazového rukopisu.	Fotoreportáž, fotopříběh, animace s využitím řazení fotografií nebo aplikace jednoduchých programů Pohyb a proměna v dokumentu, zachycení změny, vývoje a procesu založené na pozorování a posuzování přirozeně probíhajících změn Samostatná práce s vlastní volbou tématu a zadání, prezentace této práce, účast na školní výstavě pro veřejnost	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	- Vnímá v rovině smyslového účinku, uvědomuje si vzájemnou provázanost i odlišnost těchto rovin působení.	Předměty v umění, objekt, instalace	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se zaměřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení v povinné tělesné výchově, případně zdravotní tělesné výchově.

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně.

Vyučování probíhá v obou tělocvičnách školy, na školním hřišti nebo ve sportovním areálu fotbalového či hokejového klubu a v příslušných kmenových třídách.

V celkovém pojetí vzdělávání jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Tělesná výchova a zdraví využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- rozvíjíme je individuálně podle dané situace u každého žáka, hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, rozvoj sebehodnocení žáků
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů:
- rozvíjíme je využíváním co největšího množství zdrojů informací – ukázka učitele nebo video projekce, praktické pokusy žáků, práce s chybou
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Kompetence komunikativní:
- rozvíjíme je vytvářením dostatečného prostoru pro komunikaci mezi žáky a učitelem a mezi žáky
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu pohybovému projevu
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali a sami používali i mimojazykové vyjadřování

Kompetence sociální a personální:
- budujeme je formami sociálního učení
- snažíme se žáky zapojovat do organizace a rozhodování sportovních soutěží
- umožňujeme dětem přejímat různé role
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupu
- rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva

Kompetence občanské:
- rozvíjíme je hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinností
- žáky vedeme k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice - k tomuto účelu je využívána spolupráce se školami v zahraničí
- prezentujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- objasňujeme a podáváme příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- seznamujeme žáky se škodlivostí kouření, požívání drog a jiných škodlivin
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme je u žáků formou skupinové a individuální práce
- žákům umožňujeme hodnocení a sebehodnocení všech činností, které provádějí
- vysvětlujeme žákům při sportovních aktivitách nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- vysvětlujeme potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence digitální:
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Období : 1.
Ročník: **1. - 3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení . Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci .	- reaguje na jednoduché povely a signály - používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	Čj, M, Prv, Hv, Vv, Pč, Aj, - tělovýchovné chvilky, správné držení těla

		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	
	- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním	- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	
	- snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele - předvede jednoduchý taneční krok s hudbou	- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky	
	- opakuje po učiteli běžeckou abecedu - předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony - usiluje o jejich zlepšení	- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	
	- osvojuje si základní pravidla sportovních her: minifotbal vybíjená minikošíková florbal - ovládá a dodržuje základní pravidla - snaží se spolupracovat s ostatními hráči	- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	

	- dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek - adekvátně na přestupek reaguje		
	- respektuje ochranu životního prostředí - dokáže překonat přírodní překážky	• **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	
	- splývá, dýchá do vody - ovládá jeden plavecký způsob (ve 3. ročníku)	**plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
	- dodržuje bezpečnost při bruslení - obuje se s dopomocí - předvede chůzi a skluz	**lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích	
		další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
	- přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	

	- dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek - adekvátně na přestupek reaguje	**organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly	
	- ovládá a dodržuje základní pravidla - snaží se spolupracovat s ostatními hráči	**pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží	
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá	**měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy **zdroje informací o pohybových činnostech**	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Období : 2.
Ročník: **4. – 5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Pozná vhodné oblečení a obuv na sport.. Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozcvičujeme?" "Proč po cvičení provádíme protahovací a relaxační cviky?" "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?“ Samostatně se rozcvičuje. Předvede 4 posilovací cviky na různé části těla. Předvede 2 relaxační cviky.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** - **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	Čj, M, Prv, Hv, Vv, Pč, Aj, - tělovýchovné chvilky, správné držení těla

Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti . Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Předvede pády vzad a stranou. Předvede kotoul vpřed a vzad. Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. Předvede stoj na rukou s dopomocí učitele. Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny. Předvede roznožku přes kozu. Přejde kladinu bez dopomoci. Vyšplhá 3 m po tyči. Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval,polkový a valčíkový. Zatancuje mazurku a polku. Předvede běžeckou abecedu. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Nastaví si startovní blok. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna). Podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh. Provádí úpravu doskočiště. Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje. Zná zásady hygieny plavání. Zvládá základní plavecké dovednosti. Zvládá vybranou plaveckou techniku. Ovládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky • **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • **plavání** – (základní plavecká výuka) adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání,	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<u>Minifotbal</u> Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá základní pravidla minifotbalu. <u>Vybíjená</u> Chytá míč "do košíčku",odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. <u>Florbal</u> Odehraje míček tahem a příklepem. Předvede střelbu po vedení míčku. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. <u>Bruslení</u> Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí dopředu a dozadu. Dokáže zatočit vlevo a vpravo překládáním a zastavit.	základní plavecké dovednosti, plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • **bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu,	Ovládá a řídí se pravidly sportovních her. Dodržuje zásady fair play chování. Rychle a přesně reaguje na povely pozor, pohov, rozchod. S ostatními nastoupí do řadu, dvojřadu,	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** □ **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály □ **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	

popisu cvičení. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	zástupu, dvojstupu. Zorganizuje jednoduché pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií	**zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.) **zdroje informací o pohybových činnostech** informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
Období: 3.
Ročník: **6. – 9.**

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy RVP:
- Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.
- Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.
- Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.
- Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.
- Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Ročníky	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Průřezová témata
Školní výstupy	- Organizuje si svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním cílem. - Zlepšuje svou tělesnou zdatnost vhodným a přiměřeným výběrem tělesných cvičení. - Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. - Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti. - Zvládá vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, zná pravidla silničního provozu, umí se orientovat v prostředí sportovišť.				
Učivo	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení				8.roč. – **EV** (Základní podmínky života)

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH SCHOPNOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

Výstupy RVP :

- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.
- Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

Ročníky	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Průřezová témata
Školní výstupy	- Zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký. - Umí plynule spojit rozběh s odrazem. - Zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu. - Zvládá rozcvičení před atletickými disciplínami. - Chápe význam rozběhu pro skok vysoký. - Skok do výšky provádí flokem. - Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonu v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích. - Zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého a vytrvalého běhu v terénu i na dráze. - Podle svých předpokladů zvládá techniku hodu míčkem a granátem (8.-9. roč. hoši) a vrhu koulí. - Zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky. - Umí poskytovat dopomoc a záchranu při základech gymnastiky. - Uvědomuje si význam dobré fyzické kondice a koordinace pohybů, rovnováhy. - Zvládá rozběh a odraz z odrazového můstku. - Chápe význam úpolových her. - Ovládá míč (míček) a střelbu v pohybu. - Zvládá herní činnosti jednotlivce (HČJ) v příslušné sportovní hře. - Zvládá základy herních systémů (8.- 9.roč.). - Zvládá při bruslení jízdu vpřed, vzad, překládání vpřed a vzad. - Zvládá při lyžování spojované oblouky v pluhu a jízdu mezi brankami. - Zvládá základy jízdy na snowboardu. - V rámci cykloturistiky zvládá jízdu po silnici. - Zvládá základní plavecké styly. - Zvládá rytmická a kondiční cvičení s hudbou. - Zvládá osvojované pohybové dovednosti (na úrovni svých pohybových předpokladů), označí zjevné nedostatky a příčiny. - Ochrana obyvatelstva: Při pobytu v přírodě se umí orientovat, ukrýt, vybudovat nouzový přístřešek, zajistit si dostatek vody, potravy a tepla. - „práce s daty“– tvorba tabulky pro zaznamenání a vyhodnocení sportovních výkonů v excelu - tvoření křížových tabulek a herních plánů na třídní miniturnaje ve wordu a v excelu				
Učivo	Průpravná běžecká cvičení, LA ABC, Speciální běžecká cvičení, Běh na 60 m (technika a taktika při závodech), Motivovaný běh v terénu, Běh v terénu do 20 min. souvislý rovnoměrný, Běh v terénu do 12 min. nerovnoměrný, Vytrvalý běh na dráze do 1000 m (dívky) – do 1500 m (chlapci)				7.roč. – **EV** (Základní podmínky života)

	Pitný režim, regenerace po výkonu			
	Běh v zatáčce	Štafetová předávka	Štafetový běh	
	Přeběh překážek	Překážkový běh přes nízké překážky		
	Skok daleký z plného rozběhu a odrazem z desky (břevna), Skok do výšky z plného rozběhu – volba stylu podle podmínek,			
	Hod míčkem z rozběhu (Ch +D) Koulařská gymnastika, vrh koulí z místa, sun (D – 3 kg, H – 5 kg)		Hod míčkem z rozběhu (D) Hod granátem z rozběhu (H) Vrh koulí (D – 3 kg, H – 5 kg)	
	Kotoul vpřed a vzad, Přemet stranou		Kotoul vpřed a vzad do roznožení, Rondat	
	Stoje na rukou, hlavě, samostatné s výdrží, Samostatně provedená sestava z osvojených cvičení			
	Roznožka, skrčka přes kozu našíř		Roznožka, skrčka přes kozu nadél, Roznožka přes bednu našíř a nadél (doplňkově)	
	Hrazda – výmyk odrazem, Podmet		Hrazda – výmyk ze svisu tahem (H, doplňkově D), toč jízdmo - doplňkově	
	Kladina (převážně D)– rovnovážné polohy, náskok, seskok, chůze, poskoky, otočky 180 a 360 stupňů, Jednoduchá sestava			
	Rytmické a kondiční cvičení s hudbou – skupinové cvičení žáků s hudbou Úpoly – úpolové hry a soutěže			
	Kopaná – HČJ, utkání Košíková- HČJ, utkání Florbal – HČJ, utkání Volejbal – HČJ, utkání Házená - HČJ, utkání		Kopaná –vedení a organizace utkání Košíková- herní systény, vedení a organizace utkání Florbal – vedení a organizace utkání Volejbal – vedení a organizace utkání Házená - vedení a organizace utkání	
	Bruslení a Lyžování – podle přírodních podmínek Doplňkově - Ringo, Cykloturistika, Turistika			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy RVP:

- Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.
- Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.
- Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.
- Rozlišuje a upravuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.
- Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.
- Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.

- Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

Ročníky	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Průřezová témata
Školní výstupy	- Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. - Sleduje určené prvky pohybových činností a výkony, eviduje je a vyhodnotí. - Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky. - Zvládá základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, gesta, značky, užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. - Zvládá organizaci jednoduchého turnaje nebo závodů. - Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák), zvládá samostatné rozhodování sportovních činností, zná základní pravidla vybraných sportovních činností. - Zvládá spolupráci na jednoduché taktice při sportovních činnostech. - Zvládá základní údržbu jízdního kola.				
Učivo	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování. Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus. Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování.				

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy RVP :

- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.
- Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.
- Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.

Ročníky	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Průřezová témata
Školní výstupy	- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci vlastního zdravotního oslabení. - Samostatně zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením. - Pozná činnosti, které jsou kontraindikací vlastního zdravotního oslabení .				
Učivo	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí -průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení.				

	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti.	
	Speciální cvičení: 1.Oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovače trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp 2.Oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy 3.Oslabení smyslových a nervových funkcí - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání Všestranně rozvíjející pohybové činnosti Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

A. Obsahové, časové a organizační a vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje svým pojetím i vymezenými cíli na výuku Prvouky, Přírodovědy a Tělesné výchovy na 1. stupni.

Výchova ke zdraví vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života a zdraví životní styl. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Výchova ke zdraví je vyučována především v kmenových třídách a učebně informatiky. Vyučuje se jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Vzhledem ke zdůrazňované **formativní funkci vyučovacího předmětu** nabývají žáci vědomosti, dovednosti, hodnoty a postoje především aktivizujícími a komplexními výukovými metodami jako jsou didaktické hry, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, projektová výuka, aktivní sociální učení, prožitkové učení. Tyto formy a metody u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci a komunikaci, posilují zdravé sebevědomí, zodpovědnost a přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování.

B. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení:

- zařazujeme do výuky a aktivity a úkoly k vytvoření komplexního pohledu na přírodní a společenské jevy
- vedeme žáky ke schopnosti vyhledat a hodnotit informační zdroje související s podporou a ochranou zdraví a na základě jejich pochopení je využívá v praktickém životě
- podněcujeme žáky využívat získaných poznatků k ochraně a upevňování svého zdraví
- motivujeme žáky k tomu, aby si osvojili a postupně kultivovali odpovědné chování, rozhodování a komunikaci

Kompetence k řešení problémů:
- zařazujeme do výuky aktivity a úkoly , které umožňují vnímat nejrůznější problémové situace související se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím, aby je dovedli rozpoznávat a uměli na ně adekvátně reagovat a přijímat odpovědnost za bezpečí své i druhých
- zařazujeme do výuky takové metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke schopnosti uplatňovat osvojené modely specifických komunikativních dovedností při řešení dílčích úkolů, problémových a krizových situací
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat vlastní myšlenky v písemné i mluvené formě, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- vytváříme podmínky pro účinné zapojení do diskuse
- vedeme žáky k rozvíjení schopností sebevědomě komunikovat mezi žáky, respektovat názory druhých a přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální:
- využíváme skupinového a kooperativního vyučování, při kterém vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, respektování a uvědomění si jedinečnosti a užitečnosti každého
- využíváme získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních, zdvořilých a tolerantních vztahů k druhým

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k pochopení zájmu podpory a ochrany zdraví
- vedeme žáky k odpovědnosti ochránit zdravé své i jiných
- podněcujeme u žáků uvědomování si základních problémů a potřeb v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí

Kompetence pracovní:
- vytváříme podmínky, při kterých se žáci učí pracovat na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti spolupracovat s ostatními
- snažíme se přesvědčit žáky o nutnosti plnit si své povinnosti

Kompetence digitální
- vedeme žáky k poznání, že zdaleka ne vše, co se objevuje v digitálním prostředí, je zdravé či bezpečné; rozebíráme se žáky konkrétní příklady vhodného a nevhodného jednání v oblasti zdraví a bezpečí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**
Období: 3.
Ročník: **8.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	- vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím - vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravot. problémy (civilizační choroby)	- význam pohybových aktivit pro zdraví - pohybový režim - prevence tělesného a duševního zatížení	
	- odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví	-hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi;	
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému i druhým		
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	- umí sestavit osobní pohybový režim		

Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	- vyjadřuje se k problematice zdravého životního stylu a je schopen zasvěcené diskuse na toto téma - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor	- zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci - alternativní výživové směry; reklamy na potraviny - význam pohybu pro zdraví - režim den, relaxace	
Využívá digitální zařízení k vyhledávání údajů.	- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost	- sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.	

~~Dává~~ Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	- uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - orientuje se v zákonech omezujících kouření - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol. - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty	- auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem - odmítání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu - návykové látky a zákon - linky důvěry, krizová centra - krizové situace: šikanování, týrání, sexuální zneužívání	
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje , kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- dodržuje zásady osobní intimní hygieny s ohledem na zdravotní hlediska a uplatňuje ohleduplné mezilidské vztahy - chová se kultivovaně k opačnému pohlaví - přejímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování, které je v souladu se zdravím, etikou, morálkou i životními cíli žáka	- význam sexuální výchovy - fakta o sexualitě - slovníček pojmů - intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku - dětská gynekologie - předčasná sexuální zkušenost a její rizika (strom rozhodování) - sexuální orientace - potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených - početí, těhotenství, porod - antikoncepce - předčasné ukončení těhotenství - etická stránka sexuality - způsoby vyjadřování lásky - zdrženlivost a pohlavní stud - nevhodné chování v oblasti	

		sexuality - sexuální zneužití - reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích - sexualita z hlediska odlišné kultury a víry - sexualita a zákon	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**
Období: 3.
Ročník: **9.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků	- nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS - cesty přenosu - rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita - civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- umí charakterizovat mimořádné situace - rozumí integrovanému záchrannému systému - zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací - zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva. - zná potenciální nebezpečí - zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace - zná zásady chování po vyhlášení evakuace - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními. - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky	- charakter mimořádné situace - tísňová volání - potenciální nebezpečí - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace - improvizovaná ochrana - havárie s únikem nebezpečné látky - základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1. pomoc v improvizovaných podmínkách	

	- poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních	- přivolání lékaře	
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	- zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci. - kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi - osvojí si techniky pro zvládání stresu	- podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; - stres a jeho vztah ke zdraví – relaxační techniky, posilování duševní odolnosti - psychohygiena pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	- respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a rodinnými příslušníky - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	- pravidla slušného chování - komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých - nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady)	
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	- samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování - projevuje odpovědné chování v situacích násilí a šikany mezi vrstevníky	- brutalita a jiné formy násilí v médiích, sexuální kriminalita - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení	

		- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – přijímání názoru druhých, empatie, naslouchání, dialog, asertivita - morální rozvoj - hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti (cvičení)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

A. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky. Vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci pracují s různými materiály. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností.

Pracovní činnosti v 1.a 2. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českému jazyku, matematice a prvouce, v přírodovědě a vlastivědě. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se na 1. stupni vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Při praktických činnostech není v tomto období vhodné dělit děti na děvčata a chlapce. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinách a přitom dbát důsledně na bezpečnost žáků.

Na 2. stupni je vyučovací předmět Pracovní činnosti realizován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně. Výuka se dělí na skupiny v rámci ročníku.

Výuka na obou stupních školy probíhá v kmenových třídách, cvičné kuchyni, školních dílnách, počítačové učebně.

Pracovní činnosti patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, která je na 1.stupni rozdělena do čtyř tematických okruhů:

1. práce s drobným materiálem
2. konstrukční činnost
3. pěstitelské práce
4. příprava pokrmů.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou na 2. stupni vybrány tematické okruhy:

1. práce s technickými materiály (6. – 8.ročník)
2. využití digitálních technologií (8. ročník)
3. pěstitelské práce a chovatelství (6. – 7.ročník)
4. příprava pokrmů (6. – 8.ročník)
5. svět práce (8. ročník)

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:

- klademe důraz na praktické osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- zadáváme úkoly k poznávání vlastností materiálů a jejich použitelnosti

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- klademe otevřené otázky
- při řešení úkolů vedeme žáky k chápání, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci
- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vedeme žáky k ohleduplnému chování

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici a v malých skupinách
- přiřazujeme žákům různé role v pracovní skupině
- vedeme žáky k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
- podle potřeby žákům pomáháme
- umožňujeme každému zažít úspěch
- dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence občanské:

- otevíráme prostor pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- vytváříme dostatek příležitostí k tvořivému přístupu žáků k plnění zadaných témat
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci
- seznamujeme žáky s poskytnutím první pomoci při zranění
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému zacházení se všemi používanými nástroji a materiály
- vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- ve výuce předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- seznamujeme žáky s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- pozorujeme pokrok žáků při práci v hodině
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální:

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k vytváření základů technického myšlení s návazností na digitální technologie, které dokáží urychlit práci, ale také lépe pochopit příčinu záměru pracovní činnosti
- učíme žáky pomocí digitální technologie ověřovat a zjišťovat další skutečnosti k danému pracovnímu úkolu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
Období: 1.
Ročník: **1. – 3.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- pracuje podle slovního návodu - mačká, trhá, vystřihuje, skládá, překládá papír - lepí, slepuje, nalepuje - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**Papír, karton** - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek - využití tradic a lidových zvyků	
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	- vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	- tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek	
	- navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál	**Přírodniny**	
	- pracuje podle slovního návodu, předlohy	**Modelovací hmota**	
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- seznámí se s vlastnostmi plastelíny, moduritu - válí hmotu v dlaních, prstech, na podložce - roztlačuje hmotu, přidává, ubírá, vytahuje, modeluje - bezpečně zachází s nástroji, pomůckami		
	- stříhá textil, nalepí textilii - navlékne jehlu	**Textil**	

	- přišije knoflík - vyrobí jednoduchý textilní výrobek podle slovního návodu nebo předlohy - dbá bezpečnosti a hygieny při práci - používá vhodné nástroje a pomůcky		
Konstrukční činnost - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- seznámí se s návodem pro práci - vytváří plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků podle předloh i podle fantazie - osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce - zachovává bezpečnost při práci	**Práce se stavebnicí**	
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	- vede si jednoduché záznamy pozorování - zhodnotí výsledky pozorování - pojmenuje vybrané pokojové rostliny - předvede základní péči o pokojové rostliny: otírání listů, zalévání, kypření	- základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování ze semen v místnosti	
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - chová se vhodně při stolování - dodržuje zásady společenského chování	- jednoduchá úprava stolu	

Nabídka pro další činnost: práce s pedigem, keramickou hlínou

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
Období: 2.
Ročník: **4. – 5.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata, mezipředm. vztahy
Práce s drobným materiálem - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- vystřihuje**,** lepí, vytrhává, děruje, vyřezává, tvaruje, slepuje papír a karton - pracuje se šablonou - pracuje bezpečně s nůžkami - sám volí různé barvy papíru a jejich kombinace	**Papír a karton**	
	- seznámí se se základy aranžování - samostatně vybírá a volí vhodný přírodní materiál	**Přírodniny**	
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- osvojí si techniku základních stehů a techniku přišívání knoflíků - zvládá přiměřeně náročné ozdobné stehy, sešívá, stříhá, lepí textil - seznámí se při činnostech s různým materiálem s prvky lidových tradic - upevní si vztah k lidovým tradicím	**Textil**	
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- při práci s různým materiálem vybírá a volí vhodné pomůcky, nástroje - samostatně připravuje vhodné nástroje - nástroje a pomůcky ukládá na své místo	Vánoce, Velikonoce	
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie	- zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří	tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a	

pro jakou činnost či řešený problém použít - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - poskytne první pomoc při drobném poranění	pomůcek	
Konstrukční činnosti - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- montuje a demontuje stavebnici - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc	**Práce se stavebnicemi** – plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem	
Pěstitelské práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- osvojí si znalosti o klíčivosti semen, o vhodných podmínkách pro růst - pozná množení rostlin - osvojí si základní znalosti o léčivých bylinách - zalévá, kypří, čistí, přesazuje pokojové rostliny -volí správné pomůcky, nástroje a náčiní - seznámí se s rostlinami jako s drogou – nebezpečí předávkování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - poskytne první pomoc při úrazu	- semena a jejich klíčení - ošetřování pokojových rostlin	

Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví jednoduché pokrmy studené kuchyně v souladu se zásadami zdravé výživy - při stolování se chová kulturně a společensky - pohybuje se bezpečně v kuchyni - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - poskytne první pomoc při úrazu		

Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem – konstrukce ze špejlí,….
práce s kovem – tvarování kovových folií a drátů, rytí, vyhlazování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
Období: 3.
Ročník: **6.**

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; využívá digitální technologie k usnadnění práce, poskytne první pomoc při úrazu. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt s možnou inspirací pomocí vyhledáním v internetovém prostředí Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a řád školní dílny - umí poskytnout první pomoc při úrazu - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - umí číst jednoduchý technický výkres - dokáže vyhledat inspiraci v internetovém prostředí v eviromentálním směru - orientuje se v základních materiálech s ohledem na jejich užití v praxi - zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí - zvládá základní postupy při opracování různých materiálů, měření, orýsování, řezání, broušení - pracuje podle slovního návodu, podle předlohy, podle pracovního postupu - zvládá v nejjednodušších požadavcích	-seznámení se zařízením školních dílen -řád školní dílny **Základy zobrazování** - technický náčrt - čtení jednoduchého technického výkresu - zobrazování technického zobrazování pomocí digitální technologie – základní povědomí **Práce se dřevem** - materiály vyrobené ze dřeva (řezivo, dýha, laťovka…, jejich vlastnosti) - měření, orýsování, upínání materiálu - jednoduché řezání dřeva, opracování dřeva rašplí, pilníkem, brusným papírem - jednoduché pracovní postupy a operace - pracovní nářadí, pomůcky a nástroje pro práci se dřevem	

	základní pracovní dovednosti při práci s plasty - pracuje podle slovního návodu, podle předlohy	**Práce s plasty** - vznik plastů - vlastnosti, užití v praxi - měření, orýsování, upínání materiálu - ruční opracování plastů (řezání, pilování)	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Dokáže si ověřit svůj pracovní postup pěstování v digitálním prostředí. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Umí vyhledat návrhy výzdoby v digitální prostředí. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich základní údržbu. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zná různé druhy půd - uvědomuje si vhodnost, nevhodnost jednotlivých druhů pro pěstování - dokáže si pomocí digitálního prostředí ověřit správnost svého postupu při pěstování rostlinstva - zná podmínky pěstování pokojových rostlin - umí použít živé a suché rostliny pro vazbu - používá vhodné pracovní pomůcky - osvojí si základní znalosti o chovu zvířat v domácnosti - dovede zvážit zavedení chovu v domácnosti	- bezpečnost **Půda** - půda a její vlastnosti - zpracování půdy **Okrasné rostliny** - rozdělení okrasných rostlin - základy ošetřování pokojových rostlin **Květinová vazba** - vánoční vazba **Chovatelství** - chov zvířat v domácnosti - podmínky pro chov - hygiena a bezpečnost chovu, bezpečnost při kontaktu se známými i neznámými zvířaty	

kontaktu se zvířaty. Dokáže v digitálním prostředí vyhledat inovativní technické prostředky pro bezpečnost chovu zvířat.	- dokáže rozeznat hranice bezpečnosti při chovu zvířat – za pomocí digitálního prostředí - poučení rizik – internetové prostředí		

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - zvládá základní znalosti o domácnosti	- seznámení s učivem - vybavení kuchyně - seznámení s elektrickými spotřebiči	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	- dodržuje hygienická pravidla a předpisy - udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně	- bezpečnost při vaření - zásady hygieny	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	- osvojuje si základní dovednosti a návyky - používá vhodné pomůcky a náčiní - dbá na bezpečnost - ovládá základní principy stolování	- recepty a návody, kuchařské knihy, vyhledání pomocí digitální technologie - úprava stolu - stolování	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
Období: 3.
Ročník: **7.**

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Dokáže číst a vyznat se v základní technické dokumentaci, zobrazené i v digitálním prostředí, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- orientuje se v pravoúhlém promítání těles zobrazené v digitálním prostředí - dokáže porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku - přečte technický výkres	**Základy zobrazování** - čtení technického výkresu, čtení technického výkresu v digitálním prostředí	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- jednoduché pracovní operace a postupy – zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	- zvládá základní pracovní dovednosti při práci s různými materiály - umí správně používat, udržovat a ošetřovat používané nářadí	**Práce se dřevem** - jednoduchý výrobek - způsoby opracování dřeva - technické kreslení – rovnoběžné pravoúhlé promítání	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci (se dřevem, plasty, kovem) i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - zná zásady poskytnutí první pomoci	**Práce s plasty** - umělé hmoty – výroba a vlastnosti - pracovní postupy – tvarování plastů - další využití plastů a jejich recyklace - bezpečnost, hygiena práce - jednoduchý výrobek z plastu	

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
PĚSTITELSTVÍ, CHOVATELSTVÍ

Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Dokáže vyhledat a inspirovat se v digitálním internetovém prostředí. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	- orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - uvědomuje si vliv člověka na životní prostředí ve smyslu regionálním i globálním - umí používat nejrůznější suché rostliny pro vazbu (výběr a příprava rostlin, technologie sušení..) - umí pracovat samostatně, využívá své nápaditosti a tvořivosti, kterou může rozvíjet z internetového prostředí - zná význam zeleniny pro zdraví člověka - dokáže si pomocí digitálního prostředí vyhledat zdraví prospěšnou zeleninu či ovoce pro daný zdravotní problém	**Člověk a životní prostředí** - význam zeleně - zakládání lesů a parků - ekologické způsoby pěstování rostlin - ochrana vodních zdrojů - třídění komunálního odpadu **Květinová vazba** - sušení rostlin pro pozdější použití do vazby - pomůcky pro vazby - vánoční vazba **Zelenina** - význam pěstování zeleniny pro člověka - rozdělení zeleniny- podle doby vegetace - podle doby potřebné ke sklizňové zralosti - podle užitkové části zeleniny - podle nároků na hnojení - ví, která zelenina se přímo vysévá na záhon, a která se sází z předpěstovaných sazenic	
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- zná běžně pěstované ovocné rostliny a jejich využití - zná základy ošetřování ovocných dřevin - umí správně sklidit a uskladnit ovoce	**Ovocné stromy, rostliny** - jádrové, peckové, skořápkové drobné ovoce - význam pěstování, ochrana, sklizeň - množení ovocných rostlin	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dokáže se orientovat v návodu k obsluze běžných spotřebičů používaných v kuchyni	- organizace a bezpečnost práce - základní vybavení	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	- provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází se základními čistícími prostředky - umí udržovat pořádek v kuchyni, umí se v kuchyni bezpečně pohybovat	- udržování pořádku a čistoty	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	- má představu o zdravé výživě člověka - získává poznatky o úpravě pokrmů i za pomoci digitálních technologii	- druhy koření, skladování potravin - bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny - zdravá výživa člověka - studená kuchyně, teplá kuchyně - úprava pokrmů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
Období: 3.
Ročník: **8.**

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Navrhuje takové řešení prostřednictvím digitálních technologií, které mu mohou lépe pochopit postu či inovativní činnost. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím;	- zvládá základní pracovní dovednosti při práci s technickými materiály - rozlišuje jednoduché konstrukční spoje - dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku, z jednotlivých částí je schopen sestavit hotový výrobek - používá správné nářadí, ošetřuje a udržuje nářadí - pracuje podle pracovního postupu (podle technické dokumentace) - samostatně zhotoví výrobek - zvládá v nejjednodušších požadavcích pracovní dovednosti při práci (měření, orýsování, řezání, pilování, vrtání,…..) - dokáže rozpoznat, kde a jakým způsobem použít či nahradit manuální zpracování, pomocí elektrického strojního zařízení - zvládá v nejjednodušších požadavcích základní pracovní dovednosti při práci s drátem - pracuje podle slovního návodu, podle předlohy - umí správně používat, udržovat a ošetřovat používané nářadí na kov	**Práce se dřevem** - jednoduchý výrobek - spojování jednoduchými konstrukčními spoji - povrchová úprava (tmelení, nátěrová hmota) **Práce s kovem** - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - nerozebíratelné spojení (nýtování, pájení) - rozebíratelné spojení (šroubové) - jednoduchý výrobek z kovu - materiály vyrobené z technických kovů (drát…) - výroba železa, oceli - těžba a zpracování barevných kovů - práce s drátem (měření, orýsování, ohýbání, pilování) **Práce s plasty** - prohloubení poznatků o plastech	

poskytne první pomoc při úrazu.	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím	- řezání, pilování - vrtání, lepení - tvarování teplem (termoplasty) - jednoduchý výrobek z plastu	

SVĚT PRÁCE

Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Dokáže pomocí digitální technologie vyhledávat nabídky pracovních příležitostí a orientovat se v nich.	- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - má přehled o nabídkách SŠ pro absolventa ZŠ - vyplní přihlášku na SŠ	**Možnosti vzdělávání** - význam vzdělávání - střední vzdělávání – druhy škol - má přehled o nabídkách SŠ pro absolventa ZŠ - využívání poradenských služeb	**OSV** – OsR (Rozvoj schopnosti poznání) **MuV** (Kulturní diference)
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**Volba profesní orientace** - charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní - profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	- přiřadí k jednotlivým povoláním odpovídající pracoviště, jednotlivé druhy pracovních prostředků a konkrétní pracovní objekty - uvědomuje si rozdíl mezi jednotlivými druhy produktu práce (výrobek x služby) - přiřadí k jednotlivým povoláním výstižné pracovní činnosti - má základní představu o potřebných kvalifikačních, zdravotních a osobních požadavcích k vykonávání konkrétních povolání	**Charakteristické znaky práce**: - pracovní prostředky - pracovní objekty - produkty práce - charakter pracovních činností	
	- orientuje se ve vztahu nabídky a poptávky na	**Trh práce**	**OSV**- OsR (Rozvoj

Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby i za pomoci digitální technologie při vstupu na trh práce.	trhu práce - posuzuje své možnosti v oblasti profesní orientace - stanovuje si reálné cíle a hledá strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek - zajímá se o nabídky pro absolventa základní školy - uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání - zná způsob prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů	Poptávka trhu práce - vztah nabídky a poptávky na trhu práce - měřítko trhu práce **Zaměstnání** - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti – informace o pracovních místech (úřady práce) - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - pracovní poměr (pracovní smlouva, její náležitosti)	schopností poznání)

PĚSTITELSTVÍ

Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	- orientuje se v nejznámějších léčivých rostlinách - zná zásady sběru, sušení, uchovávání a množení léčivých rostlin - uvědomuje si zneužívání léčivých i jiných rostlin jako drogy (zná běžné jedovaté rostliny naší přírody)	**Léčivé rostliny** - význam pěstování léčivých rostlin - výskyt léčivých rostlin ve volné přírodě - základní druhy (známé z našeho regionu) - léčivé účinky - sběr, sušení a uchovávání - léčivé rostliny jako drogy a jejich zneužívání	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dokáže vyhledat rady či vhodnost použití potravin do připravovaného pokrmu v digitálním prostředí. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	- rozlišuje základní druhy potravin, zná jejich základní využití - odhadne množství potravin pro spotřebu, - má představu o předpisech a hygienických pravidlech - má představu o základních činnostech přípravy pokrmů - volí správnou odpovídající technologii - organizuje a plánuje pracovní činnost	**Potraviny** - výběr, nákup, skladování potravin - skupiny potravin - potrava a její složky - kuchařské knihy, vhodná sestava jídel - polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb, drůbeže - úpravy tepelné, za studena - režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku	

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Volitelný vyučovací předmět: Domácnost

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Domácnost

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Domácnost navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, ke kreativitě a originalitě, k uplatňování vlastních nápadů a k odpovědnosti za kvalitu vlastních či skupinových výsledků práce. Zaměřuje se na osvojování základních dovedností u žáků a přispívá k utváření životní a profesní orientace žáků.

Domácnost se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá ve cvičné kuchyni nebo v kmenové třídě.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Domácnost využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:

- klademe důraz na praktické osvojování práce podle návodu
- zadáváme úkoly k poznávání vlastností materiálů a jejich použitelnosti

Kompetence komunikativní:

- zadáváme úkoly, při nichž žáci spolupracují
- podněcujeme diskuzi mezi žáky
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k ohleduplnosti na pracovišti
- přiřazujeme žákům různé role v pracovní skupině
- vedeme žáky ke schopnosti prosazovat vlastní názory a zároveň vyslechnout a respektovat názory druhých

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k tomu, aby na svém pracovišti udržovali pořádek a čistotu
- vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti a ochrany při práci a dodržování hygieny
- upozorňujeme žáky na důležitost ochrany zdraví
- vedeme žáky ke správnému používání kuchyňského inventáře
- seznamujeme žáky s bezpečnou obsluhou základních spotřebičů

Kompetence digitální:

- klademe důraz na praktické osvojování práce podle návodu či za pomoci dostupné digitální technologie

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Volitelný vyučovací předmět: Domácnost
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- seznámí se se základním vybavením cvičné kuchyně - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny - poskytne 1. pomoc při úrazech - udržuje pořádek a čistotu - provádí základní úklid kuchyně - osvojí si zásady sestavování jídelníčku - dokáže si vyhledat přípravu stravy na internetu za pomoci digitální technologie - provede nákup potravin - správně je uskladňuje - připraví jednoduché pokrmy - dodržuje zásady zdravé výživy - používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče - osvojí si zásady kulturního stolování a společenského chování - seznámí se s různými úpravami stolu - uplatňuje princip slavnostního stolování v rodině	**Příprava pokrmů** - vybavení kuchyně - bezpečnost a hygiena provozu - jídelníček - základní technologie přípravy pokrmů (tepelná úprava, studená kuchyně) - společenské chování při stolování - úprava stolu, prostírání	
- ovládá základní stehy ručního šití - dokáže přišít knoflík	**Základy ručních prací** - ruční šití	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Volitelný vyučovací předmět: Dopravní výchova

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Dopravní výchova

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Dopravní výchova navazuje na vzdělávací oblast Člověk a zdraví. Zaměřuje se na bezpečné chování na silnici v roli cyklisty i chodce, na schopnosti orientovat se v dopravním značení, řešit dopravní situace, řídit se pravidly silničního provozu. Seznamuje žáky se zásadami poskytování první pomoci, s důležitými telefonními čísly. Do výuky je zařazena i praktická dovednost v jízdě na kole. V celkovém pojetí vzdělávání jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Dopravní výchova se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Vyučování probíhá v příslušných kmenových třídách, na školním hřišti, na dopravním hřišti nebo v přilehlých ulicích školy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni volitelného předmětu Dopravní výchova využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- rozlišujeme procesy učení a hodnocení
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů:
- rozvíjíme využíváním co největšího množství zdrojů informací (ukázka učitele, videoprojekce, práce s chybou)
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Kompetence komunikativní:
- rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky
- žákům umožňujeme, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální:
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáků formou skupinové a individuální práce
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- umožňujeme žákům pracovat ve výuce se studijními materiály a zdroji (i případnými kompenzačními pomůckami)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Volitelný vyučovací předmět: **Dopravní výchova**
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- uvědomuje si zodpovědné chování v dopravním provozu, a to jako chodec i jako cyklista - rozpozná vybavení jízdního kola - používá znalostí při běžné údržbě jízdního kola - rozliší základní dopravní značky – výstražné, zákazové, příkazové, informativní, dodatkové - vysvětlí světelnou signalizaci v dopravě - užívá pravidla silničního provozu - dokáže zvládnout jízdu na kole v různých dopravních situacích - ovládá techniku jízdy na kole při zdolávání překážek (překážkové dráhy) - užívá první pomoc při dopravních nehodách - dokáže přivolat první pomoc – tísňová volání - objasní vliv dopravy na životní prostředí	- pravidla pro chodce - pravidla pro cyklisty - vybavení jízdního kola (základní údržba) - základní dopravní značky - světelná signalizace - - testy z nové vyhlášky - modelové situace zaměřené na nácvik zvládnutí různých dopravních situací - jízda zručnosti - první pomoc při dopravních nehodách - důležitá telefonní čísla - - doprava a životní prostředí	

Vzdělávací obor: **Informační a komunikační technologie**
Volitelný vyučovací předmět: **Psaní na klávesnici**

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Psaní na klávesnici

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Psaní na klávesnici navazuje na vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie.

Žáci se učí zvládat desetiprstovou hmatovou metodu pro obsluhu počítače. Získají tím především schopnost rychlého ovládání klávesnice, a tím se zlepší jejich komunikace s osobním počítačem. Odpadá tak neustálé vyhledávání znaků na klávesách a následná kontrola na obrazovce. To umožňuje více se soustředit na vkládaná data a omezit počet chyb v textu. Správné ovládání klávesnice také vede k ochraně zdraví, ke snížení zrakové únavy a nutnosti stálého přeostřování zraku z psaného textu na monitor.

Při výuce desetiprstové hmatové metody nejde jen o osvojení prstokladu na klávesnici počítače, ale i o správný způsob sezení, držení rukou, psaní naslepo, techniku stisku kláves a mnohé další. Klávesnice osobního počítače je příliš rozsáhlá na to, aby byla celá ovládána všemi deseti prsty najednou. Z tohoto důvodu je nezbytné ji rozdělit na tři dílčí klávesnice. Psaní znaků se v každé dílčí klávesnici provádí z jiné polohy prstů, tzv. základní polohy. Výuka proto probíhá u každého žáka podle jeho vlastního tempa.

Psaní na klávesnici se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá v učebně s interaktivní tabulí a v počítačové učebně.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Psaní na klávesnici využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:
- umožňujeme žákům vyhledávat v různých programech informace a ty potom využívat pro svou vlastní činnost
- vedeme žáky k ověření si správnosti svého postupu

Kompetence k řešení problémů:
- seznamujeme žáky se základními postupy práce
- s chybou pracujeme jako s jednou z cest řešení problému

Kompetence pracovní:
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti při práci v odborných učebnách, při práci na PC a ostatní výpočetní technice
- vedeme žáky ke správnému způsobu používání výpočetní techniky
- vyžadujeme základní znalosti pravidel první pomoci

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Volitelný vyučovací předmět: **Psaní na klávesnici**
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- ovládá základní úkony na PC	- přihlášení na PC - vyhledávání programu ZAV - ukončení programu - odhlášení na PC	
- dodržuje správné sezení u PC a držení rukou na klávesnici		
- ovládá techniku stisku kláves a základní polohu prstů	- kapitoly v programu ZAV	
- správně používá jednotlivé prsty na příslušné klávesnice	- psaní podle programu	
- orientuje se rychle na klávesnici	- psaní naslepo	
- dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektrickými zařízeními		
- aplikuje své dovednosti v ostatních vzdělávacích oblastech		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Volitelný vyučovací předmět: Robotika a programování

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Robotika a programování

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Robotika a programování navazuje na vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Vede žáky s hlubším analytickým zájmem o principy fungování počítačů k získání základů v oboru programování a robotiky. Tyto obory se nevyučují v rámci povinného předmětu Základy informatiky v průběhu 5. a 6. ročníku, ani ve volitelném předmětu Informatika v průběhu 7.,8., a 9. ročníku . Předmět směřuje žáky k takovým činnostem, které poukazují na sepětí veškerého lidského počínání s moderním světem počítačů. Žáci si osvojí poznatky o činnosti ovládaných strojů (robotů řízených počítačem). Tuto činnost rozloží na dílčí kroky, což je důležitý prvek v pochopení podstaty funkce počítačových programů a algoritmů vůbec. Cílů budou žáci dosahovat pomocí stavebnice Lego, která je vybavena programovatelnou RCX kostkou a k tomu určenému software.

Robotika a programování se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá ve speciální počítačové učebně. Na naší škole máme k dispozici tři stavebnice lego s programovatelnou RCX kostkou, děti jsou proto rozděleny do tří skupin. Každá stavebnice je přiřazena jedné skupině, která čítá maximálně čtyři členy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Na úrovni volitelného předmětu Robotika a programování využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

- vytvoříme prostor pro herní a experimentální cestu poznání
- teorii spojujeme s praxí; jednotlivé programátorské konstrukce přímo převádíme na konkrétní projekt se stavebnicí
- při práci se stavebnicí rozvíjíme psychomotoriku
- v rámci spolupráce ve skupině rozvíjíme komunikační dovednosti
- formujeme schopnosti týmové práce

Kompetence k řešení problémů:

- při vypracovávání jednotlivých projektů žákům umožňujeme používání různých postupů, vybírají si ten postup, který jim vyhovuje nejlépe, na některé postupy přicházejí dokonce sami

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, podílejí se společně s ostatními členy na vytváření pravidel práce v týmu (skupině)

- žáky podněcujeme k diskusi ve skupině a tím k efektivní spolupráci celého týmu

Kompetence pracovní:

- žáky vedeme k používání správného vybavení, které je součástí stavebnic Lego
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, především disciplínu a udržování pořádku na svém pracovním místě

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Volitelný vyučovací předmět: Robotika a programování
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- ovládá způsoby tvorby počítačového programu - rozumí principům jeho vykonávání	- způsoby tvorby programu a jednoduchá simulace instrukčního počítače - jednoduché příkazy - základní funkce vstupních (tepelný senzor, světelný senzor, tlakový senzor, polohový senzor) a výstupních portů (elektromotory) - v software RoboLab **"Programmer" - pilot 1 - 4 reakce**	
- osvojí si základy vyjadřování pomocí vizuálního programovacího nástroje RoboLab pro realizaci jednoduchých úloh	- základní prog. prostředky prog. jazyka - proměnné, výrazy, cykly, větvení - Vstup / Výstup portů - v software RoboLab **"Programmer" - Inventor 1 - 4**	
- na základě zadání od vyučujícího se ve skupině podílí na konstrukci programovatelných robotů vytvořených ze stavebnice RoboLab		
- podílí se na vytváření samostatného projektu (robota ze stavebnice RoboLab		

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Volitelný vyučovací předmět: **Seminář z českého jazyka**

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Seminář z českého jazyka navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Náplní volitelného předmětu je rozšiřující učivo oblasti Jazyka a jazykové komunikace. Aktivity směřují k samostatné práci s textem, k řešení náročnějších jazykových a slohových cvičení (Olympiáda ČJ), k pěstování autorského stylu a ke správnému užívání jazyka vzhledem ke komunikační situaci (literární, jazykové soutěže, vlastní tvorba školního časopisu), k obohacení slovní zásoby (křížovky, scrabble, kvízy).

Seminář z českého jazyka se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá především v žákovské knihovně (přímé využití knižního fondu).

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Seminář z českého jazyka využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na motivaci žáka
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky
- vedeme k autokorekci chyb

Kompetence komunikativní:
- zařazujeme diskusní kroužky, slohové práce na dané téma

Kompetence občanské:
- respektujeme věkové, intelektové, sociální zvláštnosti žáka
- podporujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění

Kompetence k řešení problémů:
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problému
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu

Kompetence sociální a personální:
- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel
- uplatňujeme individuální přístup
- vnášíme přátelskou atmosféru do výuky

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontrolujeme samostatné práce žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Volitelný vyučovací předmět: **Seminář z českého jazyka**
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- pěstuje kulturu jazyka a řeči - formuluje otázky na dané téma - rozšiřuje si slovní zásobu - uplatní vlastní zkušenosti, názory - zdokonaluje svůj projev - pracuje s různými informačnímu zdroji - respektuje pravidla diskuse, dialogu	- tvorba školního časopisu	
- logicky uvažuje o možných řešeních	- náročná jazyková a slohová cvičení	
- obohacuje si slovní zásobu - cvičí se v pohotovosti, soutěživosti	- jazykové hry	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Volitelný vyučovací předmět: Seminář z přírodovědných předmětů

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Seminář z přírodovědných předmětů

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Seminář z přírodovědných předmětů navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení hlubšího zájmu o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí žáky aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, k pochopení závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Seminář z přírodovědných předmětů se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Předmět je vyučován v odborné učebně a v okolí školy.

Předmět Seminář z přírodovědných předmětů úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Seminář z přírodovědných předmětů využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie a k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací i k nalézání souvislostí mezi nimi

Kompetence k řešení problémů:
- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje volit více postupů
- do vyučování zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní:
- práci ve skupinách zakládáme na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování vlastních myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme žákům prezentaci své práce, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- úkoly zadáváme tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh, zařazujeme principy badatelské výuky

Kompetence digitální:
- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s digitálními mikroskopy a dále upravovat získané obsahy v různých formátech
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Volitelný vyučovací předmět: **Seminář z přírodovědných předmětů**
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- ovládá základní pravidla pro práci s mikroskopem, připraví jednoduchý i složitější mikroskopický preparát - pomocí mikroskopu pozoruje rostlinných buněk, řas, prvoků a planktonních živočichů - zhotovuje nákresy pozorovaných objektů - pracuje s přírodninami a materiály ze školní sbírky - zná a dodržuje základní bezpečnostní principy při práci s přírodninami	- práce s mikroskopem - příprava jednoduchých i složitějších mikroskopických preparátů, pozorování trvalých preparátů - zhotovování nákresů pozorovaných objektů	
- práce s digitálními mikroskopy	- práce s digitálními mikroskopy a úprava získaných obsahů v různých formátech	**Inf**
- určuje zástupce našich běžných druhů živých a neživých přírodnin - pracuje s klíči a atlasy	- práce s určovacími klíči a určovacími aplikacemi v učebně i v terénu, procvičování běžných zástupců na tabletech	
- samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci včetně základů obvazové techniky - poskytne nezbytnou 1. pomoc při vážnějších poraněních	- základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1. pomoc v improvizovaných podmínkách	
Získávání informací pomocí digitálních technologií.	Ochrana přírody a životní prostředí – zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu, ekosystémy	**EV, Inf**

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Volitelný vyučovací předmět: Sportovní aktivity

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Sportovní aktivity

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je zaměřen na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, na poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a na upevnění návyků poskytovat základní první pomoc. Obsah je zaměřen především na hry, atletika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků.
Předmět Sportovní aktivity se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Vyučování probíhá v malé a velké tělocvičně, na školním hřišti nebo ve sportovním areálu fotbalového či hokejového klubu.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Sportovní aktivity využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů:
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní:
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní:
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Volitelný vyučovací předmět: **Sportovní aktivity**
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá herní činnosti jednotlivce - řídí se pravidly jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvijí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost - umí sladit pohyb s hudebním doprovodem, zachovává rytmus a tempo	- odbíjená - přehazovaná - fotbal - basketbal - florbal - ringo - házená - tenis - stolní tenis - posilování - cyklistika - bruslení - lední hokej - lyžování - plavání - základy sebeobrany, judo - úpoly - cvičení s hudbou - protahovací cvičení	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Volitelný vyučovací předmět: Technické činnosti

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Technické činnosti

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Technické činnosti navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Předmět vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci pracují s různými materiály. Přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností.

Technické činnosti se realizují jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá v kmenových třídách a školních dílnách.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Technické činnosti využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:

- klademe důraz na praktické osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- zadáváme úkoly k poznávání vlastností materiálů a jejich použitelnosti

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- klademe otevřené otázky
- při řešení úkolů vedeme žáky k chápání, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci

- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vedeme žáky k ohleduplnému chování

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici a v malých skupinách
- přiřazujeme žákům různé role v pracovní skupině
- vedeme žáky k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
- podle potřeby žákům pomáháme
- umožňujeme každému zažít úspěch
- dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence občanské:
- otevíráme prostor pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- vytváříme dostatek příležitostí k tvořivému přístupu žáků k plnění zadaných témat
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci
- seznamujeme žáky s poskytnutím první pomoci při zranění
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému zacházení se všemi používanými nástroji a materiály
- vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- ve výuce předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli

- seznamujeme žáky s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- pozorujeme pokrok žáků při práci v hodině
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální:

- pomocí digitální technologie ověřuje a zjišťuje další skutečnosti k danému pracovnímu úkolu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Volitelný vyučovací předmět: **Technické činnosti**
Období: 3.
Ročník: **7. – 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce.	1. Bezpečnost a hygiena práce	
- Čte a doplňuje technický výkres. - Používá vhodné pomůcky. - Rozeznává druhy zobrazování. - Orientuje se v kótování výkresů ve strojírenství a stavitelství.	2. Technické kreslení	
- Objasní principy výroby deskových dřevařských výrobků, železa a plastů. - Měří posuvným měřítkem. - Dodržuje správné pracovní postupy a používá vhodné nářadí.	3. Práce s technickými materiály	
- Poskytne první pomoc. - Orientuje se v návodech běžných domácích spotřebičů, dokáže si vyhledat na internetu jak lze vyřešit technologický problém s údržbou či opravou - Používá vhodné ochranné pomůcky.	4. Provoz a údržba domácnosti	
- Zapojuje jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod. - Vyjmenuje zdroje elektrického napětí, elektrické spotřebiče, vodiče i nevodiče. - Změří elektrické napětí i proud. - Popíše některá praktická zapojení. - Dokáže za pomoci digitální technologie vyhledat inovativní způsob opravy či úpravy výrobku.	5. Design a konstruování	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Volitelný vyučovací předmět : Výtvarné činnosti

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti navazuje a dále rozvíjí vyučovací předmět výtvarná výchova. Vede žáka k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.

Hlavní náplní tohoto předmětu bude příprava akcí, které reprezentují školu, např. výzdoba školy, příprava školního plesu, zápisu dětí do 1. tříd, dále pak zapojení se do výtvarných soutěží a výstav pořádaných městem, domem dětí a mládeže, galerií apod.

Výtvarné činnosti se realizují jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Předmět je vyučován v učebně výtvarné výchovy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni předmětu Výtvarné činnosti využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy :

Kompetence k učení:
- učíme vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využít v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí porovnáváním různých druhů vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- porovnáváme různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení
- vřazujeme poznatky ze světa výtvarného umění do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči, čímž vytváříme komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat z nich závěry
- vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů z okolí a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření vlastních zážitků
- vedeme žáky k posouzení vlastního výtvarného vyjádření

Kompetence k řešení problémů:
- vedeme k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků, postupů a technik
- pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu
- umožňujeme žákům vysvětlování a obhajování vlastního pojetí výtvarného úkolu
- učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat a argumentovat
- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojici i ve skupině
- dbáme na vytváření pravidel práce v týmu
- učíme žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení názoru
- učíme přijímat kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské:
- učíme žáky vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost, přijímat je jako další z mnoha možností
- dbáme na respektování našich tradic a kulturního dědictví
- podporujeme žáky v aktivním zapojování do kulturního dění

Kompetence pracovní:
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovny výtvarné výchovy
- vytváříme možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů z okolí a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření vlastních zážitků i za pomocí digit. technologií
- vedeme k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků, postupů a technik za pomocí PC, tabletů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Volitelný vyučovací předmět: Výtvarné činnosti
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- Rozpoznává a používá různé výrazové prostředky k vlastnímu vyjádření. - Experimentuje s různými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření. - Samostatně zaznamenává a vyjadřuje prožitky v kontrastu s realitou, realitu zkoumá z různých hledisek.	- Linie, tvary, objemy, uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru a v časovém průběhu - Kombinace neobvyklých materiálů, plošné a prostorové vyjádření - Samostatná volba prostředků, technik a způsobů výpovědí zadaného tématu	Matematika, Přírodopis, Zeměpis, Český jazyk, Dějepis Občanská výchova
- Zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění.	- Tělo a prostor, figurální kompozice, akční malba, kresba. - Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém a dynamickém vyjádření	Přírodopis, Dějepis, Český jazyk, Fyzika, Zeměpis, Občanská výchova, Tělesná výchova
- Vnímá a dovede vyjádřit stavy a proměny přírodních dějů, dovede vyjádřit situaci, proměnu, děj, příběh. - Dovede vyjádřit a vnímá v díle náladu, emoci, konflikt.	- Vytvoření a reflexe vlastního pojetí úkolu v rámci zadání, příběhu nebo zachycení proměny procesu na dané téma. - Záměna vyjadřovacích prostředků – namaluj fotografii, inscenuj obraz….	Český jazyk, Přírodověda, Občanská výchova, Hudební výchova, IT
- Zkoumá nové, dosud neznámé vyjadřovací prostředky, kombinuje je a sleduje změny účinku svého vyjádření vyvolané změnou vyjadřovacích prostředků.	- Pozorování, záznam vlastních zkušeností s reálným světem i s jejich vyjádřením, témata podle zadání	Zeměpis, Český jazyk, Dějepis, Občanská výchova

- Vnímá a uvědomuje si emotivní a obsahy ve vizuální komunikaci.. - Reaguje se zájmem a porozuměním na umělecká díla současnosti i historie.	- Harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - Výtvarné umění, jeho podoby - Proměny vyjadřovacích forem a prostředků v umění Výtvarné umění – galerie, výstavy Animace	Český jazyk, Dějepis, Občanská výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Zpěv

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Zpěv

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Zpěv navazuje na vzdělávací oblast Umění a kultura (vzdělávací obor Hudební výchova).

Vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti se vzájemně propojují, doplňují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Obsahem vokálních činností je hlasový výcvik, osvojení základních pěveckých dovedností a návyků, techniky, tvoření tónu s hlavovou rezonancí . Žák postupně zvládá hlasové dovednosti, cvičí je na hlasových cvičeních a využívá je při zpěvu písní. Uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince k tvořivému přístupu ke světu a k obohacování emocionálního života.

Zpěv se realizuje jako volitelný předmět na 2. stupni v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Má podobu jednoletého vyučovacího kurzu a volí si jej žáci napříč uvedenými ročníky.

Výuka probíhá v pracovně hudební výchovy. Součástí vzdělávacího obsahu předmětu je i příprava na kulturní vystoupení (Geriatrické oddělení Nemocnice Šternberk, školní akademie, soutěže - Šternberský slavíček).

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na úrovni volitelného předmětu Zpěv využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí žáků tyto postupy:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na smysl a cíl učení
- vedeme žáka k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení výsledků vlastního učení

Kompetence k řešení problémů:
- umožňujeme žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- vedeme je k využívání získaných vědomostí a dovedností

Kompetence komunikativní:
- poskytujeme žákům prostor pro využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme je k porozumění různým typům záznamů, textů, zvuků a jiným informačním a komunikačním prostředkům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Volitelný vyučovací předmět: Zpěv
Období: 3.
Ročník: **7. - 9.**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- vyjadřuje své hudební představy pomocí intonačního a rytmického cítění	- hlasový výcvik - intonační cvičení	
- orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie	- lidové písně (notový materiál)	
- rozpoznává písně a skladby - taneční, pochodové, ukolébavky ...	- interpretace lidových písní - árie z muzikálů	
- orientuje se v notovém záznamu dvojhlasé melodie	- notový materiál	
- vyjadřuje se slovně o hudbě, popisuje své pocity	- notový materiál - České a slovenské hity 1, 2, 3	
- uplatňuje zvládnutí pěvecké techniky a využívá ji pro přednesové vypracování		

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

- Obsah
- Úvod
- Pravidla pro hodnocení žáka
- Způsoby hodnocení žáka
  - Průběžná klasifikace
    - Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
    - Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktických činností
    - Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
  - Vysvědčení
  - Sebehodnocení žáka
  - Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Hodnocení chování žáka

Úvod

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Řídí se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak je schopen osvojené vědomosti a dovednosti použít v konkrétních situacích, na jaké úrovni si osvojil potřebné strategie k učení, v čem se zlepšil a v čem ještě naopak chybuje.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Do komplexního hodnocení žáka je zahrnuto také hodnocení jeho chování a projevů během vzdělávání po celou dobu školní docházky.

Pravidla pro hodnocení žáka

Hodnocení žáka se vztahuje k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech a současně k utváření klíčových kompetencí.

Hodnocení žáka provádí pedagog průběžně ve výuce po celý školní rok v souladu s klasifikačním řádem, který obsahuje zásady a způsoby hodnocení, zásady pro získávání podkladů k hodnocení a kritéria hodnocení.

Při hodnocení

- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- hodnotíme naplnění předem stanovených požadavků
- hodnotíme proces i výsledek
- prostřednictvím hodnocení poskytujeme žákovi co nejčastěji zpětnou vazbu

Hodnocení

- je soustavné a systematické
- je srozumitelné pro žáka i rodiče
- je přiměřené věku a schopnostem žáka
- motivuje žáka k další práci

- poskytuje návod na sebehodnocení
- je korektní a slušné
- je doložitelné

Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení dosažených výsledků žáka je prováděno průběžně a několika způsoby:

a) průběžná klasifikace
b) vysvědčení
c) sebehodnocení žáka
d) výstupní hodnocení
e) hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Průběžná klasifikace

- je vedena v žákovské dokumentaci (elektronická žákovská knížka, školní matrika) a v dokumentaci učitele (záznamy o klasifikaci)
- řídí se pravidly klasifikace
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
- využíváme pěti klasifikačních stupňů
- pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin: předměty s převahou teoretického zaměření, předměty s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného zaměření

a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají předměty český jazyk, cizí jazyk, dějepis, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, člověk a jeho svět, seminář z českého jazyka, seminář z přírodovědných předmětů a konverzace v anglickém jazyce.

Při průběžné klasifikaci praktických a výchovných činností, jež jsou součástí předmětů uvedených v bodu a), postupuje učitel podle bodu b), popř. podle bodu c).

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a definic
- kvalita myšlení
- aktivita, píle žáka, jeho samostatnost
- kreativita, originalita
- přístup žáka ke vzdělávání, jeho vztah k vyučovacímu předmětu, spolehlivost přípravy na vyučování včetně pomůcek

Kritéria klasifikace

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti

jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které je schopen samostatně odhalovat a korigovat. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Drobných chyb a nepřesností se dopouští pouze ojediněle a opravuje je samostatně. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede korigovat pouze za pomoci učitele. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští většího množství drobnějších chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktických činností

Převahu praktických činností mají předměty pracovní činnosti, informatika, robotika a programování, psaní na klávesnici, technické činnosti, dopravní výchova, sportovní hry a domácnost.

Při průběžné klasifikaci se teoretické znalosti, jež jsou součástí předmětů uvedených v bodu b), klasifikují podle bodu a), výchovné činnosti pak učitel hodnotí podle bodu c).

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se hodnotí:

- kvalita výsledků dle osobních předpokladů
- osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa žáka
- přístup žáka k vyučovacímu předmětu a k dané problematice
- spolehlivost přípravy žáka na vyučování včetně pomůcek

Kritéria klasifikace:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje pomůcky, nástroje a nářadí. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky, které je samostatně schopen odhalovat a korigovat. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje a nářadí obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají častější nedostatky, které žák koriguje pouze za pomoci učitele. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě a obsluze přístrojů a nářadí musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb, které i za pomoci učitele koriguje obtížně a nepřesně. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat pouze za soustavné pomoci učitele. Méně dbá o pořádek na pracovišti, o

dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů a nářadí se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá o pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá o ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů, nářadí a nástrojů se dopouští velmi závažných nedostatků.

c) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají předměty občanská výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, zpěv, tělesná výchova, tělesná výchova a zdraví.

Při průběžné klasifikaci se teoretické znalosti, jež jsou součástí předmětů uvedených v bodu c), klasifikují podle bodu a), praktické činnosti pak učitel hodnotí podle bodu b).

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se hodnotí:

- osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků a jejich tvořivá aplikace, zvládnutí účelných způsobů práce
- kvalita výsledků dle osobních předpokladů
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa žáka
- přísstup žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání a přístup žáka k uměleckému dílu
- spolehlivost přípravy žáka na vyučování včetně pomůcek

Kritéria klasifikace:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění a estetiku. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák méně tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb, které koriguje pouze s pomocí učitele. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus.

Vysvědčení
- vydáváme žákovi každé pololetí
- hodnocení výsledků vzdělávání je vyjádřeno klasifikačním stupněm
- stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení a pravidla použití jsou uvedena v klasifikačním řádu

Sebehodnocení žáka
Sebehodnocení žáka je důležitou součástí hodnocení, neboť vede k rozvoji klíčových kompetencí žáka. Vytváříme vhodné prostředí a příležitosti k tomu, aby žák mohl objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Žák se zaměřuje na to, co se mu daří, v čem má rezervy a jak bude pokračovat ve své práci dál.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vypracováváme plán pedagogické podpory (první stupeň podpůrných opatření) nebo na základě závěrů vyšetření poradenského pracoviště individuální vzdělávací plány (druhý až čtvrtý stupeň podpůrných opatření). K ověřování znalostí a dovedností žáků používáme specifické formy a metody, přihlížíme k druhu poruchy a stupni nápravy.

Diagnostikované potíže žáků respektujeme a přihlížíme k nim při hodnocení a klasifikaci. Podle dostupných možností s těmito žáky pracujeme individuálně i mimo vlastní vyučovací hodiny.

Hodnocení chování žáka
Pro hodnocení chování žáka platí zásady uvedené v klasifikačním řádu a je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.

Při hodnocení chování sledujeme především tyto oblasti:
- neomluvenou absenci
- dodržování školních a třídních pravidel (dle školního řádu)
- chování k ostatním spolužákům a k dospělým (dle školního řádu)

Klasifikační stupně pro hodnocení chování

stupeň	kritéria
velmi dobré	Žák respektuje pravidla školního řádu, chová se podle nich, respektuje dospělé a spolužáky. Porušování pravidel, která vedou ke kázeňskému opatření třídního učitele nebo ředitele školy, se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí hrubého přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopouští závažných nebo méně závažných přestupků, zpravidla přes důtku třídního učitele nebo ředitele školy. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se chyby napravit.
neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových hrubých přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví žáka a jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy nebo sníženou známku z chování (stupeň 2) dopouští dalších přestupků.

6.2 Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	zajistit materiální, technické, ekonomické, hygienické a dalších podmínky ke vzdělávání	získání dostatečných finančních zdrojů na provoz školy ze strany zřizovatele	pozorování, rozbory dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkami školní družiny, rodiči, se zástupci zřizovatele, sponzorů, zástupci SRPŠ, školské rady hodnocení ČŠI	průběžně
		zpracování grantů a projektů		
		sponzoring		škola neovlivní
		zájem žáků z jiných spádových obvodů		
	vytvořit příjemné a inspirativní prostředí	spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců	dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, SWOT analýza, žákovský parlament	1 x za 3 roky průběžně
Průběh vzdělávání	zajistit vzdělávání ve škole podle ŠVP v souladu s RVP	zajištění kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických i provozních pracovníků	hospitační činnost, vzájemné hospitace pedagogů, autoevaluace učitelů, pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty), tematické plány - kvalita plánování	průběžně
		naplňování výstupů ŠVP		

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, školskou radou a zřizovatelem	podpořit vzdělávání všech žáků školy	udržení vysoké úspěšnosti při přijímacím řízení na střední školy	rozbor výsledků přijímacího řízení na střední školy	každoročně
	poskytnout přiměřenou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům mimořádně nadaným	individuální přístup při práci se žáky	vedení individuálních vzdělávacích plánů, reedukace, logopedie	průběžně
	zlepšit spolupráci s rodiči, zástupci SRPŠ, školskou radou, starosty spádových obcí, zástupci sponzorů za účelem spokojenosti rodičů s prací školy	spolupráce s rodiči	rozhovory, rozbory dokumentace, dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, zápis do 1. ročníku, zápis do školní družiny, třídní schůzky SRPŠ, nabídka konzultačních hodin pro rodiče, kulturní a společenské akce školy, veřejná vystoupení žáků	průběžně
		zapojení rodičů a veřejnosti do života školy		1 x za 3 roky každoročně 3 x ročně průběžně
		zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti		průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	naplňovat klíčové kompetence a výstupy ŠVP	zlepšování vzdělávacích výsledků žáků a vedení vyučovacího procesu v souladu se ŠVP prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků	analýza žákovských prací, rozbory výchovně vzdělávacích výsledků žáků, vědomostní a dovednostní testy, vyhodnocení nejlepších žáků,	čtvrtletně na pedagogických radách průběžně

	umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci	individuální přístup při práci se žáky	vyhodnocení soutěží	každoročně
	minimalizovat a řešit výchovné problémy	využívání kvalitní práce výchovného poradce, školního metodika prevence a služeb poradenských zařízení	monitoring (sociálně-patologické jevy), dotazníky preventivní program školy	aktuálně dle potřeby každoročně
Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP	zajistit odborný růst pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání	účast na DVPP dle plánu a aktuální nabídky	plán DVPP, vedení přehledu o vzdělávání pracovníků, kontrola osobní dokumentace pracovníků, osobní pohovor při přidělování osobního příplatku	1 až 2x ročně
	zajistit vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti řízení školy			
	zajistit vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech vedoucích k prohloubení vyučované specializace	využívání získaných poznatků ve výuce	pozorování, rozhovor, hospitační činnost zaměřená na způsoby, metody a efektivitu výuky	průběžně
Výsledky práce školy	zhodnotit práci školy ve školním roce	úroveň pedagogického procesu, účelné hospodaření a čerpání rozpočtu školy, výsledky hlavní a doplňkové činnosti školy	výroční zpráva školy, rozbor výsledků hospodaření, hodnocení ČŠI	každoročně škola neovlivní

	naplnit koncepční záměry ŠVP	spokojený žák, spokojený zaměstnanec		